

Ю. М. Березанський, В. А. Теско (Ін-т математики НАН України, Київ)

ПРОСТОРИ ОСНОВНИХ І УЗАГАЛЬНЕНИХ ФУНКЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНІ З УЗАГАЛЬНЕНИМ ЗСУВОМ*

We present principal results on the generalization of white noise analysis that are obtained during recent years and is related to a family of generalized translation operators.

Наведено основні результати останніх років щодо узагальнення аналізу білого шуму, пов'язаного з сім'єю операторів узагальненого зсуву.

0. Вступ. Витоками сучасної теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних, в основному, були дві роботи: Ю. М. Березанського і Ю. С. Самойленка 1973 р. [1] та Т. Хіди 1975 р. [2]. У першій із них простори основних і узагальнених функцій будувалися як нескінченні тензорні добутки одновимірних просторів. У другій роботі фактично застосовувався класичний підхід до побудови теорії узагальнених функцій, але всі функції, що розглядалися, були функціями точки нескінченновимірного простору, на якому було задано гауссівську міру, що відіграла таку ж роль, як і лебегова міра в класичній теорії узагальнених функцій.

Ми не будемо детально зупинятися на початковому етапі розвитку теорії цих узагальнених функцій, його детально висвітлено в книгах [3–7] та статті [1]. Значимо лише, що підхід Т. Хіди можна інтерпретувати як вихідне оснащення фоківського простору і застосування до цього оснащення ізоморфізму (ізотетрії) Вінера – Іто – Сігала, що переводить це оснащення в необхідне нам оснащення простору L^2 за гауссівською мірою.

Зауважимо, що в 1975 р. Ю. Г. Кондратьєв [8] на основі підходу з [1] започаткував детальну побудову теорії узагальнених функцій на нескінченновимірному просторі з гауссівською мірою. Розвинуту теорію таких функцій, яка включала і встановлення зв'язків між підходами з [1] і [2], побудували Ю. Г. Кондратьєв і Ю. С. Самойленко в 1975–1980 рр. у роботах [8–15] (значна частина цих результатів потім перевідкривалась на основі підходу Т. Хіди [2]). Але разом з тим підхід Т. Хіди, як початкове оснащення фоківського простору, виявився більш зручним і подальші дослідження в теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних часто проводились за такою схемою: спочатку будувалось те чи інше оснащення фоківського простору, а потім до нього застосовувався ізоморфізм Вінера – Іто – Сігала (або інший – див. нижче) і отримувалось відповідне оснащення простору L^2 .

Подальший розвиток загальної теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних найпростіше пояснити на модельному прикладі, коли роль простору Фока $\mathcal{F}(H)$, побудованого за дійсним гільбертовим простором H , відіграє звичайний простір l^2 послідовностей $f = (f_j)_{j=0}^{\infty}$, $f_j \in \mathbb{C}^1$, $\sum_{j=0}^{\infty} |f_j|^2 < \infty$, тобто коли $H = \mathbb{R}^1$, $\mathcal{F}(H) = l^2$. Тепер замість теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних будемо отримувати теорію таких функцій від однієї змінної

* Виконано при частковій підтримці INTAS (проект 00-257) і DFG (проект 436 UKR 113/61).

$x \in \mathbb{R}^1$, але пов'язаної зі спаренням, що задається інтегруванням не за лебеговою мірою dx , а за гауссівською мірою на осі $\mathbb{R}^1$:

$$dg(x) = \frac{1}{\sqrt{\pi}} e^{-x^2} dx, \quad x \in \mathbb{R}^1. \quad (0.1)$$

Роль ізоморфізму I Вінера–Іто–Сігала відіграє відображення

$$l^2 \ni f = (f_n)_{n=0}^{\infty} \mapsto (If)(x) = \widehat{f}(x) = \sum_{n=0}^{\infty} f_n H_n(x) \in L^2(\mathbb{R}^1, dg(x)), \quad (0.2)$$

де H_n — ортонормовані поліноми Ерміта (тобто f_n є коефіцієнтом Фур'є функції $\widehat{f}(x)$ при розкладі за поліномами Ерміта). Зауважимо, що у випадку нескінченного числа змінних узагальнення міри типу (0.1) є гауссівською мірою на гільбертовому просторі H , а (0.2) — вказаний ізоморфізм.

Перший цикл робіт у цьому напрямку був пов'язаний з вибором того чи іншого оснащення фоківського простору $\mathcal{F}(H)$. Оснащення для розглядуваного модельного випадку $\mathcal{F}(H) = l^2$ означає побудову ланцюжків типу

$$l^2(\gamma^{-1}) \supset l^2 \supset l^2(\gamma), \quad (0.3)$$

де $\gamma = (\gamma_n)_{n=0}^{\infty}$, $\gamma_n \geq 1$, — деяка вага; тобто $l^2(\gamma)$ — простір l^2 з вагою γ :

$$\|f\|_{l^2(\gamma)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} |f_n|^2 \gamma_n, \quad \|f\|_{l^2(\gamma^{-1})}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} |f_n|^2 \gamma_n^{-1}, \quad l^2(1) = l^2. \quad (0.4)$$

У цьому циклі важливу роль відіграли роботи Ю. Г. Кондратьєва, П. Локерта і Л. Штрайта [13, 16], після яких стало зрозуміло, що для властивостей просторів основних і узагальнених функцій важливе значення має вага типу

$$\gamma_n = n!, \quad n \in \mathbb{N}_0 := \{0, 1, \dots\}. \quad (0.5)$$

У цьому випадку простори основних функцій складаються з аналітичних функцій, мають низку важливих властивостей і досить вузькі. Тим самим спряжені простори широкі і співвідношення в них мають загальний характер. Згодом простори основних і узагальнених функцій нескінченного числа змінних, побудовані за вагою типу (0.5) (в іншій інтерпретації — за вагою типу $(n!)^2$), отримали назву просторів Кондратьєва.

Другий цикл робіт полягає (з огляду на вказаний модельний випадок) в заміні в ізоморфізмі (0.2) поліномів Ерміта $H_n(x)$ на ортонормовані поліноми $P_n(x)$ за довільною мірою $d\rho(x)$ на $\mathbb{R}^1$. Інакше кажучи, ізоморфізм (0.2) є перетворенням Фур'є за власними узагальненими векторами самоспряженої якобієвої матриці J (напівнескінченної), для якої $d\rho(x)$ є її спектральною мірою, а $P(x) = (P_n(x))_{n=0}^{\infty}$ — її узагальнений власний вектор з власним числом $x \in \mathbb{R}^1$. В результаті ми отримуємо теорію узагальнених функцій від $x \in \mathbb{R}^1$ зі спаренням, яке задається мірою $d\rho(x)$ замість лебегової міри dx , а ізоморфізм (0.2) має вигляд

$$l^2 \ni f = (f_n)_{n=0}^{\infty} \mapsto (If)(x) = \widehat{f}(x) = \sum_{n=0}^{\infty} f_n P_n(x) \in L^2(\mathbb{R}^1, d\rho(x)). \quad (0.6)$$

У випадку нескінченного числа змінних потрібно розглядати замість J сім'ю $J = (J(\varphi))_{\varphi \in H}$ комутуючих самоспряжених операторів $J(\varphi)$ у фоківському просторі $\mathcal{F}(H)$, які мають яacobієву структуру — так зване яacobієве поле. Тоді роль відображення типу (0.2), тобто відповідного ізоморфізму Вінера–Іто–Сігала, відіграє перетворення Фур'є за узагальненими спільними власними векторами поля J , а роль міри на H , яка задає спарення, — спектральна міра поля J (в дійсності замість H потрібно брати спряжений простір Φ' до деякого дійсного ядерного простору Φ).

У класичному випадку простору T Хіди полем J буде вільне поле, спектральною мірою $d\rho(x)$, $x \in H$, — гауссівська міра на H , а відповідне перетворення Фур'є і є ізоморфізмом Вінера–Іто–Сігала.

Вказаний напрямок — це так званий спектральний (або ортогональний) підхід до побудови теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних. Він був запропонований Ю. М. Березанським в 1991 р. [17] і розвивався, зокрема, в роботах Ю. М. Березанського, В. О. Лівінського, Є. В. Литвинова, Ю. Г. Кондратьєва, Л. Штрайта, Г. Ф. Уса, Ж. Да-Сільви, Т. Куни, М. Ж. Олівейри як в загальній ситуації, так і для конкретних прикладів яacobієвих полів: класичного гауссівського (тобто вільного), пуассонівського, гамма (див., наприклад, [18–24]). Тут потрібно відмітити, що по суті такий підхід для пуассонівського поля був детально розвинутий Й. Іто та І. Кубо ще в 1988 р. [25].

Третій цикл робіт — це так званий біортогональний підхід, який бере початок з роботи Ю. Л. Далєцького 1991 р. [26]. У розглядуваному модельному випадку функцій на $\mathbb{R}^1$ він полягає в тому, що за заданою ймовірнісною мірою $d\rho(x)$, $x \in \mathbb{R}^1$, яка претендує на міру, що задає спарення (точніше, дія узагальненої функції на основну задається спарюванням, побудованим через інтегрування за даною мірою), ми шукаємо не ортонормовану систему поліномів $(P_n(x))_{n=0}^{\infty}$ (що, як правило, дуже складно), а біортогональну систему $(P_n(x))_{n=0}^{\infty}$, $(Q_n(x))_{n=0}^{\infty}$, де

$$\int_{\mathbb{R}^1} P_n(x) \overline{Q_m(x)} d\rho(x) = \delta_{n,m}, \quad n, m \in \mathbb{N}_0. \quad (0.7)$$

Така система задає два відображення типу (0.6): з $P_n(x)$ і $Q_n(x)$ замість $P_n(x)$. Завдяки біортогональності (0.7) ці відображення спряжені в певному сенсі і образами першого будуть основні функції, що входять в $L^2(\mathbb{R}^1, d\rho(x))$, а другого — узагальнені функції з більш широкого, ніж $L^2(\mathbb{R}^1, d\rho(x))$, простору.

Як правило, біортогональна система (0.7) не довільна, а будується певним чином. Так, у випадку, пов'язаному з узагальненням класичної ситуації (0.1), (0.2), поліноми $P_n(x)$ вводяться як коефіцієнти розкладу за комплексним параметром λ породжуючої функції

$$\frac{e^{\lambda x}}{\widehat{\rho}(\lambda)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\lambda^n}{n!} P_n(x), \quad (0.8)$$

де $\widehat{\rho}(\lambda)$ — перетворення Лапласа міри $d\rho(x)$:

$$\widehat{\rho}(\lambda) = \int_{\mathbb{R}^1} e^{\lambda x} d\rho(x). \quad (0.9)$$

Групи цьому припускається, що міра $d\rho(x)$ така, що для неї перетворення (0.9) існує і аналітичне для $\lambda \in \mathbb{C}^1$ з деякого околу 0. Оскільки $\widehat{\rho}(0) = 1$, то $1/\widehat{\rho}(\lambda)$

знову є аналітичною функцією в деякому (можливо, меншому) околі 0, і тому в цьому околі існує розклад (0.8), причому коефіцієнти $P_n(x)$, як неважко зрозуміти, будуть поліномами від $x \in \mathbb{R}^1$.

Описана процедура вводить послідовність поліномів $(P_n(x))_{n=0}^{\infty}$. Біортогональну до неї послідовність $(Q_n(x))_{n=0}^{\infty}$ отримаємо за допомогою формули

$$Q_n(x) = ((L^+)^n 1)(x), \quad x \in \mathbb{R}^1, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad (0.10)$$

де L^+ — оператор, спряжений у сенсі простору $L^2(\mathbb{R}^1, d\rho(x))$ до оператора $f(x) \mapsto (Lf)(x) = f'(x)$.

Зазначимо, що формула (0.10) вводить $Q_n(x)$ як звичайні функції лише у випадку міри $d\rho(x)$, абсолютно неперервної відносно міри Лебега з нескінченно диференційовною похідною. У загальному випадку $Q_n(x)$ потрібно розуміти як узагальнену функцію; ці функції і складають базис у відповідному просторі узагальнених функцій.

Відмітимо, що у випадку, коли $d\rho(x)$ є гауссівською мірою (0.1), розклад (0.8) визначає поліноми Ерміта $H_n(x) = P_n(x)$, а поліноми $Q_n(x)$ (0.10) з точністю до сталого множника збігаються з $P_n(x)$. Це — добре відомі формули аналізу. Таким чином, у цьому випадку ми приходимо до класичної ортогональної побудови просторів основних і узагальнених функцій за гауссівською мірою і поліномами Ерміта.

Побудова за цією схемою теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних належить С. Альберверіо, Ю. Л. Далецькому, Ю. Г. Кондратьєву, Л. Штрайту, В. Вестеркампу, Ж. Яну і Ж. Да-Сільві [27–30]. При цьому відповідні нескінченновимірні „поліноми” $P_n(x)$ визначаються з розкладу типу (0.8):

$$\frac{e^{(\lambda, x)}}{\rho(\lambda)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, P_n(x) \rangle, \quad (0.11)$$

в якому λ , x — вектори відповідно з позитивного та негативного нескінченновимірних фіксованих просторів з дійсним спаренням $\langle \cdot, \cdot \rangle$.

Вага, що визначала характер простору основних функцій (натягнутого на $P_n(x)$, $n \in \mathbb{N}_0$), вибиралась типу (0.5), тобто будувались відповідні простори Кондратьєва. При цьому, оскільки оператору знищення в l^2 , тобто зсуву $(f_0, f_1, f_2, \dots) \mapsto (f_1, f_2, \dots)$, має відповідати знищення в термінах змінної $x \in \mathbb{R}^1$, тобто похідна d/dx , коефіцієнти перераховуються і завдяки факторіалу $n!$ у розкладі (0.8) мають порядок $(n!)^2$.

Зауважимо, що коли $P_n(x)$ з (0.8) або (0.11) утворюють ортогональну систему, то відповідна ортогональна теорія є частинним випадком цієї „біортогональної” теорії.

Відмітимо дві обставини. Так, при розгляді прикладів цієї теорії (зокрема, просторів, пов'язаних з пуассонівською мірою) стало зрозуміло, що потрібно розглядати більш загальні розклади, ніж (0.8), (0.11), в яких $e^{\lambda x}$ замінено на $e^{\alpha(\lambda)x}$, де $\alpha(\lambda)$ — фіксована аналітична функція змінної $\lambda \in \mathbb{C}^1$. Відповідна теорія була систематично побудована М. О. Качановським і Г. Ф. Усом в 1996–1998 рр. [31–35]. Більш того, при цій побудові виявилось, що замість вихідної функції e^x , що фігурує в побудовах, основаних на (0.8), (0.11), можна використовувати довільну

аналітичну функцію $e(z)$. Поліноми $P_n(x)$ будуються з використанням розкладів типу (0.8) для функції $\gamma(\lambda)e(\alpha(\lambda)x)$ замість $e^{\lambda x}/\rho(\lambda)$; тут $\alpha(\lambda)$ і $\gamma(\lambda)$ — фіксовані аналітичні в околі нуля функції від $\lambda \in \mathbb{C}^1$.

Друга обставина, яка стала зрозумілою при аналізі біортогональної теорії, полягає в тому, що всі її результати визначаються груповими властивостями функції $\mathbb{R}^1 \ni x \mapsto e^{\lambda x}$ — функції, що є характером з індексом λ групи $\mathbb{R}^1 \ni x$ (відносно додавання). Це дало змогу узагальнити всі результати біортогональної теорії на випадок, коли в розкладах типу (0.8), (0.11) замість $e^{\lambda x}$ фігурує характер $\chi_\lambda(x)$ комутативної гіпергрупи (або, в іншій термінології, гіперкомпліксної системи). Тепер x змінюється по базису Q гіпергрупи, міра $d\rho(x)$ задана на цьому базисі. Ця обставина дала змогу Ю. М. Березанському і Ю. Г. Кондратьєву в 1995–1998 рр. побудувати узагальнення біортогональної теорії на комутативні гіпергрупи і розглянути кілька прикладів гіпергруп [36–45]. Більш того, при цьому виявилось, що фактично використовуються лише декілька аксіом теорії гіпергруп, так що замість гіпергрупи можна розглядати певну сім'ю операторів узагальненого зсуву з простими властивостями. При такому узагальненні стало зрозуміло, що велика кількість співвідношень із книг [3–6], записаних для гауссівського випадку, має загальний характер з прозорим змістом.

Дану роботу присвячено систематичному викладу основних положень саме такої теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних. Виклад формально незалежний від попередніх статей і відповідним чином модернізований. Через брак місця не наводяться важливі приклади цієї теорії (за винятком деяких ілюстративних); це буде зроблено в іншій роботі. Ми використовуємо термінологію і ряд фактів, викладених у підручнику [46].

У наведеному вище короткому огляді побудови теорії узагальнених функцій нескінченного числа змінних ми не торкалися застосувань цієї теорії до задач математичної фізики, теорії випадкових процесів і стохастичних рівнянь. Огляд застосувань привів би до непомірного збільшення об'єму статті. Деякі з таких застосувань описано в книгах [3–7].

З огляду на те, що в роботі досить часто доводиться встановлювати вкладення одного топологічного простору в інший, доречно нагадати добре відомі факти, пов'язані з цим.

Нехай E_1 і E_2 — лінійні топологічні простори. Лінійний неперервний оператор $O : E_2 \rightarrow E_1$ назвемо оператором вкладення простору E_2 у простір E_1 , якщо ядро

$$\text{Ker}(O) := \{f \in E_2 \mid Of = 0 \in E_1\} = \{0\}$$

(тобто відображення $E_2 \ni f \mapsto Of \in E_1$ — ін'єктивне).

У випадку, коли O є оператором вкладення простору E_2 у простір E_1 , отождививши E_2 з областю значення $\text{Ran}(O)$, можемо вважати, що $E_2 \subset E_1$. При такому отождивненні будемо говорити, що простір E_2 неперервно вкладається у простір E_1 (оператором вкладення O), і позначатимемо $E_2 \hookrightarrow E_1$.

Для банахових просторів ми легко отримуємо таке твердження.

Твердження 0.1. *Нехай E_1 і E_2 — банахові простори з нормами $\|\cdot\|_{E_1}$ і $\|\cdot\|_{E_2}$ відповідно. Лінійний оператор $O : E_2 \rightarrow E_1$ є оператором вкладення простору E_2 у простір E_1 тоді і лише тоді, коли для деякого $c > 0$*

$$\|Of\|_{E_1} \leq c\|f\|_{E_2} \quad \forall f \in E_2,$$

і з того, що $\|Of\|_{E_1} = 0$ ($f \in E_2$), випливає $\|f\|_{E_2} = 0$.

Зауваження 0.1. Нехай E_1 і E_2 — банахові простори. Позначимо через $\mathcal{P}_1$ і $\mathcal{P}_2$ лінійні множини, щільні в E_1 і E_2 відповідно. Припустимо, що існує лінійний оператор

$$E_2 \supset \mathcal{P}_2 \ni \varphi \mapsto O\varphi = \tilde{\varphi} \in \mathcal{P}_1 \subset E_1 \quad (0.12)$$

такий, що

$$\|O\varphi\|_{E_1} \leq c\|\varphi\|_{E_2} \quad \text{для деякого } c > 0 \text{ і } \forall \varphi \in \mathcal{P}_2,$$

і для довільної фундаментальної за нормою $\|\cdot\|_{E_2}$ послідовності $(\varphi_n)_{n=0}^\infty$, $\varphi_n \in \mathcal{P}_2$, збіжність $O\varphi_n \rightarrow 0$ при $n \rightarrow \infty$ в топології простору E_1 приводить до збіжності $\varphi_n \rightarrow 0$ при $n \rightarrow \infty$ в топології простору E_2 .

Тоді оператор, що є продовженням за неперервністю оператора O (0.12) (ми зберігаємо позначення O для продовження), є оператором вкладення простору E_2 у простір E_1 . Зрозуміло, що якщо $\text{Ran}(O) = \mathcal{P}_1$, то вкладення простору E_2 у простір E_1 (оператором вкладення O) є щільним.

1. Ядерні ланцюжки. Розглянемо фіксований ланцюжок

$$\mathcal{N}' \supset \dots \supset N_{-p} \supset \dots \supset N_0 \supset \dots \supset N_p \supset \dots \supset \mathcal{N}, \quad (1.1)$$

$$\mathcal{N} := \text{pr} \lim_{p \in \mathbb{N}} N_p = \bigcap_{p \in \mathbb{N}} N_p, \quad \mathcal{N}' := \text{ind} \lim_{p \in \mathbb{N}} N_{-p} = \bigcup_{p \in \mathbb{N}} N_{-p},$$

дійсних гільбертових сепарабельних просторів зі спарюванням $(\cdot, \cdot)_{N_0} =: \langle \cdot, \cdot \rangle$ відносно нульового простору N_0 , де $N_{-p} := (N_p)'$. Ланцюжок припускається ядерним, тобто ядерною припускається проєктивна границя $\mathcal{N}$. Завжди припускається, що $\|\cdot\|_{N_0} \leq \|\cdot\|_{N_1} \leq \dots$, тому $\dots \leq \|\cdot\|_{N_{-1}} \leq \|\cdot\|_{N_0}$, і вкладення $N_2 \hookrightarrow N_1$, $N_3 \hookrightarrow N_2$ квазіядерні (тобто Гільберта–Шмідта; норму Гільберта–Шмідта будемо позначати $\|\cdot\|_{HS}$). Скрізь будемо використовувати позначення

$$\mathbb{Z} := \{\dots, -1, 0, 1, \dots\},$$

$$N_0 := \{0, 1, \dots\}, \quad N_1 := \mathbb{N} = \{1, 2, \dots\}, \quad \dots, \quad N_p := \{p, p+1, \dots\}.$$

Взявши симетричні тензорні степені $\hat{\otimes}$ просторів ланцюжка (1.1), побудуємо при кожному $n \in \mathbb{N}_0$ ядерний ланцюжок

$$(\mathcal{N}^{\hat{\otimes} n})' \supset \dots \supset N_{-p}^{\hat{\otimes} n} \supset \dots \supset N_0^{\hat{\otimes} n} \supset \dots \supset N_p^{\hat{\otimes} n} \supset \dots \supset \mathcal{N}^{\hat{\otimes} n}, \quad (1.2)$$

$$\mathcal{N}^{\hat{\otimes} n} := \text{pr} \lim_{p \in \mathbb{N}} N_p^{\hat{\otimes} n}, \quad (\mathcal{N}^{\hat{\otimes} n})' := \text{ind} \lim_{p \in \mathbb{N}} N_{-p}^{\hat{\otimes} n}.$$

Спарювання в (1.2) будемо позначати, як і раніше, $\langle \cdot, \cdot \rangle$, нехтуючи індексом n . При $n = 0$ простори із (1.2) збігаються з $\mathbb{R}^1$.

Комплексифікуючи простори ланцюжків (1.1) і (1.2), тобто переходячи від N_p , $\mathcal{N}$ до $N_{p,\mathbb{C}}$, $\mathcal{N}_{\mathbb{C}}$, отримуємо аналогічні ядерні ланцюжки. Вектор, комплексно-спряжений до вектора λ , будемо позначати через $\bar{\lambda}$. Комплексне спарювання $(\cdot, \cdot)_{N_{p,\mathbb{C}}}$ збігається з дійсним $\langle \cdot, \bar{\cdot} \rangle$.

Введемо для фіксованого $p \in \mathbb{Z}$ симетричний (бозонний) простір Фока $\mathcal{F}(N_p)$:

$$\mathcal{F}(N_p) := \bigoplus_{n=0}^{\infty} \mathcal{F}_n(N_p),$$

де n -частковий простір $\mathcal{F}_n(N_p)$ — n -та симетрична тензорна степінь комплексного $N_{p,\mathbb{C}}$, $\mathcal{F}_n(N_p) := N_{p,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}$ ($\mathcal{F}_0(N_p) := \mathbb{C}^1$). Вектори $f \in \mathcal{F}(N_p)$ мають вигляд

$$f = (f_n)_{n=0}^{\infty}, \quad f_n \in \mathcal{F}_n(N_p) = N_{p,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}, \quad \|f\|_{\mathcal{F}(N_p)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{\mathcal{F}_n(N_p)}^2 < \infty.$$

Поряд з $\mathcal{F}(N_p)$, $p \in \mathbb{Z}$, побудуємо відповідний ваговий простір Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma)$, де $\gamma = (\gamma_n)_{n=0}^{\infty}$, $\gamma_n > 0$, — вага. Означення цього простору подібне до попереднього, але з тією відмінністю, що квадрат норми n -часткового підпростору множиться на γ_n . Для $f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma)$ маємо

$$f = (f_n)_{n=0}^{\infty}, \quad f_n \in \mathcal{F}_n(N_p) = N_{p,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}, \quad \|f\|_{\mathcal{F}(N_p, \gamma)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{\mathcal{F}_n(N_p)}^2 \gamma_n < \infty, \quad (1.3)$$

з відповідним скалярним добутком. Зауважимо, що множина $\mathcal{F}_{\text{fin}}(N_p)$ фінітних послідовностей із $\mathcal{F}(N_p, \gamma)$ щільна в цьому просторі.

Нехай $\gamma(q) = (\gamma_n(q))_{n=0}^{\infty}$, $\gamma_n(q) \geq 1$, $q \in \mathbb{N}$, — послідовність ваг, яка задовольняє умову $\forall \gamma(q_1), \gamma(q_2) \exists \gamma(q_3) : \gamma(q_3) \geq \gamma(q_1), \gamma(q_3) \geq \gamma(q_2)$, $q_1, q_2, q_3 \in \mathbb{N}$ (тобто $\forall n \in \mathbb{N}_0 : \gamma_n(q_3) \geq \gamma_n(q_1), \gamma_n(q_3) \geq \gamma_n(q_2)$, $q_1, q_2, q_3 \in \mathbb{N}$). Позначимо $\gamma^{-1}(q) = (\gamma_n^{-1}(q))_{n=0}^{\infty}$.

Використовуючи ланцюжок (1.1) і вагу $\gamma(q) = (\gamma_n(q))_{n=0}^{\infty}$, $q \in \mathbb{N}$, із вказаними вище властивостями, можемо ввести двопараметричний ланцюжок вагових просторів Фока

$$\begin{aligned} (\mathcal{F}(\mathcal{N}))' \supset \dots \supset \mathcal{F}(N_{-p}, \gamma^{-1}(q)) \supset \dots \supset \mathcal{F}(N_0) \supset \dots \\ \dots \supset \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \supset \dots \supset \mathcal{F}(\mathcal{N}), \end{aligned} \quad (1.4)$$

$$\mathcal{F}(\mathcal{N}) := \text{pr} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)), \quad (\mathcal{F}(\mathcal{N}))' := \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \mathcal{F}(N_{-p}, \gamma^{-1}(q)).$$

Доречно поряд з (1.4) ввести оснащення з тими самими позитивними просторами Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$, але з іншим нульовим, а саме

$$\begin{aligned} (\mathcal{F}(\mathcal{N}))'_F \supset \dots \supset \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F) \supset \dots \supset \mathcal{F}(N_0) \supset \dots \\ \dots \supset \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \supset \dots \supset \mathcal{F}(\mathcal{N}), \end{aligned} \quad (1.5)$$

$$\mathcal{F}(\mathcal{N}) := \text{pr} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)), \quad (\mathcal{F}(\mathcal{N}))'_F := \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F).$$

Тут $\mathcal{F}(N_0) := \mathcal{F}(N_0, \gamma)$ — простір Фока з вагою $\gamma = (\gamma_n)_{n=0}^{\infty}$, $\gamma_n = n!$; $\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)$ — негативний простір відносно нульового простору $\mathcal{F}(N_0)$ і позитивного $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ з вагою $(\gamma(q))_F = ((\gamma_n(q))_F)_{n=0}^{\infty}$, $(\gamma_n(q))_F = (n!)^2 \gamma_n^{-1}(q)$, $\gamma_n(q) \geq n!$.

Відомо [4, 18], що простір $\mathcal{F}(\mathcal{N})$ є ядерним, якщо для будь-яких $p, q \in \mathbb{N}$ існують $p', q' \in \mathbb{N}$ такі, що вкладення $O_{p',p} : N_{p'} \hookrightarrow N_p$ квазіядерне (в даному випадку ця умова виконується завдяки ядерності $\mathcal{N}$) і виконується умова

$$\sum_{n=0}^{\infty} \|O_{p',p}\|_{HS}^{2n} \frac{\gamma_n(q)}{\gamma_n(q')} < \infty, \quad (1.6)$$

яка забезпечує квазіядерність вкладення $\mathcal{F}(N_{p'}, \gamma(q')) \hookrightarrow \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$.

Для довільного фіксованого ядерного ланцюжка (1.1) послідовність ваг

$$\gamma(q) = (\gamma_n(q))_{n=0}^{\infty}, \quad \gamma_n(q) = (n!)^2 K^{qn}, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad q \in \mathbb{N}, \quad (1.7)$$

з фіксованим $K > 1$ задовольняє умову (1.6) і тому оснащення (1.4) з вагою (1.7) ядерне (тобто простір $\mathcal{F}(\mathcal{N})$ – ядерний).

Справді, нехай $p, q \in \mathbb{N}$ довільні фіксовані, виберемо $p' > p$ настільки великим, щоб $\|O_{p',p}\|_{HS} < \infty$ (таке p' існує завдяки ядерності $\mathcal{N}$). Тоді при $q' > q$ ряд (1.6) згідно з (1.7) має вигляд

$$\sum_{n=0}^{\infty} \|O_{p',p}\|_{HS}^{2n} \frac{\gamma_n(q)}{\gamma_n(q')} = \sum_{n=0}^{\infty} \|O_{p',p}\|_{HS}^{2n} \frac{(n!)^2 K^{qn}}{(n!)^2 K^{q'n}} = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{\|O_{p',p}\|_{HS}^2}{K^{q'-q}} \right)^n.$$

Даний ряд збігається, якщо $q' = q'(p, p') > q$ вибрати достатньо великим.

У просторі Фока $\mathcal{F}(N_p)$, $p \in \mathbb{N}_0$, зручно ввести так званий базис чисел заповнення (БЧЗ). Для цього зафіксуємо деякий ортонормований базис $(e_j)_{j=1}^{\infty}$ у просторі N_p і для фіксованого $n \in \mathbb{N}$ і довільної фінітної послідовності $\tau = (\tau_1, \tau_2, \dots) \in \mathbb{N}_{0, \text{fin}}^{\infty}$ чисел із $\mathbb{N}_0$ введемо вектори

$$e_{\tau} = e_{\tau} e_1^{\otimes \tau_1} \otimes e_2^{\otimes \tau_2} \otimes \dots, \quad e_{\tau} = \left(\frac{|\tau|!}{\tau_1! \tau_2! \dots} \right)^{\frac{1}{2}}, \quad (1.8)$$

$$|\tau| = \tau_1 + \tau_2 + \dots = n, \quad e_j^{\otimes 0} := 1.$$

Нескладно довести, що вектори (1.8) з $|\tau| = n$ утворюють ортонормований базис у просторі $\mathcal{F}_n(N_p)$, тому вектори

$$\tilde{e}_{\tau} = (0, \dots, 0, e_{\tau}, 0, \dots), \quad \tau \in \mathbb{N}_{0, \text{fin}}^{\infty}, \quad (1.9)$$

де e_{τ} вигляду (1.8) стоїть на $|\tau|$ -му місці і вектор $e_{(0,0,\dots)} = \Omega = (1, 0, 0, \dots)$ (вакуум), утворюють ортонормований базис в $\mathcal{F}(N_p)$.

2. Аналітичність у локально опуклих просторах. Нагадаємо деякі факти з теорії аналітичних функцій у локально опуклому лінійному комплексному топологічному просторі E точок λ (див. [47, 48]).

Комплекснозначна функція $\phi(\lambda)$ називається аналітичною в нулі, якщо існує околі U нуля $0 \in E$, в якому вона визначена і має такі властивості:

1. Для довільних $\lambda, \mu \in U$ функція комплексної змінної $\mathbb{C}^1 \ni z \mapsto \phi(\lambda + z\mu) \in \mathbb{C}^1$ визначена при малих $|z|$ і аналітична в околі $0 \in \mathbb{C}^1$.

2. Існує константа $c > 0$ така, що $|\phi(\lambda)| \leq c$, $\lambda \in U$ (локальна обмеженість).

Кожна така функція розкладається в деякому околі $V \subset U$ нуля в ряд Тейлора

$$\phi(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} (D^n \phi)(\lambda), \quad \lambda \in V, \quad (2.1)$$

який рівномірно збігається на V . Тут $(D^n \phi)(\lambda)$ — деякі однорідні неперервні поліноми n -го степеня змінної λ . Останнє означає, що для будь-якого $n \in \mathbb{N}$ існує симетрична n -лінійна неперервна форма $E \times \dots \times E \ni \{\lambda_1, \dots, \lambda_n\} \mapsto A_n(\lambda_1, \dots, \lambda_n) \in \mathbb{C}^1$ така, що $(D^n \phi)(\lambda)$ — її діагональні значення: $(D^n \phi)(\lambda) = A_n(\lambda, \dots, \lambda)$, $\lambda \in E$. Поліноми $(D^n \phi)(\lambda)$ визначаються по ϕ однозначно.

Зупинимося на випадку, коли E — гільбертів простір $N_{1,\mathbb{C}}$ з комплексифікацією ланцюжка (1.1). Ми припустили, що вкладення $N_{2,\mathbb{C}} \hookrightarrow N_{1,\mathbb{C}}$ квазіядерне, тому до кожної форми A_n , $n \in \mathbb{N}$, можна застосувати теорему про ядро [4, 46], згідно з якою звуження форми на $N_{2,\mathbb{C}}$ породжується її ядром $\xi_n \in N_{-2,\mathbb{C}}^{\otimes n}$:

$$A_n(\lambda_1, \dots, \lambda_n) = \langle \xi_n, \lambda_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} \lambda_n \rangle, \quad \lambda_1, \dots, \lambda_n \in N_{2,\mathbb{C}}. \quad (2.2)$$

Оскільки околами нуля в гільбертовому просторі є відкриті кулі з центром в 0, то з урахуванням (2.2) розклад (2.1) для $E = N_{1,\mathbb{C}}$ (звужений на $N_{2,\mathbb{C}}$) можна переписати у вигляді

$$\phi(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \quad \lambda \in V = \{\lambda \in N_{2,\mathbb{C}} \mid \|\lambda\|_{N_{2,\mathbb{C}}} < \varepsilon\}, \quad (2.3)$$

причому ряд збігається рівномірно (по λ) в довільній замкненій кулі з V ; $\lambda^{\otimes 0} := 1 \forall \lambda$.

У деяких випадках нам зручно розглядати ростки аналітичних функцій в 0 $\in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}$, тобто ми ототожнимо дві функції, якщо вони збігаються в деякому околі 0 $\in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}$. Простір ростків аналітичних у нулі функцій $\phi : \mathcal{N}_{\mathbb{C}} \rightarrow \mathbb{C}^1$ будемо позначати через $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}})$. Наділімо $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}})$ індуктивною топологією, заданою сім'єю норм

$$\|\phi\|_{p,l} := \sup_{\|\lambda\|_{N_{p,\mathbb{C}}} \leq K^{-l}} |\phi(\lambda)|, \quad p, l \in \mathbb{N}, \quad (2.4)$$

з фіксованим $K > 1$. Незавжди бачити, що $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}})$ є комутативною алгеброю відносно звичайного множення функцій.

Зазначимо, що якщо $\phi \in \text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}})$, то існують $p, l \in \mathbb{N}$ такі, що $\|\phi\|_{p,l} < \infty$, і функція ϕ розкладається в ряд Тейлора (2.1), який рівномірно збігається в довільній замкненій кулі $\{\lambda \in N_{p,\mathbb{C}} \mid \|\lambda\|_{N_{p,\mathbb{C}}} \leq r, r < K^{-l}\}$. Тому внаслідок ядерності $\mathcal{N}_{\mathbb{C}}$ (ядерність забезпечує існування $p' > p$ такого, що вкладення $N_{p'} \hookrightarrow N_p$ є квазіядерним) ϕ допускає зображення

$$\phi(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \quad \xi_n \in N_{-p',\mathbb{C}}^{\otimes n}; \quad (2.5)$$

крім того, завдяки ядерності $\mathcal{N}_{\mathbb{C}}$ існує $p'' > p'$ таке, що $\|O_{p'',p'}\|_{HS} < \infty$ і

$$\|\xi_n\|_{N_{-p'',\mathbb{C}}^{\otimes n}} \leq \|\phi\|_{p',l} \frac{e^n \|O_{p'',p'}\|_{HS}^n}{r^n}, \quad r \in (0, K^{-l}) \quad (2.6)$$

(доведення оцінки типу (2.6) див. в п. 3, лема 3.1). Щоб отримати (2.5), потрібно провести міркування, аналогічні тим, які ми проводили для встановлення (2.2).

Зафіксуємо $p, q \in \mathbb{N}$ і введемо гільбертовий простір $\text{Hol}(N_{p,c}, q)$ аналітичних функцій вигляду (2.5), поклавши

$$\text{Hol}(N_{p,c}, q) := \left\{ \phi(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \xi_n \in N_{-p,c}^{\otimes n}, \right. \\ \left. \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}) \mid \|\phi\|_{\text{Hol}(N_{p,c}, q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} < \infty \right\}, \quad (2.7)$$

$$B_p(K^{-\frac{q}{2}}) = \{ \lambda \in N_{p,c} \mid \|\lambda\|_{N_{p,c}} < K^{-\frac{q}{2}} \}.$$

Неважно бачити, що $\text{Hol}(N_{p,c}, q)$ складається з аналітичних в $0 \in N_{p,c}$ функцій змінної $\lambda \in N_{p,c}$. Справді, кожен елемент ϕ простору $\text{Hol}(N_{p,c}, q)$ є аналітичною функцією, оскільки ряд

$$\phi(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle$$

збігається рівномірно на кожній замкненій кулі з $B_p(K^{-\frac{q}{2}})$. Останнє відразу випливає з нерівності

$$\forall n \in \mathbb{N}_0 \quad \exists c > 0 : \quad |\langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle| \leq \|\lambda^{\otimes n}\|_{N_{p,c}^{\otimes n}} \|\xi_n\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}} = \\ = \|\lambda\|_{N_{p,c}}^n \|\xi_n\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}} \leq c (\|\lambda\|_{N_{p,c}} K^{\frac{q}{2}})^n, \\ \|\lambda\|_{N_{p,c}} K^{\frac{q}{2}} < 1 \quad \text{при} \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}})$$

(ми скористалися збіжністю останнього ряду в (2.7)).

Теорема 2.1. *Має місце рівність топологічних просторів*

$$\text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \text{Hol}(N_{p,c}, q) = \text{Hol}_0(\mathcal{N}_C). \quad (2.8)$$

Доведення. Нехай $\phi \in \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \text{Hol}(N_{p,c}, q)$, тоді існують $p, q \in \mathbb{N}$ такі, що $\phi \in \text{Hol}(N_{p,c}, q)$. На підставі означення (2.7), скориставшись нерівністю Коші-Буняковського, для $\lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}})$ отримаємо

$$|\phi(\lambda)| \leq \sum_{n=0}^{\infty} |\langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle| \leq \sum_{n=0}^{\infty} \|\lambda\|_{N_{p,c}}^n \|\xi_n\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}} \leq \\ \leq \left(\sum_{n=0}^{\infty} \|\lambda\|_{N_{p,c}}^{2n} K^{qn} \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} \right)^{\frac{1}{2}} = \\ = (1 - K^q \|\lambda\|_{N_{p,c}}^2)^{-\frac{1}{2}} \|\phi\|_{\text{Hol}(N_{p,c}, q)} < \infty.$$

Таким чином, $\phi \in \text{Hol}_0(\mathcal{N}_C)$ і

$$\|\phi\|_{p,l} \leq (1 - K^{q-2l})^{-\frac{1}{2}} \|\phi\|_{\text{Hol}(N_{p,c,q})}, \quad (2.9)$$

якщо $2l > q$.

Навпаки, нехай $\phi \in \text{Hol}_0(\mathcal{N}_C)$, тоді існують $p, l \in \mathbb{N}$ такі, що $\|\phi\|_{p,l} < \infty$ і має місце зображення (2.5) для $p' > p$ з $\|O_{p',p}\|_{HS} < \infty$. Скориставшись (2.7) і оцінкою (2.6) для $p'' > p'$ такого, що $\|O_{p'',p'}\|_{HS} < \infty$, одержимо

$$\|\phi\|_{\text{Hol}(N_{p'',c,q})}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p'',c}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} \leq \|\phi\|_{p',l}^2 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(K^{-q} e^2 \|O_{p'',p'}\|_{HS}^2)^n}{r^{2n}}. \quad (2.10)$$

Зафіксуємо $r \in (0, K^{-l})$ і виберемо $q \in \mathbb{N}$ настільки великим, щоб $\frac{K^{-q} e^2 \|O_{p'',p'}\|_{HS}^2}{r^2}$ було менше за одиницю. Тоді з (2.10) дістанемо

$$\|\phi\|_{\text{Hol}(N_{p'',c,q})} \leq \left(\frac{r^2 - K^{-q} e^2 \|O_{p'',p'}\|_{HS}^2}{r^2} \right)^{-\frac{1}{2}} \|\phi\|_{p',l}. \quad (2.11)$$

Із (2.9) і (2.11) відразу отримаємо рівність (2.8).

3. Базисні функції. Нехай Q — сепарабельний метричний простір точок $x, y, \dots$. Позначимо через $C(Q)$ лінійний простір всіх комплекснозначних локально обмежених (тобто обмежених на кожній кулі в Q) неперервних функцій на Q . Зручно вважати, що $C(Q)$ — топологічний простір зі збіжністю, рівномірною на кожній кулі з Q . Нагадаємо також, що в комплексифікації ланцюжка (1.1) вкладення $N_{2,c} \hookrightarrow N_{1,c}$ і $N_{3,c} \hookrightarrow N_{2,c}$ є квазіядерними.

Нехай U_0 — деякий окіл нуля в просторі $N_{1,c}$ і $Q \times U_0 \ni \{x, \lambda\} \mapsto h(x, \lambda) \in \mathbb{C}^1$ — задана функція. Припустимо, що для кожного x вона є аналітичною в $0 \in N_{1,c}$ функцією змінної λ , для кожного $\lambda \in U_0$ $h(\cdot, \lambda) \in C(Q)$ і, крім того, локально обмеженою рівномірно відносно λ із довільної замкненої кулі з U_0 (останнє розуміємо так: для довільної кулі $W \subset Q$ і довільної замкненої кулі $\bar{U} \subset U_0$ існує константа $c(W, \bar{U}) > 0$ така, що $|h(x, \lambda)| \leq c(W, \bar{U})$ при $x \in W$ і $\lambda \in \bar{U}$). У відповідності з п. 2 із аналітичності випливає, що для кожної точки $x \in Q$ існує розклад у ряд типу (2.3)

$$h(x, \lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, h_n(x) \rangle, \quad (3.1)$$

$$\lambda \in B_h = \{ \lambda \in N_{2,c} \mid \|\lambda\|_{N_{2,c}} < R_h \} \subset U_0,$$

який рівномірно (по λ) збігається в кожній замкненій кулі із B_h . Припускається існування спільного для всіх $x \in Q$ околу B_h , в якому має місце розклад (3.1). Для кожного $x \in Q$ коефіцієнти $h_n(x) \in N_{-2,c}^{\otimes n}$. Зафіксуємо функцію h з вказаними властивостями. Відповідні функції $h_n(x)$ будемо називати базисними (пов'язаними з h).

Приклад 3.1. Розглянемо функцію

$$h(x, \lambda) = \exp(x, \lambda), \quad x \in Q := N_{-1}, \quad \lambda \in N_{1,c}. \quad (3.2)$$

Зрозуміло, що дана функція аналітична відносно λ і неперервна та локально обмежена відносно x рівномірно по λ . Неважко бачити, що тепер розклад (3.1) набирає вигляду

$$h(x, \lambda) = \exp(x, \lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, x^{\otimes n} \rangle, \quad \lambda \in N_{1, \mathbb{C}},$$

тобто $h_n(x) = x^{\otimes n}$, $x \in Q = N_{-1}$, $n \in \mathbb{N}_0$.

Використавши формулу Коші, виразимо $h_n(x)$, $n \in \mathbb{N}_0$, як коефіцієнти степеневого ряду (3.1). Нехай e — орт простору $N_{2, \mathbb{C}}$, $\|e\|_{N_{2, \mathbb{C}}} = 1$. Тоді для $\lambda = ze \in N_{2, \mathbb{C}}$, $z \in \mathbb{C}^1$, $|z| = r \in (0, R_h)$ із (3.1) отримаємо

$$\forall x \in Q: \quad h(x, \lambda) = h(x, ze) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} \langle e^{\otimes n}, h_n(x) \rangle. \quad (3.3)$$

Для фіксованих x , e функція (3.3) є звичайною аналітичною в нулі функцією відносно z , тому

$$\langle e^{\otimes n}, h_n(x) \rangle = \left. \frac{d^n}{dz^n} h(x, ze) \right|_{z=0} = \frac{n!}{2\pi i} \oint_{|\zeta|=r} \frac{h(x, \zeta e)}{\zeta^{n+1}} d\zeta. \quad (3.4)$$

Крім того, як результат інтегрального зображення (3.4) справджується така оцінка:

$$|\langle e^{\otimes n}, h_n(x) \rangle| \leq \frac{n!}{r^n} \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}}=r} |h(x, \lambda)|, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad x \in Q \quad \text{і} \quad r \in (0, R_h). \quad (3.5)$$

Із неперервності для довільного $\lambda \in B_h$ функції $Q \ni x \mapsto h(x, \lambda) \in \mathbb{C}^1$ і зображення (3.4) внаслідок теореми Лебега про граничний перехід впливає неперервність $Q \ni x \mapsto \langle \lambda^{\otimes n}, h_n(x) \rangle \in \mathbb{C}^1$, $n \in \mathbb{N}_0$, при кожному $\lambda \in N_{2, \mathbb{C}}$, а значить, і неперервність $Q \ni x \mapsto \langle \lambda_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} \lambda_n, h_n(x) \rangle \in \mathbb{C}^1$ при $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in N_{2, \mathbb{C}}$, $n \in \mathbb{N}$.

Для останнього потрібно скористатися поляризаційною тотожністю: нехай E — лінійний простір, тоді для $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in E$ добуток $\lambda_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} \lambda_n$ виражається скінченною лінійною комбінацією з незалежними від $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ дійсними коефіцієнтами векторів вигляду $\mu^{\otimes n}$, де $\mu \in E$ залежить від $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ (наприклад, $\lambda_1 \hat{\otimes} \lambda_2 = \frac{1}{2}(\lambda_1 \otimes \lambda_2 + \lambda_2 \otimes \lambda_1) = \frac{1}{4}(\mu_1^{\otimes 2} - \mu_2^{\otimes 2})$, $\mu_1 = \lambda_1 + \lambda_2$, $\mu_2 = \lambda_1 - \lambda_2$) [7, 47].

Із (3.5) випливає оцінка: для довільних $e_1, \dots, e_n \in N_{2, \mathbb{C}}$, $\|e_1\|_{N_{2, \mathbb{C}}} = \dots = \|e_n\|_{N_{2, \mathbb{C}}} = 1$, і для будь-якого $x \in Q$

$$|\langle e_1 \otimes \dots \otimes e_n, h_n(x) \rangle| \leq \frac{n^n}{r^n} \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}}=r} |h(x, \lambda)|, \quad n \in \mathbb{N}, \quad r \in (0, R_h), \quad (3.6)$$

де $h_n(x) \in N_{-2, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n} \subset N_{-2, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ розуміємо як елемент із $N_{-2, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}$, $\langle \cdot, \cdot \rangle$ позначає спарювання, породжене скалярним добутком у просторі $N_{0, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}$.

Зазначимо, що (3.6) є наслідком (3.5) і загальної оцінки, яка доводиться на основі поляризаційної тотожності [7, 47]: нехай E — банахів простір, $E \times \dots \times E \ni \lambda_1, \dots, \lambda_n \mapsto A_n(\lambda_1, \dots, \lambda_n) \in \mathbb{C}^1$ — симетрична n -лінійна форма, тоді

$$\begin{aligned} \sup_{\|\lambda\|_E=1} |A_n(\lambda, \dots, \lambda)| &\leq \sup_{\|\lambda_1\|_E=\dots=\|\lambda_n\|_E=1} |A_n(\lambda_1, \dots, \lambda_n)| \leq \\ &\leq \frac{n^n}{n!} \sup_{\|\lambda\|_E=1} |A_n(\lambda, \dots, \lambda)|, \quad n \in \mathbb{N} \end{aligned}$$

(потрібно покласти $A_n(\lambda_1, \dots, \lambda_n) = \langle \lambda_1 \otimes \dots \otimes \lambda_n, h_n(x) \rangle$; зазначимо, що $h_n(x)$ входить у симетричний добуток просторів $N_{-2, \mathbb{C}}$).

Лема 3.1. Для базисних функцій справджується така оцінка:

$$\|h_n(x)\|_{N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \leq \frac{n!e^n \|O_{3,2}\|_{HS}^n}{r^n} \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}}=r} |h(x, \lambda)|, \quad (3.7)$$

$$\lambda \in N_{3, \mathbb{C}}, \quad x \in Q, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad r \in (0, R_h).$$

Доведення. Встановимо оцінку

$$\|h_n(x)\|_{N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \leq \frac{n^n \|O_{3,2}\|_{HS}^n}{r^n} \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}}=r} |h(x, \lambda)|, \quad (3.8)$$

$$\lambda \in N_{3, \mathbb{C}}, \quad x \in Q, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad r \in (0, R_h),$$

з якої відразу випливає (3.7) (потрібно скористатися відомою нерівністю $n^n \leq n!e^n$, $n \in \mathbb{N}_0$).

Нехай $(e_j)_{j=1}^{\infty}$ — ортонормований базис у просторі $N_{3, \mathbb{C}}$, тоді $(e_{j_1} \otimes \dots \otimes e_{j_n})_{j_1, \dots, j_n=1}^{\infty}$ — ортонормований базис у просторі $N_{3, \mathbb{C}}^{\otimes n}$. Позначимо через $C(x, r, n)$ праву частину нерівності (3.6), тоді з (3.6) отримаємо

$$\left| \langle e_{j_1} \otimes \dots \otimes e_{j_n}, h_n(x) \rangle \right| \leq C(x, r, n) \|e_{j_1}\|_{N_{2, \mathbb{C}}} \dots \|e_{j_n}\|_{N_{2, \mathbb{C}}}.$$

Тому для довільного $f_n \in N_{3, \mathbb{C}}^{\otimes n} \subset N_{3, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ з координатами $f_{n; j_1, \dots, j_n}$ у введеному вище базисі маємо

$$\begin{aligned} \left| \langle f_n, h_n(x) \rangle \right|^2 &= \left| \left\langle \sum_{j_1, \dots, j_n=1}^{\infty} f_{n; j_1, \dots, j_n} e_{j_1} \otimes \dots \otimes e_{j_n}, h_n(x) \right\rangle \right|^2 \leq \\ &\leq \sum_{j_1, \dots, j_n=1}^{\infty} |f_{n; j_1, \dots, j_n}|^2 \sum_{j_1, \dots, j_n=1}^{\infty} |\langle e_{j_1} \otimes \dots \otimes e_{j_n}, h_n(x) \rangle|^2 \leq \\ &\leq C^2(x, r, n) \|f_n\|_{N_{3, \mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 \sum_{j_1, \dots, j_n=1}^{\infty} \|e_{j_1}\|_{N_{2, \mathbb{C}}}^2 \dots \|e_{j_n}\|_{N_{2, \mathbb{C}}}^2 = \\ &= C^2(x, r, n) \|f_n\|_{N_{3, \mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 \|O_{3,2}\|_{HS}^{2n}. \end{aligned}$$

Ця нерівність еквівалентна (3.8) (ми беремо до уваги, що $\|h_n(x)\|_{N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}} = \|h_n(x)\|_{N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}}$).

Лему доведено.

Використовуючи оцінку (3.7), легко пересвідчитись, що породжені базисними елементарні функції $Q \ni x \mapsto \langle f_n, h_n(x) \rangle \in \mathbb{C}^1$, $f_n \in N_{3, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, належать $C(Q)$. Більш точно, має місце така лема.

Лема 3.2. Кожна базисна функція (3.1) $Q \ni x \mapsto h_n(x) \in N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ слабо-неперервна і локально обмежена.

Доведення. Із оцінки (3.7) і рівномірної відносно λ із замкненої кулі з B_h локальної обмеженості $h(\cdot, \lambda)$ випливає локальна обмеженість $h_n(x)$.

Далі, як було відмічено, функція $Q \ni x \mapsto \langle \lambda_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} \lambda_n, h_n(x) \rangle \in \mathbb{C}^1$, $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in N_{3,\mathbb{C}} \subset N_{2,\mathbb{C}}$, неперервна. Лінійна оболонка множини векторів $\lambda_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} \lambda_n$, $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in N_{3,\mathbb{C}}$, щільна в $N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}$ і норми $\|h_n(x)\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}$ згідно з (3.7) обмежені в кожному околі точки x . Тому вказана неперервність $\langle \lambda_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} \lambda_n, h_n(x) \rangle$ приводить до слабкої неперервності $h_n(x)$.

4. Простір сумовних з квадратом функцій та його оснащення. Зафіксуємо деяку борелівську ймовірнісну міру ρ на Q і розглянемо гільбертовий простір $L^2(Q, d\rho(x)) =: (L^2)$. Припустимо, що міра ρ позитивна на непорожніх відкритих множинах в Q і така, що справедлива оцінка

$$\left\| \|h_n(\cdot)\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}} \right\|_{(L^2)} \leq LC^n n! \quad \text{для деяких } C > 0, L > 0 \text{ і } \forall n \in \mathbb{N}_0. \quad (4.1)$$

Зауваження 4.1. Для виконання оцінки (4.1) достатньо, щоб існувало $r \in (0, R_h)$ таке, щоб збігався інтеграл

$$\int_Q \left(\sup_{\|\lambda\|_{N_{2,\mathbb{C}}} = r} |h(x, \lambda)| \right)^2 d\rho(x) < \infty, \quad \lambda \in N_{3,\mathbb{C}}. \quad (4.2)$$

Справді, використовуючи оцінку (3.7), отримуємо

$$\begin{aligned} \left\| \|h_n(\cdot)\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}} \right\|_{(L^2)}^2 &= \int_Q \|h_n(x)\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}^2 d\rho(x) \leq \\ &\leq (n!)^2 \left(\frac{e}{r} \|O_{3,2}\|_{HS} \right)^{2n} \int_Q \left(\sup_{\|\lambda\|_{N_{2,\mathbb{C}}} = r} |h(x, \lambda)| \right)^2 d\rho(x) = (LC^n n!)^2, \end{aligned}$$

що і стверджувалося.

Приклад 4.1. Борелівську ймовірнісну міру ρ на $Q = N_{-1}$ називають аналітичною, якщо перетворення Лапласа

$$l_\rho(\lambda) = \int_{N_{-1}} \exp\langle x, \lambda \rangle d\rho(x), \quad \lambda \in N_{1,\mathbb{C}}$$

є аналітичною в $0 \in N_{1,\mathbb{C}}$ функцією.

У випадку, коли $h(x, \lambda) = \exp\langle x, \lambda \rangle$, $x \in Q = N_{-1}$, $\lambda \in N_{1,\mathbb{C}}$ (див. приклад 3.1), умова (4.1) рівносильна аналітичності міри ρ . Більш того, для такої функції $h(x, \lambda)$ умова (4.2) необхідна і достатня для справедливості оцінки (4.1) (детальніше див. [30, 31]).

Завдяки (4.1) для довільного $f_n \in N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}$ елементарні функції $\langle f_n, h_n(x) \rangle$ належать до (L^2) . Справді, для довільного $n \in \mathbb{N}_0$ маємо

$$\begin{aligned} \|\langle f_n, h_n(\cdot) \rangle\|_{(L^2)}^2 &= \int_Q |\langle f_n, h_n(x) \rangle|^2 d\rho(x) \leq \\ &\leq \int_Q \|f_n\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}^2 \|h_n(x)\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}^2 d\rho(x) \leq (LC^n n!)^2 \|f_n\|_{N_{3,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}^2 < \infty. \end{aligned} \quad (4.3)$$

Лема 4.1. При $\lambda \in N_{3,c}$, $\|\lambda\|_{N_{3,c}} < \min\{R_h, C^{-1}\}$ функція $h(\cdot, \lambda) \in (L^2)$.

Доведення. Для вказаного λ $\|\lambda\|_{N_{2,c}} \leq \|\lambda\|_{N_{3,c}} < R_h$, тому має місце зображення (3.1). Використовуючи його і оцінку (4.1), отримуємо

$$\begin{aligned} \left\| \sum_{n=M}^N \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, h_n(\cdot) \rangle \right\|_{(L^2)} &\leq \sum_{n=M}^N \frac{1}{n!} \|\langle \lambda^{\otimes n}, h_n(\cdot) \rangle\|_{(L^2)} \leq \\ &\leq \sum_{n=M}^N \frac{1}{n!} \|\lambda\|_{N_{3,c}}^n \|h_n(\cdot)\|_{N_{-3,c}^{\otimes n}} \|_{(L^2)} \leq L \sum_{n=M}^N \|\lambda\|_{N_{3,c}}^n C^n. \end{aligned} \quad (4.4)$$

Для даного λ $\sum_{n=0}^{\infty} \|\lambda\|_{N_{3,c}}^n C^n = (1 - \|\lambda\|_{N_{3,c}} C)^{-1} < \infty$. Звідси і з (4.4) випливає збіжність ряду (3.1) в (L^2) . Таким чином, $h(\cdot, \lambda) \in (L^2)$ при $\|\lambda\|_{N_{3,c}} < \min\{R_h, C^{-1}\}$.

Лемі доведено.

Перейдемо до побудови оснащення простору (L^2) . Виберемо і зафіксуємо $p \in \mathbb{N}_2$, $q \in \mathbb{N}$ і $K > 1$. Введемо гільбертовий простір формальних рядів

$$\begin{aligned} H^h(p, q) := \left\{ f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle, f_n \in N_{p,c}^{\otimes n}, x \in Q \mid \right. \\ \left. \|f\|_{H^h(p,q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \right\} \end{aligned} \quad (4.5)$$

з відповідним скалярним добутком.

Зауваження 4.2. Позначимо через $\mathcal{P}_h(Q)$ множину всіх неперервних функцій („поліномів“) вигляду

$$Q \ni x \mapsto \varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle \in \mathbb{C}^1, \quad \varphi_n \in N_{\mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad m \in \mathbb{N}_0. \quad (4.6)$$

Будемо вважати, що $\varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle = 0$ в $\mathcal{P}_h(Q)$ тоді і лише тоді, коли $\varphi_n = 0$, $n = 0, \dots, m$. Покладемо для $\varphi(\cdot) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(\cdot) \rangle \in \mathcal{P}_h$, $\psi(\cdot) = \sum_{n=0}^m \langle \psi_n, h_n(\cdot) \rangle \in \mathcal{P}_h$ і $\mu \in \mathbb{C}^1$

$$\varphi(x) + \psi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n + \psi_n, h_n(x) \rangle, \quad \mu\varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \mu\varphi_n, h_n(x) \rangle, \quad x \in Q.$$

Неважко бачити, що при такому визначенні операцій додавання функцій із $\mathcal{P}_h(Q)$ і множення їх на скаляр множина $\mathcal{P}_h(Q)$ є лінійною, причому щільною в гільбертовому просторі $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_2$, $q \in \mathbb{N}$.

Лема 4.2. При достатньо великому $K > 1$ перший ряд в (4.5) для довільних $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$ збігається рівномірно на кожній кулі з Q до неперервної локально обмеженої функції. Для кожної кулі $U \subset Q$ існує константа $c = c(U) > 0$ така, що

$$|f(x)| < c \|f\|_{H^h(p,q)}, \quad x \in U, \quad f \in H^h(p, q). \quad (4.7)$$

Доведення. Використовуючи (3.7), для будь-якого $x \in Q$ отримуємо

$$\begin{aligned} & \left| \sum_{n=M}^N \langle f_n, h_n(x) \rangle \right| \leq \sum_{n=M}^N |\langle f_n, h_n(x) \rangle| \leq \\ & \leq \sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}} \|h_n(x)\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}} \leq \sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}} \|h_n(x)\|_{N_{-3,c}^{\otimes n}} \leq \\ & \leq \left(\sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{n=M}^N \|h_n(x)\|_{N_{-3,c}^{\otimes n}}^2 (n!)^{-2} K^{-qn} \right)^{\frac{1}{2}} \leq \\ & \leq \sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}=-r}} |h(x, \lambda)|^2 \left(\sum_{n=M}^N \frac{e^{2n} \|O_{3,2}\|_{HS}^{2n}}{r^{2n} K^{qn}} \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 K^{qn} \right)^{\frac{1}{2}}. \quad (4.8) \end{aligned}$$

Зафіксуємо $r \in (0, R_h)$ і виберемо $K > 1$ настільки великим, щоб $e^2 \|O_{3,2}\|_{HS}^2 r^{-2} K^{-1}$ було меншим за одиницю. Тоді з (4.8) одержимо

$$\begin{aligned} & \left| \sum_{n=M}^N \langle f_n, h_n(x) \rangle \right| \leq c \sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}=-r}} |h(x, \lambda)|^2 \left(\sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 K^{qn} \right)^{\frac{1}{2}}, \quad (4.9) \\ & c = \left(\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^{2n} \|O_{3,2}\|_{HS}^{2n}}{r^{2n} K^{qn}} \right)^{\frac{1}{2}} < \infty. \end{aligned}$$

Із (4.9), рівномірної по λ локальної обмеженості $h(x, \lambda)$ і означення (4.5) випливає рівномірна збіжність на кожній кулі з Q ряду $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle$, а оскільки кожен член цього ряду $\langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in C(Q)$, то і $f(\cdot) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in C(Q)$. Оцінка (4.7) випливає з (4.9), якщо взяти $M = 0$ і покласти $N \rightarrow \infty$.

Лема 4.3. При $K > \max\{1, C^2\}$ має місце наступна оцінка: існує константа $c > 0$ така, що

$$\|f\|_{(L^2)} \leq c \|f\|_{H^h(p,q)}, \quad f \in H^h(p,q), \quad p \in \mathbb{N}_3, \quad q \in \mathbb{N}. \quad (4.10)$$

Доведення. Покажемо, що ряд $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle = f(\cdot) \in H^h(p,q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, збігається в (L^2) , тобто $f \in (L^2)$. Це випливає з оцінки (використовуємо (4.1) і (4.5))

$$\begin{aligned} & \left\| \sum_{n=M}^N \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \right\|_{(L^2)} \leq \sum_{n=M}^N \|\langle f_n, h_n(\cdot) \rangle\|_{(L^2)} \leq \\ & \leq \sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}} \|h_n(\cdot)\|_{N_{-p,c}^{\otimes n}} \|_{(L^2)} \leq \\ & \leq \sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}} \|h_n(\cdot)\|_{N_{-3,c}^{\otimes n}} \|_{(L^2)} \leq L \sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}} C^n n! \leq \end{aligned}$$

$$\leq L \left(\sum_{n=M}^N \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{n=M}^N C^{2n} K^{-qn} \right)^{\frac{1}{2}} \quad (4.11)$$

і збіжності рядів

$$\sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} = \|f\|_{H^h(p,q)}^2,$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} C^{2n} K^{-qn} < \sum_{n=0}^{\infty} C^{2n} K^{-n} = \frac{K}{K - C^2} = c^2.$$

Оцінка (4.10) випливає з (4.11), якщо взяти $M = 0$ і покласти $N \rightarrow \infty$.

Лему доведено.

Відмітимо, що для того, щоб леми 4.2, 4.3 справджувались, K повинно бути таким, щоб

$$K > \max \left\{ 1, C^2, \|O_{3,2}\|_{HS}^2 e^2 R_h^{-2} \right\} \quad (4.12)$$

(при доведенні леми 4.2 необхідно брати $r = R_h - \varepsilon$ з достатньо малим фіксованим $\varepsilon > 0$). Зафіксуємо надалі таке K .

Нам буде зручно простір $H^h(p, q)$ інтерпретувати таким чином. Зафіксуємо $p \in \mathbb{N}_2$, $q \in \mathbb{N}$. Розглянемо простір Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ з вагою (1.7). Цей простір буде ізоморфним простору $H^h(p, q)$: ізоморфізм задається відображенням

$$\mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \ni f = (f_n)_{n=0}^{\infty} \mapsto (I_+^h f)(\cdot) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in H^h(p, q). \quad (4.13)$$

Завдяки (1.3) і (4.13) для довільного $f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ маємо

$$\|I_+^h f\|_{H^h(p,q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} = \|f\|_{\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))}^2.$$

Із цих рівностей видно, що (4.13) є унітарним ізоморфізмом між $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ і $H^h(p, q)$. Зрозуміло, що $I_+^h f = 0$ тоді і лише тоді, коли всі $f_n = 0$, $n \in \mathbb{N}_0$.

Разом з тим із лем 4.2 і 4.3 випливає, що при $p \in \mathbb{N}_3$ функція $(I_+^h f)(x)$ з (4.13), визначена для кожного $x \in Q$, є неперервною, локально обмеженою і належить до (L^2) . Тобто відображення (4.13) діє з $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ у лінійний простір $C(Q) \cap (L^2)$. Але в такій інтерпретації ядро

$$\text{Ker}(I_+^h) = \left\{ f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)), p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N} \mid (I_+^h f)(x) = 0 \forall x \in Q \right\} \quad (4.14)$$

може бути відмінним від 0. Тому надалі від системи базисних функцій (тобто від h) скрізь будемо вимагати, щоб ядро (4.14) було рівним 0, іншими словами, щоб система $(h_n(x))_{n=0}^{\infty}$ була „мінімальною”: якщо $f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ таке, що $(I_+^h f)(x) = 0$, $x \in Q$, то $f = 0$ як елемент простору $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ (обговорення цього поняття, істотного для побудови теорії узагальнених функцій, див. у [49]).

Зрозуміло, що при такому визначенні мінімальності для довільних $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$ базисні функції лінійно незалежні: якщо при деяких $f_n \in N_{p,c}^{\otimes n}$

$$\sum_{n=0}^m \langle f_n, h_n(x) \rangle = 0, \quad x \in Q,$$

то $f_n = 0$, $n = 0, \dots, m$.

Надалі скрізь будемо припускати, що система базисних функцій $(h_n(x))_{n=0}^{\infty}$ мінімальна, а множина $\mathcal{P}_h(Q)$ щільна в (L^2) .

Зауваження 4.3. Якщо функція $\varphi \in C(Q)$ допускає зображення

$$\varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle, \quad \varphi_n \in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad x \in Q, \quad m \in \mathbb{N}_0, \quad (4.15)$$

то на підставі припущення мінімальності базисних функцій $(h_n(x))_{n=0}^{\infty}$ воно єдине. Тому множину $\mathcal{P}_h(Q)$ (див. зауваження 4.2) можна інтерпретувати як множину неперервних локально обмежених функцій φ на Q , що допускають зображення (4.15). При такій інтерпретації множину $\mathcal{P}_h(Q)$ будемо позначати $\mathcal{P}(Q)$, тобто за означенням

$$\mathcal{P}(Q) := \left\{ \varphi \in C(Q) \mid \varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle, \varphi_n \in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}^{\otimes n}, x \in Q, m \in \mathbb{N}_0 \right\}.$$

Зрозуміло, що лінійна структура, введена на $\mathcal{P}_h(Q)$ (див. зауваження 4.2), збігається з природною лінійною структурою на $\mathcal{P}(Q)$, породженою звичайним додаванням функцій і множенням їх на скаляр із $\mathbb{C}^1$.

Зауваження 4.4. На підставі припущення мінімальності, якщо функція $f \in C(Q)$ допускає зображення

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle, \quad x \in Q, \quad (4.16)$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{\mathcal{N}_{p,\mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty, \quad p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N},$$

то воно єдине. Завдяки останньому і лемі 4.2 гільбертовий простір $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, можна розглядати як множину неперервних локально обмежених функцій f на Q , що допускають зображення (4.16), з відповідною гільбертовою нормою $\|\cdot\|_{H^h(p,q)}$, заданою на цій множині.

Тепер є майже очевидно така теорема.

Теорема 4.1. Простір $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, щільно і неперервно вкладається в (L^2) і складається з неперервних локально обмежених функцій на Q . При цьому має місце також неперервне вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow C(Q)$.

Доведення. Зафіксуємо $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$. Встановимо неперервність вкладення $H^h(p, q)$ в $C(Q)$. Оскільки кожний елемент простору $H^h(p, q)$ є неперервною локально обмеженою функцією (лема 4.2), то існує оператор вкладення O простору $H^h(p, q)$ у простір $C(Q)$ ($\text{Ker}(O) = \{0\}$) завдяки мінімальності системи базисних функцій $h_n(x)$. Неперервність оператора O (а отже, і вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow C(Q)$) відразу випливає з оцінки (4.7).

Завдяки оцінці (4.10) для встановлення неперервності вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$ досить показати, що якщо $\|f\|_{(L^2)} = 0$, $f \in H^h(p, q)$, то $f = 0$ і як елемент простору $H^h(p, q)$.

Із неперервності функції $Q \ni x \mapsto f(x) \in \mathbb{C}^1$ і позитивності міри ρ на непорожніх відкритих множинах з Q випливає, що для $f \in H^h(p, q)$ з рівності $\|f\|_{(L^2)} = 0$ випливає рівність $f(x) = 0 \quad \forall x \in Q$. Тому на підставі припущення мінімальності $f = 0$ і як елемент простору $H^h(p, q)$. Щільність вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$ випливає з щільності множини $\mathcal{P}(Q)$ в даних просторах.

Теорему доведено.

Зауваження 4.5. Простір $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, вкладається у простір (L^2) шляхом ототожнення функції $f \in H^h(p, q)$ з класом (тобто елементом (L^2)), що містить цю функцію.

Зауваження 4.6. Простір $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, вкладається у простір $C(Q)$ оператором вкладення, що є тотожним оператором, котрий кожній функції $f \in H^h(p, q)$ ставить у відповідність цю саму функцію f , яку вже розуміємо як елемент простору $C(Q)$.

Повернемося до відображення I_+^h (4.13). При зроблених припущеннях відносно $h_n(x)$ його можна інтерпретувати таким чином:

$$\begin{aligned} \forall p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}: \quad \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \ni f = (f_n)_{n=0}^\infty &\mapsto (I_+^h f)(\cdot) = \\ &= \sum_{n=0}^\infty \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in \text{Ran}(I_+^h) \subset (L^2) \cap C(Q). \end{aligned} \quad (4.17)$$

Зрозуміло, що I_+^h є ізоморфізмом між $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ і областю значень $\text{Ran}(I_+^h) = H^h(p, q)$, щільною в (L^2) . Цей ізоморфізм, як відображення $I_+^h: \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \rightarrow (L^2)$ або $I_+^h: \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \rightarrow C(Q)$, внаслідок останньої теореми і унітарності відображення (4.13) є неперервним.

Теорема 4.1 показує, що простір $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, можна розглядати як позитивний відносно нульового (L^2) . Позначимо через $H^h(-p, -q)$ відповідний спряжений (негативний) простір узагальнених функцій. Побудуємо ланцюжок просторів із комплексним спарюванням $\langle \cdot, \cdot \rangle$, що є розширенням скалярного добутку $(\cdot, \cdot)_{(L^2)}$ в просторі (L^2) для будь-яких $p \in \mathbb{N}_3$ і $q \in \mathbb{N}$:

$$\begin{aligned} (\Phi^h)' \supset \dots \supset H^h(-p, -q) \supset \dots \supset (L^2) \supset \dots \supset H^h(p, q) \supset \dots \supset \Phi^h, \\ \Phi^h := \text{pr} \lim_{p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}} H^h(p, q) = \bigcap_{p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}} H^h(p, q), \end{aligned} \quad (4.18)$$

$$(\Phi^h)' := \text{ind} \lim_{p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}} H^h(-p, -q) = \bigcup_{p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}} H^h(-p, -q).$$

Оскільки простори $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, унітарно ізоморфні ваговим просторам Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ (1.4) з вагою (1.7), проективна границя яких $\mathcal{F}(\mathcal{N})$ — ядерний простір, то і простір Φ^h є ядерним.

Приклад 4.2 (гауссівський аналіз). Нехай $h(x, \lambda) = \exp(x, \lambda)$, $x \in Q = N_{-1}$, $\lambda \in N_{1, \mathbb{C}}$ (приклад 3.1). Будемо вважати, що вкладення $N_1 \hookrightarrow N_0$ є квазіядерним.

Оскільки $h_n(x) = x^{\otimes n}$, то кожен елемент простору $H^h(p, q) = H^{\exp}(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, має вигляд

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, x^{\otimes n} \rangle, \quad x \in Q = N_{-1} \subset N_{-p}, \quad (4.19)$$

$$\|f\|_{H^{\exp}(p, q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty.$$

Нескладно показати, що функція f (4.19) є звуженням на N_{-p} цілої функції на $N_{-p, \mathbb{C}}$. Внаслідок однозначності розкладу цілої функції в ряд Тейлора відразу отримуємо мінімальність системи базисних функцій $(x^{\otimes n})_{n=0}^{\infty}$.

Далі, розглянемо класичний випадок гауссової міри g на гільбертовому оснащенні (1.1), яка на підставі теореми Мінлоса однозначно визначається своїм перетворенням Фур'є

$$\int_{\mathcal{N}'} \exp(i(x, \lambda)) dg(x) = \exp\left(-\frac{1}{2}\langle \lambda, \lambda \rangle\right), \quad \lambda \in \mathcal{N}. \quad (4.20)$$

Оскільки права частина (4.20) є неперервною функцією в топології простору N_0 і вкладення $N_1 \hookrightarrow N_0$ квазіядерне, то на основі теореми Мінлоса–Сазонова (див. [4, 5]) міру g можна звузити на гільбертовий простір N_{-1} і розуміти її як ймовірнісну борелівську міру на $N_{-1} = Q$.

Відомо (див., наприклад, [4]), що множина неперервних поліномів $\mathcal{P}(Q) = \mathcal{P}(N_{-1})$ щільна в $L^2(N_{-1}, dg(x))$ і міра g (4.20) позитивна на непорожніх відкритих множинах в $Q = N_{-1}$. Крім того, очевидно, що перетворення Лапласа міри g

$$l_g(\lambda) = \int_{\mathcal{N}'} \exp(x, \lambda) dg(x) = \exp\left(\frac{1}{2}\langle \lambda, \lambda \rangle\right), \quad \lambda \in N_{1, \mathbb{C}}, \quad (4.21)$$

є аналітичною функцією в $0 \in N_{1, \mathbb{C}}$, а тому для базисних функцій $h_n(x) = x^{\otimes n} \in N_{-1}^{\otimes n} \subset N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $n \in \mathbb{N}_0$, оцінка (4.1) виконується автоматично (див. приклад 4.1).

Таким чином, якщо $h(x, \lambda) = \exp(x, \lambda)$, $x \in Q = N_{-1}$, $\lambda \in N_{1, \mathbb{C}}$, і в якості міри ρ взяти міру Гаусса g , що визначається своїм перетворенням Фур'є (4.20), то на основі результатів, отриманих у даному пункті, можна побудувати теорію основних і узагальнених функцій нескінченновимірної змінної $x \in Q = N_{-1}$ зі спарюванням, що задається інтегруванням відносно міри Гаусса $dg(x)$. При цій побудові роль просторів основних функцій відіграють простори $H^{\exp}(p, q)$ функцій (4.19), а саме оснащення має вигляд

$$H^{\exp}(-p, -q) \supset L^2(N_{-1}, dg(x)) \supset H^{\exp}(p, q). \quad (4.22)$$

Корисно пересвідчитись, що функція $h(\cdot, \lambda)$ належить позитивному простору $H^h(p, q)$.

Твердження 4.1. При $\lambda \in N_{p,c}$, $\|\lambda\|_{N_{p,c}} < \min\{K^{-\frac{q}{2}}, R_h\}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, функція (3.1) $h(\cdot, \lambda) \in H^h(p, q)$ і

$$\|h(\cdot, \lambda)\|_{H^h(p,q)} = \left(1 - \|\lambda\|_{N_{p,c}}^2 K^{\frac{q}{2}}\right)^{-\frac{1}{2}}.$$

Доведення. Для даного λ $\|\lambda\|_{N_{2,c}} \leq \|\lambda\|_{N_{p,c}} < R_h$, тому має місце зображення (3.1). Згідно з (4.5) маємо

$$\begin{aligned} \|h(\cdot, \lambda)\|_{H^h(p,q)}^2 &= \left\| \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, h_n(\cdot) \rangle \right\|_{H^h(p,q)}^2 = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \|\lambda^{\otimes n}\|_{N_{p,c}^{\otimes n}}^2 K^{qn} = \sum_{n=0}^{\infty} \|\lambda\|_{N_{p,c}}^{2n} K^{qn} = \left(1 - \|\lambda\|_{N_{p,c}}^2 K^{\frac{q}{2}}\right)^{-1}. \end{aligned}$$

Зауваження 4.7. Для кожного $x \in Q$ і $\lambda \in N_{p,c}$, $\|\lambda\|_{N_{p,c}} < R_h$, функцію $h(x, \lambda)$ можна подати у вигляді ряду (3.1). У свою чергу, кожен вектор простору $H^h(p, q)$ за означенням (4.5) є рядом, збіжним у топології даного простору. Тому надалі природно під вектором $h(\cdot, \lambda) \in H^h(p, q)$ розуміти ряд (3.1). Зрозуміло, що $h(\cdot, \lambda) \in H^h(p, q)$, якщо $\|\lambda\|_{N_{p,c}} < K^{-\frac{q}{2}}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$ (див. доведення твердження 4.1).

5. Інша система базисних функцій. У попередньому пункті ми за коефіцієнтами $h_n(x)$ розкладу (3.1), використовуючи правило (4.5), побудували простори основних функцій $H^h(p, q)$. Тепер, користуючись тим же правилом (4.5), побудуємо простори основних функцій за коефіцієнтами, які визначаються з розкладу типу (3.1), але для видозміненої лівої частини, тісно пов'язаної з $h(x, \lambda)$.

Нехай $\ell(\lambda)$ є аналітичною функцією змінної λ в нулі простору $N_{1,c}$. Тоді для функції $\ell(\lambda)$ існує розклад у ряд типу (3.1):

$$\ell(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \alpha_n \rangle, \quad (5.1)$$

$$\lambda \in B_1 = \{\lambda \in N_{2,c} \mid \|\lambda\|_{N_{2,c}} < R_1\}, \quad \alpha_n \in N_{-2,c}^{\otimes n},$$

який рівномірно збігається по λ в довільній замкненій кулі з B_1 . Припустимо, що $\ell(0) \neq 0$. Зафіксуємо функцію ℓ , що має вказані властивості.

Оскільки функції $h(x, \lambda)$ і $\ell(\lambda)$ аналітичні в $0 \in N_{1,c}$, то для кожного $x \in Q$ функція $\kappa(x, \lambda) := h(x, \lambda)\ell(\lambda)$ є аналітичною за змінною λ в нулі простору $N_{1,c}$ і допускає зображення

$$\kappa(x, \lambda) = h(x, \lambda)\ell(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \kappa_n(x) \rangle, \quad (5.2)$$

$$x \in Q, \quad \lambda \in B_\kappa = \{\lambda \in N_{2,c} \mid \|\lambda\|_{N_{2,c}} < R_\kappa \leq \min\{R_h, R_1\}\}.$$

Для кожного $x \in Q$ коефіцієнти $\kappa_n(x) \in N_{-2,c}^{\otimes n}$ ($\kappa_n(x)$ — базисні функції, пов'язані з κ).

Як і у випадку коефіцієнтів $h_n(x)$ розкладу (3.1), для $\kappa_n(x)$ справедливі аналогії зображень (3.3), (3.4) і оцінок (3.6), (3.7); в них $h(x, \lambda)$ і $h_n(x)$ потрібно замінити на $\kappa(x, \lambda)$ і $\kappa_n(x)$; зрозуміло, що $r \in (0, R_\kappa)$. А тому кожна базисна функція $Q \ni x \mapsto \kappa_n(x) \in N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $n \in \mathbb{N}$, слабконеперервна і локально обмежена.

Базисні функції $\kappa_n(x)$ і $h_n(x)$ виражаються одна через одну. Так, перемножуючи (3.1) (при $\lambda \in B_\kappa$) і (5.1), для будь-якого $x \in Q$ отримуємо

$$\begin{aligned} \kappa(x, \lambda) &= h(x, \lambda) \ell(\lambda) = \sum_{n, m=0}^{\infty} \frac{1}{n! m!} \langle \lambda^{\otimes n}, \alpha_n \rangle \langle \lambda^{\otimes m}, h_m(x) \rangle = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \left\langle \lambda^{\otimes n}, \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \alpha_{n-m} \hat{\otimes} h_m(x) \right\rangle, \quad \lambda \in B_\kappa. \end{aligned}$$

Порівнюючи цей розклад з (5.2), маємо

$$\kappa_n(x) = \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \alpha_{n-m} \hat{\otimes} h_m(x), \quad x \in Q, \quad n \in \mathbb{N}_0. \quad (5.3)$$

Оскільки $\ell(0) \neq 0$, то функція $\ell^{-1}(\lambda)$ аналітична в $0 \in N_{1, \mathbb{C}}$ і допускає зображення:

$$\frac{1}{\ell(\lambda)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \beta_n \rangle, \quad (5.4)$$

$$\lambda \in B_2 = \{ \lambda \in N_{2, \mathbb{C}} \mid \|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}} < R_2 \}, \quad \beta_n \in N_{-2, \mathbb{C}}^{\otimes n}.$$

Аналогічно попередньому, перемножуючи (5.2) (при $\lambda \in B_\kappa$, вважаючи надалі скрізь $B_\kappa = \{ \lambda \in N_{2, \mathbb{C}} \mid \|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}} < R_\kappa \leq \min\{R_h, R_1, R_2\}\}$), (5.4) і порівнюючи з (3.1), отримуємо

$$h_n(x) = \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \beta_{n-m} \hat{\otimes} \kappa_m(x), \quad x \in Q, \quad n \in \mathbb{N}_0. \quad (5.5)$$

Лема 5.1. При наявності оцінки (4.1) має місце оцінка

$$\left\| \|\kappa_n(\cdot)\|_{N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \right\|_{(L^2)} \leq LD^n n! \quad \text{для деяких } L > 0, D > 0 \text{ і } \forall n \in \mathbb{N}_0. \quad (5.6)$$

І навпаки, наявність оцінки (5.6) забезпечує існування оцінки (4.1).

Доведення. Для коефіцієнтів розкладу (5.1) справедлива оцінка типу (3.7):

$$\|\alpha_n\|_{N_{-3, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \leq \frac{n! e^n \|O_{3,2}\|_{HS}^n}{r^n} \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}} = r} |\ell(\lambda)|, \quad (5.7)$$

$$n \in \mathbb{N}_0, \quad r \in (0, R_1).$$

Поклавши

$$c_1 = \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}} = r} |\ell(\lambda)|, \quad r \in (0, R_1), \quad c_2 = e \|O_{3,2}\|_{HS},$$

із (5.7) дістанемо

$$\forall n \in \mathbb{N}_0 : \|\alpha_n\|_{N_{-3,c}^{\Phi_n}} \leq c_1 \left(\frac{c_2}{r}\right)^n n!. \quad (5.8)$$

Використавши (5.8) і (5.3), для довільного $x \in Q$ отримаємо

$$\begin{aligned} \|\kappa_n(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_n}} &\leq \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \|\alpha_{n-m}\|_{N_{-3,c}^{\Phi_{n-m}}} \|h_m(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_m}} \leq \\ &\leq c_1 n! \sum_{m=0}^n \frac{1}{m!} \left(\frac{c_2}{r}\right)^{n-m} \|h_m(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_m}} \leq \\ &\leq c_1 \left(\frac{c_2}{r}\right)^n n! \sum_{m=0}^n \frac{1}{m!} \left(\frac{r}{c_2}\right)^m \|h_m(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_m}} \leq \\ &\leq c_1 \left(\frac{c_2}{r}\right)^n n! \left(\sum_{m=0}^n \left(\frac{r}{c_2}\right)^m\right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{m=0}^n \frac{1}{(m!)^2} \left(\frac{r}{c_2}\right)^m \|h_m(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_m}}^2\right)^{\frac{1}{2}}. \end{aligned}$$

Підносячи до квадрату останню нерівність і інтегруючи по $d\rho(x)$, за допомогою (4.1) знаходимо

$$\int_Q \|\kappa_n(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_n}}^2 d\rho(x) \leq L^2 c_1^2 \left(\frac{c_2}{r}\right)^{2n} (n!)^2 \left(\sum_{m=0}^n \left(\frac{r}{c_2}\right)^m\right) \sum_{m=0}^n \left(\frac{r c_2^2}{c_2}\right)^m. \quad (5.9)$$

Вибираючи $r \in (0, R_1)$ настільки малим, щоб $r < \min\{c_2, c_2 C^{-2}\}$, і замінюючи в (5.9) суми рядами, отримуємо

$$\forall n \in \mathbb{N}_0 : \int_Q \|\kappa_n(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi_n}}^2 d\rho(x) \leq L^2 D^{2n} (n!)^2.$$

Обернене твердження леми доводиться аналогічно, лише необхідно замість оцінки (5.7) використати оцінку типу (3.7) для коефіцієнтів розкладу (5.4).

Зауваження 5.1. Збіжність інтеграла (4.2) для деякого $r \in (0, R_\kappa)$ еквівалентна збіжності інтеграла

$$\int_Q \left(\sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}=r}} |\kappa(x, \lambda)| \right)^2 d\rho(x) < \infty, \quad \lambda \in N_{3,c}. \quad (5.10)$$

Тому для виконання оцінок (4.1) і (5.6) достатньо, щоб існувало $r \in (0, R_\kappa)$ таке, щоб один з інтегралів (4.2) або (5.10) збігався.

Доведення потребує лише перша частина зауваження. Так, якщо інтеграл (4.2) збігається для деякого $r \in (0, R_\kappa)$, то враховуючи, що $\kappa(x, \lambda) = \ell(\lambda)h(x, \lambda)$ (тепер $\lambda \in B_\kappa$), отримуємо

$$\int_Q \left(\sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}=r}} |\kappa(x, \lambda)| \right)^2 d\rho(x) \leq \left(\sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}=r}} |\ell(\lambda)| \right)^2 \int_Q \left(\sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}=r}} |h(x, \lambda)| \right)^2 d\rho(x) < \infty.$$

Обернене твердження доводиться аналогічно (нагадаємо, що $h(x, \lambda) = \kappa(x, \lambda) \times \times \ell^{-1}(\lambda)$ при $\lambda \in B_\kappa$).

При фіксованих $K > 1$, $p \in \mathbb{N}_2$, $q \in \mathbb{N}$, використавши правило (4.5), побудуємо гільбертовий простір формальних рядів

$$H^\kappa(p, q) := \left\{ f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \kappa_n(x) \rangle, f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}, x \in Q \right\}$$

$$\|f\|_{H^\kappa(p, q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \quad (5.11)$$

з відповідним скалярним добутком.

Зауваження 5.2. Позначимо через $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ множину всіх неперервних функцій вигляду

$$\varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, \kappa_n(x) \rangle, \quad \varphi_n \in N_{\mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad x \in Q, \quad m \in \mathbb{N}$$

($\varphi = 0$ в $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ тоді і лише тоді, коли $\varphi_n = 0$, $n = 0, \dots, m$). Множина $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ є лінійною множиною, щільною в гільбертовому просторі $H^\kappa(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_2$, $q \in \mathbb{N}$, з лінійною структурою, подібною до тієї, яку ми визначили на множині $\mathcal{P}_h(Q)$ (див. зауваження 4.2).

Аналог лема 4.2 у цьому випадку зберігається: при достатньо великому $K > 1$ для кожної кулі $U \subset Q$ існує константа $c = c(U) > 0$ така, що

$$|f(x)| < c \|f\|_{H^\kappa(p, q)}, \quad x \in U, \quad f \in H^\kappa(p, q), \quad p \in \mathbb{N}_3, \quad q \in \mathbb{N}. \quad (5.12)$$

Доведення цього факту не відрізняється від доведення лема 4.2, необхідно лише використати оцінку типу (3.7) для коефіцієнтів ряду (5.2).

Зрозуміло, що лема 4.3 також зберігається. А саме, існує константа $c > 0$ така, що

$$\|f\|_{(L^2)} \leq c \|f\|_{H^\kappa(p, q)}, \quad f \in H^\kappa(p, q), \quad p \in \mathbb{N}_3, \quad q \in \mathbb{N}. \quad (5.13)$$

Вибір константи K подібний до вказаного в п. 4. У подальшому будемо вибирати константу K , яка фігурує в означеннях просторів $H^h(p, q)$ і $H^\kappa(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, спільною для них, тобто

$$K > \max\{1, C^2, D^2, \|O_{3,2}\|_{HS}^2 e^2 R_\kappa^{-2}\}. \quad (5.14)$$

Ми переконалися, що вихідні припущення п. 4, накладені на $h_n(x)$, приводять до аналогічних фактів для $\kappa_n(x)$. Тому згідно з результатами п. 4 простір $H^\kappa(p, q)$ можна сприймати як позитивний відносно нульового (L^2) , встановивши попередньо мінімальність системи базисних функцій $\kappa_n(x)$ та щільність множини $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ в (L^2) .

Звернемо увагу на те, що в деяких спеціальних випадках (наприклад, ортогональності, див. п. 6) вдається показати щільність і неперервність вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$, не беручи до уваги, позитивна міра ρ на відкритих множинах в Q чи ні. Зрозуміло, що якщо міра ρ позитивна не на всіх відкритих непорожніх множинах, то метод встановлення такого вкладення, запропонований в

п. 4, не діє. Тому постає питання: як показати щільність і неперервність вкладення $H^\kappa(p, q) \hookrightarrow (L^2)$ (в припущенні, що існує вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$) так, щоб техніка встановлення цього вкладення не була чутливою до позитивності міри ρ на відкритих множинах.

Неважко зрозуміти, що для цього досить встановити щільність і неперервність вкладення $H^\kappa(p, q + t) \hookrightarrow H^h(p, q)$ (при деякому $t \in \mathbb{N}_0$), яке завдяки вкладенню $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$ забезпечить існування вкладення $H^\kappa(p, q + t) \hookrightarrow (L^2)$. В результаті одержаного вкладення $H^\kappa(p, q + t) \hookrightarrow H^h(p, q)$ ми легко отримаємо мінімальність системи $\kappa_n(x)$.

Наведемо важливий результат про зв'язок просторів $H^h(p, q)$ і $H^\kappa(p, q)$.

Перш за все нагадаємо один важливий і потрібний у подальшому факт: якщо $\xi_k \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}$, $f_m \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$ і $m \geq k$, то існує вектор $f_m^{\xi_k} \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)}$, $p \in \mathbb{N}_0$, такий, що

$$\langle f_m, \xi_k \hat{\otimes} \eta_{m-k} \rangle = \langle f_m^{\xi_k}, \eta_{m-k} \rangle \quad \forall \eta_{m-k} \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)}, \quad (5.15)$$

$$\|f_m^{\xi_k}\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)}} \leq \|\xi_k\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}} \|f_m\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}}.$$

Справді, оператор $N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)} \ni \eta_{m-k} \mapsto A\eta_{m-k} = \xi_k \hat{\otimes} \eta_{m-k} \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$ неперервний і його норма не перевищує $\|\xi_k\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}}$, тоді спряжений до нього A^+ відносно $\langle \cdot, \cdot \rangle$ діє із $N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$ в $N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)}$ і $\|A\| = \|A^+\|$. Рівність і оцінка (5.15) випливають із цього зауваження: $f_m^{\xi_k} := A^+ f_m$.

Неважко бачити, що відображення

$$N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m} \ni f_m \mapsto f_m^{\xi_k} \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)}, \quad \xi_k \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}, \quad p \in \mathbb{N}_0, \quad m \geq k \in \mathbb{N}_0,$$

$$N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k} \ni \xi_k \mapsto f_m^{\xi_k} \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(m-k)}, \quad f_m \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}, \quad p \in \mathbb{N}_0, \quad k \leq m \in \mathbb{N}_0,$$

лінійні. Інакше кажучи, при кожному фіксованому $\xi_k \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}$, $p \in \mathbb{N}_0$, для довільних $f_m, g_m \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$, $m \geq k \in \mathbb{N}_0$, та $\mu_1, \mu_2 \in \mathbb{C}^1$ маємо

$$(\mu_1 f_m + \mu_2 g_m)^{\xi_k} = \mu_1 f_m^{\xi_k} + \mu_2 g_m^{\xi_k}, \quad (5.16)$$

і навпаки, при фіксованому $f_m \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$, $p \in \mathbb{N}_0$, для довільних $\xi_k, \eta_k \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}$, $k \leq m \in \mathbb{N}_0$, та $\mu_1, \mu_2 \in \mathbb{C}^1$

$$f_m^{\mu_1 \xi_k + \mu_2 \eta_k} = \mu_1 f_m^{\xi_k} + \mu_2 f_m^{\eta_k}. \quad (5.17)$$

Крім того, має місце рівність

$$(f_m^{\xi_k})^{\eta_n} = f_m^{\xi_k \hat{\otimes} \eta_n}, \quad (5.18)$$

де $f_m \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$, $\xi_k \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} k}$, $\eta_n \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}$, $p \in \mathbb{N}_0$, $m \geq k + n \in \mathbb{N}_0$.

Лема 5.2. Лінійні множини $\mathcal{P}_h(Q)$ і $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ алгебраїчно ізоморфні. Цей ізоморфізм задається відображенням (бієктивним)

$$\mathcal{P}_\kappa(Q) \ni \varphi(\cdot) = \sum_{m=0}^s \langle \varphi_m, \kappa_m(\cdot) \rangle \mapsto (O_{\kappa, h} \varphi)(\cdot) = \sum_{m=0}^s \langle \tilde{\varphi}_m, h_m(\cdot) \rangle \in \mathcal{P}_h(Q), \quad (5.19)$$

$$\tilde{\varphi}_m = \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \varphi_n^{\alpha_{n-m}} \in \mathcal{N}_C^{\hat{\otimes} m}, \quad s \in \mathbb{N}_0, \quad (5.20)$$

$$\|\varphi_n^{\alpha_{n-m}}\|_{N_{p,C}^{\hat{\otimes} m}} \leq \|\alpha_{n-m}\|_{N_{-p,C}^{\hat{\otimes}(n-m)}} \|\varphi_n\|_{N_{p,C}^{\hat{\otimes} n}} \quad \forall p \in \mathbb{N}_2$$

(тут $\alpha_j \in N_{-2,C}^{\hat{\otimes} j} \subset (\mathcal{N}_C^{\hat{\otimes} j})'$ – коефіцієнти з розкладу (5.1)), причому для довільного елемента $\varphi \in \mathcal{P}_\kappa(Q)$

$$(O_{\kappa,h}\varphi)(x) = \varphi(x), \quad x \in Q. \quad (5.21)$$

Обернемим до (5.19) є відображення

$$\begin{aligned} \mathcal{P}_h(Q) \ni \varphi(\cdot) = \sum_{m=0}^s \langle \varphi_m, h_m(\cdot) \rangle &\mapsto (O_{h,\kappa}\varphi)(\cdot) = \\ &= \sum_{m=0}^s \langle \tilde{\varphi}_m, \kappa_m(\cdot) \rangle \in \mathcal{P}_\kappa(Q), \end{aligned} \quad (5.22)$$

$$\tilde{\varphi}_m = \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \varphi_n^{\beta_{n-m}} \in \mathcal{N}_C^{\hat{\otimes} m}, \quad s \in \mathbb{N}_0, \quad (5.23)$$

$$\|\varphi_n^{\beta_{n-m}}\|_{N_{p,C}^{\hat{\otimes} m}} \leq \|\beta_{n-m}\|_{N_{-p,C}^{\hat{\otimes}(n-m)}} \|\varphi_n\|_{N_{p,C}^{\hat{\otimes} n}} \quad \forall p \in \mathbb{N}_2$$

(тут $\beta_j \in N_{-2,C}^{\hat{\otimes} j} \subset (\mathcal{N}_C^{\hat{\otimes} j})'$ – коефіцієнти з розкладу (5.4)). Зрозуміло, що для довільного $\varphi \in \mathcal{P}_h(Q)$

$$(O_{h,\kappa}\varphi)(x) = \varphi(x), \quad x \in Q.$$

Доведення. Покажемо, що відображення (5.22) визначено. Нехай $\varphi(\cdot) = \sum_{n=0}^s \langle \varphi_n, h_n(\cdot) \rangle \in \mathcal{P}_h(Q)$, $s \in \mathbb{N}_0$. Використавши (5.5) і (5.15), отримаємо необхідне

$$\begin{aligned} \varphi(x) &= \sum_{n=0}^s \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle = \sum_{n=0}^s \left\langle \varphi_n, \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \beta_{n-m} \hat{\otimes} \kappa_m(x) \right\rangle = \\ &= \sum_{n=0}^s \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \langle \varphi_n, \beta_{n-m} \hat{\otimes} \kappa_m(x) \rangle = \\ &= \sum_{n=0}^s \sum_{m=0}^n \left\langle \frac{n!}{m!(n-m)!} \varphi_n^{\beta_{n-m}}, \kappa_m(x) \right\rangle = \\ &= \sum_{m=0}^s \left\langle \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \varphi_n^{\beta_{n-m}}, \kappa_m(x) \right\rangle = \\ &= \sum_{m=0}^s \langle \tilde{\varphi}_m, \kappa_m(x) \rangle =: (O_{h,\kappa}\varphi)(x), \quad x \in Q. \end{aligned}$$

Аналогічно, використавши (5.3) і (5.15), неважко переконатися в існуванні відображення (5.19).

Для встановлення леми залишилося довести рівності

$$O_{\kappa, h} O_{h, \kappa} = \text{id}_h, \quad O_{h, \kappa} O_{\kappa, h} = \text{id}_\kappa, \quad (5.24)$$

де id_h і id_κ — тотожні відображення відповідно в $\mathcal{P}_h(Q)$ і $\mathcal{P}_\kappa(Q)$.

Переконуємося в справедливості другої рівності в (5.24) (справедливість першої рівності в (5.24) перевіряється аналогічно). Нехай $\varphi(\cdot) = \sum_{m=0}^s \langle \varphi_m, \kappa_m(\cdot) \rangle \in \mathcal{P}_\kappa(Q)$, $s \in \mathbb{N}_0$. Використовуючи (5.19) і (5.22), маємо

$$\begin{aligned} (O_{h, \kappa} O_{\kappa, h} \varphi)(x) &= (O_{h, \kappa} (O_{\kappa, h} \varphi))(x) = \\ &= \left(O_{h, \kappa} \left(\sum_{m=0}^s \langle \tilde{\varphi}_m, h_m(\cdot) \rangle \right) \right) (x) = \sum_{m=0}^s \langle \tilde{\tilde{\varphi}}_m, \kappa_m(\cdot) \rangle, \end{aligned}$$

де

$$\tilde{\varphi}_m = \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \varphi_n^{\alpha_{n-m}}, \quad \tilde{\tilde{\varphi}}_m = \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \tilde{\varphi}_n^{\beta_{n-m}}. \quad (5.25)$$

Зрозуміло, що другу рівність в (5.24) буде встановлено, якщо ми покажемо, що

$$\tilde{\tilde{\varphi}}_m = \varphi_m, \quad m = 0, \dots, s.$$

Підставляючи в другу рівність в (5.25) вираз для $\tilde{\varphi}_m$, використовуючи (5.16), (5.17) і (5.18), дістаємо

$$\begin{aligned} \tilde{\tilde{\varphi}}_m &= \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \tilde{\varphi}_n^{\beta_{n-m}} = \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \left(\sum_{k=n}^s \frac{k!}{n!(k-n)!} \varphi_k^{\alpha_{k-n}} \right)^{\beta_{n-m}} = \\ &= \sum_{k=m}^s \frac{k!}{m!} \varphi_k^{\sum_{n=m}^k \frac{(n-m)!(k-n)!}{(n-m)!(k-n)!} \alpha_{k-n} \hat{\otimes} \beta_{n-m}} = \varphi_m. \end{aligned}$$

Остання рівність випливає із властивостей функцій $\ell(\lambda)$ і $\frac{1}{\ell(\lambda)}$. Так, перемножуючи розклади (5.1) і (5.4) (при $\lambda \in B_2$), отримуємо

$$\begin{aligned} 1 &= \ell(\lambda) \frac{1}{\ell(\lambda)} = \sum_{l, n=0}^{\infty} \frac{1}{l!n!} \langle \lambda^{\otimes l}, \alpha_l \rangle \langle \lambda^{\otimes n}, \beta_n \rangle = \\ &= \sum_{l=0}^{\infty} \frac{1}{l!} \left\langle \lambda^{\otimes l}, \sum_{n=0}^l \frac{l!}{n!(l-n)!} \alpha_{l-n} \hat{\otimes} \beta_n \right\rangle, \end{aligned}$$

звідки $\alpha_0 \beta_0 = 1$ і

$$\forall l \in \mathbb{N}: \quad 0 = \sum_{n=0}^l \frac{1}{n!(l-n)!} \alpha_{l-n} \hat{\otimes} \beta_n = \sum_{n=m}^{k=l+m} \frac{1}{(n-m)!(k-n)!} \alpha_{k-n} \hat{\otimes} \beta_{n-m}.$$

Лему доведено.

Зауваження 5.3. Зважаючи на те, що при бієктивному відображенні $O_{h,\kappa} : \mathcal{P}_h(Q) \rightarrow \mathcal{P}_\kappa(Q)$ відповідні елементи збігаються як функції змінної $x \in Q$ (тобто $(O_{h,\kappa}\varphi)(x) = \varphi(x) \forall x \in Q, \varphi \in \mathcal{P}_h(Q)$), для довільної функції $\varphi \in \mathcal{P}(Q)$ (див. зауваження 4.3) існує однозначне зображення

$$\varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, \kappa_n(x) \rangle, \quad \varphi_n \in \mathcal{N}_C^{\otimes n}, \quad x \in Q, \quad m \in \mathbb{N}, \quad (5.26)$$

і навпаки, довільна функція вигляду (5.26) належить $\mathcal{P}(Q)$. Як результат, множину $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ можна інтерпретувати як множину неперервних локально обмежених функцій φ на Q , котрі допускають розклад (5.26). Більш того, за такої інтерпретації множина $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ збігається з множиною $\mathcal{P}(Q)$.

Теорема 5.1. *Існує $t \in \mathbb{N}$ таке, що для довільних $p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}$ є справедливими щільні і неперервні вкладення*

$$H^h(p, q + 2t) \hookrightarrow H^\kappa(p, q + t), \quad H^\kappa(p, q + 2t) \hookrightarrow H^h(p, q + t). \quad (5.27)$$

Зауваження 5.4. Простір $H^\kappa(p, q + 2t)$ вкладається у простір $H^h(p, q + t)$, $p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}$, оператором вкладення, що є продовженням за неперервністю лінійного оператора

$$H^\kappa(p, q + 2t) \supset \mathcal{P}_\kappa(Q) \ni \varphi \mapsto O_{\kappa,h}\varphi \in \mathcal{P}_h(Q) \subset H^h(p, q + t)$$

(тут $O_{\kappa,h}$ — бієкція (5.19) із $\mathcal{P}_\kappa(Q)$ на $\mathcal{P}_h(Q)$); ми зберігаємо позначення $O_{\kappa,h}$ для продовження).

Аналогічно, простір $H^h(p, q + 2t)$ вкладається у простір $H^\kappa(p, q + t)$, $p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}$, оператором вкладення, що є продовженням за неперервністю лінійного оператора

$$H^h(p, q + 2t) \supset \mathcal{P}_h(Q) \ni \varphi \mapsto O_{h,\kappa}\varphi \in \mathcal{P}_\kappa(Q) \subset H^\kappa(p, q + t)$$

(тут $O_{h,\kappa}$ — бієкція (5.22) із $\mathcal{P}_h(Q)$ на $\mathcal{P}_\kappa(Q)$); ми зберігаємо позначення $O_{h,\kappa}$ для продовження).

Доведення. Встановимо друге вкладення в (5.27) (перше встановлюється аналогічно). Згідно з зауваженням 0.1 для цього потрібно переконатися в існуванні константи $c > 0$ такої, що

$$\|O_{\kappa,h}\varphi\|_{H^h(p,q+t)} \leq c\|\varphi\|_{H^\kappa(p,q+2t)}, \quad \varphi \in \mathcal{P}_\kappa(Q),$$

і, крім того, показати, що для довільної фундаментальної за нормою $\|\cdot\|_{H^\kappa(p,q+2t)}$ послідовності $(\varphi_n)_{n=0}^\infty, \varphi_n \in \mathcal{P}_\kappa(Q)$, збіжність $O_{\kappa,h}\varphi_n \rightarrow 0$ при $n \rightarrow 0$ в топології простору $H^h(p, q + t)$ приводить до збіжності $\varphi_n \rightarrow 0$ при $n \rightarrow 0$ в топології простору $H^\kappa(p, q + 2t)$. Цим ми встановимо неперервність вкладення $H^\kappa(p, q + 2t)$ в $H^h(p, q + t)$. Щільність цього вкладення впливає з того, що $\text{Ran}(O_{\kappa,h}) = \mathcal{P}_h(Q)$, і з щільності множини $\mathcal{P}_h(Q)$ в $H^h(p, q + t)$.

Неважко бачити, що для доведення теореми досить показати, що при довільних фіксованих $p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}$

$$c'\|\varphi\|_{H^\kappa(p,q)} \leq \|O_{\kappa,h}\varphi\|_{H^h(p,q+t)} \leq c''\|\varphi\|_{H^\kappa(p,q+2t)} \quad (5.28)$$

для деяких $t \in \mathbb{N}, c' > 0, c'' > 0$ і для всіх $\varphi \in \mathcal{P}_\kappa(Q)$.

Справді, якщо послідовність $(\varphi_n)_{n=1}^{\infty}$, $\varphi_n \in \mathcal{P}_{\kappa}(Q)$, фундаментальна у просторі $H^{\kappa}(p, q + 2t)$ і $O_{\kappa, h}\varphi_n \rightarrow 0$ при $n \rightarrow \infty$ у просторі $H^h(p, q + t)$, то на підставі (5.28) $\varphi_n \rightarrow 0$ при $n \rightarrow 0$ у просторі $H^{\kappa}(p, q)$. Оскільки простір $H^{\kappa}(p, q + 2t)$ вкладається у простір $H^{\kappa}(p, q)$ (оператором вкладення, що кожному елементу $f \in H^{\kappa}(p, q + 2t)$ ставить, у відповідність цей самий елемент f , котрий вже розуміємо як елемент простору $H^{\kappa}(p, q)$), то дана послідовність збігається до 0 і в $H^{\kappa}(p, q + 2t)$.

Встановимо справедливості оцінки (5.28). Зафіксуємо деяке $t \in \mathbb{N}_0$. Оцінимо $\|O_{\kappa, h}\varphi\|_{H^h(p, q)}$ для довільного $\varphi \in \mathcal{P}_{\kappa}(Q)$, $\varphi(x) = \sum_{m=0}^s (\varphi_m, \kappa_m(x))$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, $s \in \mathbb{N}_0$. Згідно з (5.23) маємо

$$\begin{aligned} \|O_{\kappa, h}\varphi\|_{H^h(p, q)}^2 &= \left\| \sum_{m=0}^s \langle \tilde{\varphi}_m, h_m(\cdot) \rangle \right\|_{H^h(p, q)}^2 = \sum_{m=0}^s \|\tilde{\varphi}_m\|_{N_{p, c}^{\otimes m}}^2 (m!)^2 K^{qm} = \\ &= \sum_{m=0}^s \left\| \sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \varphi_n^{\alpha_{n-m}} \right\|_{N_{p, c}^{\otimes m}}^2 (m!)^2 K^{qm} \leq \\ &\leq \sum_{m=0}^s (m!)^2 K^{qm} \left(\sum_{n=m}^s \frac{n!}{m!(n-m)!} \|\alpha_{n-m}\|_{N_{-p, c}^{\otimes(n-m)}} \|\varphi_n\|_{N_{p, c}^{\otimes n}} \right)^2 \leq \\ &\leq \sum_{m=0}^s (m!)^2 K^{qm} \left(\sum_{n=m}^s \|\varphi_n\|_{N_{p, c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{(q+t)n} \right) \left(\sum_{n=m}^s \frac{\|\alpha_{n-m}\|_{N_{-p, c}^{\otimes(n-m)}}^2}{(m!(n-m)!)^2 K^{(q+t)n}} \right) \leq \\ &\leq \|\varphi\|_{H^{\kappa}(p, q+t)}^2 \sum_{m=0}^s K^{qm} \left(\sum_{n=m}^s \frac{\|\alpha_{n-m}\|_{N_{-p, c}^{\otimes(n-m)}}^2}{((n-m)!)^2 K^{(q+t)n}} \right). \end{aligned}$$

Тепер оцінимо $\|\alpha_{n-m}\|_{N_{-p, c}^{\otimes(n-m)}}$, використовуючи (5.7). В результаті отримаємо

$$\begin{aligned} \forall r \in (0, R_1) : \quad \|O_{\kappa, h}\varphi\|_{H^h(p, q)}^2 &\leq \\ &\leq \|\varphi\|_{H^{\kappa}(p, q+t)}^2 \sum_{m=0}^s \sum_{n=m}^s c_1^2 (c_2 r^{-1})^{2(n-m)} K^{-(q+t)n+qm} = \\ &= c_1^2 \|\varphi\|_{H^{\kappa}(p, q+t)}^2 \sum_{m=0}^s \sum_{n=m}^s \left((c_2 r^{-1})^2 K^{-(q+t)} \right)^{n-m} K^{-tm} = \\ &= c_1^2 \|\varphi\|_{H^{\kappa}(p, q+t)}^2 \sum_{m=0}^s K^{-tm} \sum_{n=0}^s \left((c_2 r^{-1})^2 K^{-(q+t)} \right)^n \leq \\ &\leq c_1^2 \|\varphi\|_{H^{\kappa}(p, q+t)}^2 \sum_{m=0}^{\infty} K^{-tm} \sum_{n=0}^{\infty} \left((c_2 r^{-1})^2 K^{-(q+t)} \right)^n, \quad (5.29) \end{aligned}$$

де $c_1 = \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, c} = r}} |\ell(\lambda)|$, $r \in (0, R_1)$; $c_2 = \|O_{3, 2}\|_{HSE}$.

Зафіксуємо $r \in (0, R_\kappa)$ і виберемо $t \in \mathbb{N}_0$ настільки великим, щоб $K^{-t} < 1$ і $c_3 = (c_2 r^{-1})^2 K^{-t}$ було меншим за одиницю (нагадаємо, що $R_\kappa \leq R_1$). Оскільки $K > 1$, то для будь-якого $q \in \mathbb{N}$ $(c_2 r^{-1})^2 K^{-(q+t)} = c_3 K^{-q} < c_3 < 1$. Підсумовуючи ряди у правій частині (5.29), отримуємо

$$\|O_{\kappa, h} \varphi\|_{H^h(p, q)}^2 \leq c_1^2 \frac{K^t}{K^t - 1} \frac{1}{1 - c_3 K^{-q}} \|\varphi\|_{H^\kappa(p, q+t)}^2. \quad (5.30)$$

Аналогічно можна встановити оцінку

$$\|O_{h, \kappa} \psi\|_{H^\kappa(p, q)}^2 \leq c_4^2 \|\psi\|_{H^h(p, q+t)}^2 \quad (5.31)$$

для $\psi \in \mathcal{P}_h(Q)$, $\psi(x) = \sum_{n=0}^s \langle \psi_n, h_n(x) \rangle$. При цьому потрібно скористатися формулами (5.20) і оцінити $\|\beta_{n-m}\|_{N_{-3, c}^{\otimes(n-m)}} \leq \|\beta_{n-m}\|_{N_{-3, c}^{\otimes(n-m)}}$ таким чином. Коefіцієнти $\beta_n \in N_{-2, c}^{\otimes(n-m)}$ визначаються із розкладу (5.4), тому можна повторити доведення оцінки (3.7), яка тепер має вигляд

$$\|\beta_n\|_{N_{-2, c}^{\otimes n}} \leq \frac{n! e^n \|O_{3,2}\|_{HS}^n}{r^n} \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, c}} = r} |\ell^{-1}(\lambda)|, \quad r \in (0, R_2). \quad (5.32)$$

Із (5.32) легко отримати аналог нерівності (5.8):

$$\forall n \in \mathbb{N}_0 : \quad \|\beta_n\|_{N_{-2, c}^{\otimes n}} \leq c_5 \left(\frac{c_2}{r}\right)^n n!, \quad (5.33)$$

$$c_5 = \sup_{\|\lambda\|_{N_{2, c}} = r} |\ell^{-1}(\lambda)|, \quad c_2 = \|O_{3,2}\|_{HSE}, \quad r \in (0, R_2).$$

Остання нерівність дозволяє повторити доведення (5.29) і отримати оцінку (5.31), причому оскільки $R_\kappa \leq R_2$, то при доведенні (5.31) можна взяти $r \in (0, R_\kappa)$. Це дозволяє вибір $t \in \mathbb{N}$ залишити тим самим.

Оскільки $O_{\kappa, h} : \mathcal{P}_\kappa(Q) \rightarrow \mathcal{P}_h(Q)$ — бієкція, то для довільного $\psi \in \mathcal{P}_h(Q)$ існує єдиний елемент $\varphi \in \mathcal{P}_\kappa(Q)$ такий, що $O_{\kappa, h} \varphi = \psi$. Підставивши його в нерівність (5.31) і врахувавши, що $O_{h, \kappa} \psi = O_{h, \kappa} O_{\kappa, h} \varphi = \varphi$, отримуємо

$$\|\varphi\|_{H^\kappa(p, q)}^2 \leq c_4^2 \|O_{\kappa, h} \varphi\|_{H^h(p, q+t)}^2, \quad \varphi \in \mathcal{P}_\kappa(Q). \quad (5.34)$$

На підставі (5.30) і (5.34) відразу отримуємо (5.28).

Теорему доведено.

Зауваження 5.5. Для того щоб мала місце оцінка (5.28), потрібно вибирати $t \in \mathbb{N}$ таким, щоб

$$K^t > \max\{1, \|O_{3,2}\|_{HS}^2 e^2 R_\kappa^{-2}\} \quad (5.35)$$

(при доведенні теореми 5.1 необхідно брати $r = R_\kappa - \varepsilon$ з достатньо малим фіксованим $\varepsilon > 0$). Враховуючи, що $K > \max\{1, C^2, D^2, \|O_{3,2}\|_{HS}^2 e^2 R_\kappa^{-2}\}$, легко помітити, що $t = 1$ задовольняє нерівність (5.35). Таким чином, для будь-яких $p, q \in \mathbb{N}_3$ мають місце щільні і неперервні вкладення

$$H^h(p, q) \hookrightarrow H^\kappa(p, q-1), \quad H^\kappa(p, q) \hookrightarrow H^h(p, q-1). \quad (5.36)$$

Згідно з зауваженням 5.4 простір $H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, вкладається у простір $H^h(p, q-1)$ (оператором вкладення $O_{\kappa, h}$) шляхом отождоження кожного вектора $f \in H^\kappa(p, q)$ з відповідним вектором $O_{\kappa, h}f \in H^h(p, q-1)$. Неважко бачити, що при такому отождоженні

$$f(x) = (O_{\kappa, h}f)(x), \quad x \in Q. \quad (5.37)$$

Справді, нехай $f \in H^\kappa(p, q)$ і $\mathcal{P}_\kappa(Q) \ni \varphi_n \rightarrow f$ в $H^\kappa(p, q)$, тоді $\mathcal{P}_h(Q) \ni O_{\kappa, h}\varphi_n \rightarrow O_{\kappa, h}f$ в $H^h(p, q-1)$. Використовуючи (4.7) і (5.12) та враховуючи, що при кожному $n \in \mathbb{N}_0$ $\varphi_n(x) = (O_{\kappa, h}\varphi_n)(x) \quad \forall x \in Q$, маємо: для кожної кулі $U \subset Q$ існують константи $c_1 = c_1(U) > 0$ і $c_2 = c_2(U) > 0$ такі, що для довільного $x \in U$

$$\begin{aligned} |f(x) - (O_{\kappa, h}f)(x)| &= |f(x) - \varphi_n(x) + \varphi_n(x) - (O_{\kappa, h}f)(x)| \leq \\ &\leq |f(x) - \varphi_n(x)| + |(O_{\kappa, h}\varphi_n)(x) - (O_{\kappa, h}f)(x)| \leq \\ &\leq c_1 \|f - \varphi_n\|_{H^\kappa(p, q)} + c_2 \|O_{\kappa, h}\varphi_n - O_{\kappa, h}f\|_{H^h(p, q-1)} \rightarrow 0 \end{aligned}$$

при $n \rightarrow \infty$, а тому $f(x) = (O_{\kappa, h}f)(x) \quad \forall x \in Q$.

Лема 5.3. Система базисних функцій $(\kappa_n(x))_{n=0}^\infty$ мінімальна в такому розумінні: якщо ряд $\sum_{n=0}^\infty \langle f_n, \kappa_n(x) \rangle = f(x)$, $f_n \in N_{p, c}^{\otimes n}$, збігається в $H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, і його сума дорівнює 0 для всіх $x \in Q$, то $f_n = 0$, $n \in \mathbb{N}_0$. Іншими словами, якщо $f \in H^\kappa(p, q)$ і $f(x) = 0 \quad \forall x \in Q$, то $f = 0$ в топології простору $H^\kappa(p, q)$.

Доведення. Нехай $f \in H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, і $f(x) = 0 \quad \forall x \in Q$. Оскільки має місце вкладення $H^\kappa(p, q) \hookrightarrow H^h(p, q-1)$, то можна отождожити вектор f з відповідним вектором $O_{\kappa, h}f \in H^h(p, q-1)$, а тому для доведення леми досить показати, що $O_{\kappa, h}f = 0$ як елемент простору $H^h(p, q-1)$.

Враховавши те, що $f(x) = (O_{\kappa, h}f)(x) = 0 \quad \forall x \in Q$ (див. (5.37)) і система базисних функцій $(h_n(x))_{n=0}^\infty$ мінімальна, відразу отримаємо необхідне, тобто $O_{\kappa, h}f = 0$ як елемент простору $H^h(p, q-1)$.

Лему доведено.

Зауваження 5.6. Зазначимо, що мінімальність системи базисних функцій $(\kappa_n(x))_{n=0}^\infty$ можна було встановити й іншим способом, використавши підхід, запропонований в [49] для встановлення мінімальності квазіаппелевих систем.

Зауваження 5.7. Гільбертовий простір $H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, можна трактувати як множину неперервних локально обмежених функцій f на Q , що допускають зображення (порівняйте із зауваженням 4.4)

†а.

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \kappa_n(x) \rangle \quad x \in Q, \quad \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p, c}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty, \quad p, q \in \mathbb{N}_3,$$

з відповідною гільбертовою нормою $\|\cdot\|_{H^\kappa(p, q)}$, заданою на цій множині.

Беручи до уваги зауваження 4.3, 5.7, 5.4 і рівність (5.37), неважко помітити, що простір $H^\kappa(p, q)$ вкладається у простір $H^h(p, q-1)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, оператором вкладення, який кожній функції $f \in H^\kappa(p, q)$, записаний у вигляді $f(x) =$

$= \sum_{n=0}^{\infty} (f_n, \kappa_n(x))$, $x \in Q$, ставить у відповідність цю саму функцію f , але записану у вигляді $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (\bar{f}_n, h_n(x))$, $x \in Q$, котру вже розуміємо як елемент простору $H^h(p, q-1)$.

Простір $H^h(p, q)$ вкладається у простір $H^\kappa(p, q-1)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, аналогічним чином.

Лема 5.4. *Має місце неперервне вкладення $H^\kappa(p, q) \hookrightarrow C(Q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$.*

Доведення. Згідно з зауваженням 5.5 і теоремою 4.1 мають місце неперервні вкладення $H^\kappa(p, q+2) \hookrightarrow H^h(p, q+1) \hookrightarrow C(Q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, тобто $H^\kappa(p, q) \hookrightarrow C(Q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$.

Справедлива така теорема.

Теорема 5.2. *Простір $H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, щільно і неперервно вкладається в (L^2) .*

Доведення. Згідно з зауваженням 5.5 і теоремою 4.1 мають місце щільні і неперервні вкладення $H^\kappa(p, q+2) \hookrightarrow H^h(p, q+1) \hookrightarrow (L^2)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, тобто $H^\kappa(p, q) \hookrightarrow (L^2)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$.

Як і в п. 4, можна побудувати ланцюжок типу (4.18), більш точно, має місце така теорема.

Теорема 5.3. *Простори $H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, побудовані за правилом (5.11), і спряжені до них утворюють ядерний ланцюжок просторів для будь-яких $p, q \in \mathbb{N}_3$:*

$$(\Phi^\kappa)' \supset \dots \supset H^\kappa(-p, -q) \supset \dots \supset (L^2) \supset \dots \supset H^\kappa(p, q) \supset \dots \supset \Phi^\kappa,$$

$$\Phi^\kappa := \text{pr} \lim_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\kappa(p, q) = \bigcap_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\kappa(p, q), \quad (5.38)$$

$$(\Phi^\kappa)' := \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\kappa(-p, -q) = \bigcup_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\kappa(-p, -q).$$

Крім того, мають місце щільні і неперервні вкладення

$$H^h(p, q) \hookrightarrow H^\kappa(p, q-1), \quad H^\kappa(p, q) \hookrightarrow H^h(p, q-1), \quad (5.39)$$

$$H^\kappa(-p, -(q-1)) \hookrightarrow H^h(-p, -q), \quad H^h(-p, -(q-1)) \hookrightarrow H^\kappa(-p, -q).$$

Таким чином, $\Phi^h = \Phi^\kappa =: \Phi$, $(\Phi^h)' = (\Phi^\kappa)' =: \Phi'$.

Відмітимо, що $H^h(p, q)$ та $H^\kappa(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, збігаються як топологічні простори. Доведення цього факту буде наведено в одній із наступних робіт В. А. Теска.

6. Простори узагальнених функцій. Нагадаємо відомі факти, пов'язані з оснащенням гільбертових просторів [3, 4]. Нехай комплексний гільбертовий простір H_+ є зваженою ортогональною сумою своїх підпросторів H_n , тобто

$$H_+ = \bigoplus_{n=0, \gamma}^{\infty} H_n = \left\{ f = \sum_{n=0}^{\infty} f_n, f_n \in H_n \mid \|f\|_{H_+}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{H_n}^2 \gamma_n < \infty \right\}. \quad (6.1)$$

Тут $\gamma = (\gamma_n)_{n=0}^{\infty}$, $\gamma_n > 1$, — задана послідовність ваг.

Припустимо, що простір H_+ щільно і неперервно вкладений у нульовий гільбертовий простір H . Це дає змогу побудувати оснащення простору H позитивними і негативними просторами H_+ і H_- :

$$H_- \supset H \supset H_+.$$

Нехай $\mathbb{I} : H_- \rightarrow H_+$ — канонічна ізометрія, що переводить H_- в H_+ . Незавжди бачити, що простір H_- можна однозначно подати у вигляді ортогональної суми своїх підпросторів, які є прообразами підпросторів H_n простору H_+ при вказаній вище ізометрії. Точніше, $\mathbb{I}^{-1}$ переводить ортогональну суму (6.1) в аналогічну зважену ортогональну суму підпросторів $\mathbb{I}^{-1}H_n =: H_{-n}$ простору H_- :

$$H_- = \bigoplus_{n=0, \gamma}^{\infty} H_{-n} = \left\{ \theta = \sum_{n=0}^{\infty} \theta_n, \theta_n \in H_{-n} \mid \|\theta\|_{H_-}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\theta_n\|_{H_{-n}}^2 \gamma_n < \infty \right\}. \quad (6.2)$$

Спарювання між H_- і H_+ задається через скалярний добуток в H : $\forall \theta \in H_-$, $\forall f \in H_+$ $\exists (\theta, f)_H$. Координатно запис спарювання має вигляд

$$\begin{aligned} (\theta, f)_H &= \left(\sum_{n=0}^{\infty} \theta_n, \sum_{m=0}^{\infty} f_m \right)_H = \sum_{n,m=0}^{\infty} (\theta_n, f_m)_H = \\ &= \sum_{n,m=0}^{\infty} (\mathbb{I}\theta_n, f_m)_{H_+} = \sum_{n=0}^{\infty} (\mathbb{I}\theta_n, f_n)_{H_+} = \sum_{n=0}^{\infty} (\theta_n, f_n)_H. \end{aligned}$$

Таким чином, для довільних $\theta \in H_-$ і $f \in H_+$

$$(\theta, f)_H = \sum_{n=0}^{\infty} (\theta_n, f_n)_H. \quad (6.3)$$

На підставі (6.3)

$$(\theta_n, f_m)_H = \delta_{n,m} (\theta_n, f_n)_H = \delta_{n,m} (\mathbb{I}\theta_n, f_n)_{H_+} = \delta_{n,m} (\mathbb{I}\theta_n, f_n)_{H_n} \gamma_n, \quad n, m \in \mathbb{N}_0. \quad (6.4)$$

Повернемося до просторів, пов'язаних з базисними функціями $h_n(x)$ і $\kappa_n(x)$. Зафіксуємо $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$. Згідно з (4.5) простір $H^h(p, q)$ має вигляд

$$H^h(p, q) = \left\{ f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle, f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}, x \in Q \mid \|f\|_{H^h(p, q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \right\}.$$

Наділимо позитивний простір $H^h(p, q)$ ортогональною структурою, що переноситься унітарним ізоморфізмом I_+^h (4.13) із простору Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ з вагою (1.7). А саме, покладемо

$$H_n^h(p) := I_+^h \mathcal{F}_n(N_p) = \left\{ \langle f_n, h_n(x) \rangle, f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}, x \in Q \mid \|\langle f_n, h_n(x) \rangle\|_{H_n^h(p)} = \|f_n\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \right\}. \quad (6.5)$$

Тоді

$$H^h(p, q) = \bigoplus_{n=0, \gamma(q)}^{\infty} H_n^h(p), \quad \gamma(q) = (\gamma_n(q))_{n=0}^{\infty}, \quad \gamma_n(q) = (n!)^2 K^{qn}. \quad (6.6)$$

Негативний простір $H^h(-p, -q)$ відносно нульового $H = (L^2)$ і позитивного $H^h(p, q)$ у відповідності з (6.2), (6.5) і (6.6) має вигляд

$$H^h(-p, -q) = \left\{ \theta = \sum_{n=0}^{\infty} \theta_n, \theta_n \in H_{-n}^h(p, q) \mid \|\theta\|_{H^h(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\theta_n\|_{H_{-n}^h(p, q)}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \right\}, \quad (6.7)$$

$$H_{-n}^h(p, q) := (\mathbb{I}^h(p, q))^{-1} H_n^h(p), \quad \|\theta_n\|_{H_{-n}^h(p, q)} = \|\mathbb{I}^h(p, q) \theta_n\|_{H_n^h(p)}.$$

Тут $\mathbb{I}^h(p, q)$ — канонічна ізометрія, пов'язана з ланцюжком

$$H^h(-p, -q) \supset (L^2) \supset H^h(p, q). \quad (6.8)$$

Зауваження 6.1. Негативний простір $H^\kappa(-p, -q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, відносно нульового (L^2) і позитивного $H^\kappa(p, q)$ має вигляд (6.7) (потрібно тільки замінити h на κ).

Детальний опис негативних просторів $H^\kappa(-p, -q)$ і $H^h(-p, -q)$ наведемо нижче, в п. 12 (для більш спеціальних функцій (5.2) і (3.1), пов'язаних з операторами узагальненого зсуву). Тут лише переписемо співвідношення біортогональності (6.4) у розглядуваному випадку.

Нехай $\mathbb{I}_p$ — канонічна ізометрія, пов'язана з ланцюжком

$$N_{-p, \mathbb{C}} \supset N_{0, \mathbb{C}} \supset N_{p, \mathbb{C}}, \quad (6.9)$$

тоді для будь-якого $n \in \mathbb{N}_0$ $\mathbb{I}_p^{\otimes n}$ — канонічна ізометрія, пов'язана з ланцюжком

$$N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n} \supset N_{0, \mathbb{C}}^{\otimes n} \supset N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n} \quad (6.10)$$

(при $n = 0$ простори (6.10) збігаються з $\mathbb{C}^1$).

Справедлива така лема.

Лема 6.1. Для довільних елементарних узагальнених функцій $\theta_m \in H_{-m}^h(p, q)$ і основних $\langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in H_n^h(p)$, $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, має місце співвідношення біортогональності

$$\langle \langle \theta_m, \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \delta_{n,m} \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle (n!)^2 K^{qn}, \quad (6.11)$$

$$\xi_n = (\mathbb{I}_p^{\otimes n})^{-1} g_n \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad \mathbb{I}^h(p, q) \theta_n = \langle g_n, h_n(\cdot) \rangle \in H_n^h(p), \quad g_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n},$$

$$p \in \mathbb{N}_3, \quad q \in \mathbb{N}_3, \quad n, m \in \mathbb{N}_0$$

(нагадаємо, що спарення $\langle \cdot, \cdot \rangle$ породжене скалярним добутком $(\cdot, \cdot)_{(L^2)}$).

Доведення. Досить записати співвідношення ортогональності (6.4) у випадку ланцюжка (6.8). Вектори $\theta_m \in H_{-m}^h(p, q)$ мають вигляд $\theta_m = (\mathbb{I}^h(p, q))^{-1} \times \langle g_m, h_m(\cdot) \rangle$, де $\langle g_m, h_m(\cdot) \rangle \in H_m^h(p)$, $g_m \in N_{p, C}^{\otimes m}$. Нехай $\langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in H_n^h(p)$, $f_n \in N_{p, C}^{\otimes n}$. Тоді (6.4) з урахуванням (6.10) набере вигляду

$$\begin{aligned} \forall n, m \in \mathbb{N}_0: \quad & \langle \langle \theta_m, \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \delta_{n, m} (\mathbb{I}^h(p, q) \theta_n, \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle)_{H_n^h(p)} \gamma_n(q) = \\ & = \delta_{n, m} (\langle g_n, h_n(\cdot) \rangle, \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle)_{H_n^h(p)} \gamma_n(q) = \\ & = \delta_{n, m} (g_n, f_n)_{N_{p, C}^{\otimes n}} \gamma_n(q) = \delta_{n, m} ((\mathbb{I}_p^{\otimes n})^{-1} g_n, f_n)_{N_{0, C}^{\otimes n}} \gamma_n(q) = \\ & = \delta_{n, m} (\xi_n, f_n)_{N_{0, C}^{\otimes n}} \gamma_n(q) = \delta_{n, m} (\xi_n, \bar{f}_n) (n!)^2 K^{qn}, \quad \gamma_n = \gamma_n(q) = (n!)^2 K^{qn}. \end{aligned}$$

Зауваження 6.2. Лема 6.1 залишається справедливою і для елементарних основних і узагальнених функцій, побудованих за базисними функціями $\kappa_n(x)$.

7. Побудова оснащення за умови, що множина елементарних функцій є ортогональною. У даному пункті покажемо, що у випадку ортогональності в (L^2) множини елементарних функцій $\langle f_n, h_n(x) \rangle$ припущення мінімальності виконується автоматично. Більш того, всі результати, отримані вище, залишаються справедливими незалежно від того, позитивна міра ρ на відкритих множинах в Q чи ні.

Нехай ρ — борелівська ймовірнісна міра на Q (не обов'язково позитивна на всіх непорожніх відкритих множинах в Q) і залежність функції $h(x, \lambda)$ від x і λ така, як і в п. 3. Припустимо, що функції $\langle \varphi_n, h_n(x) \rangle$ ортогональні в такому розумінні: існують $d_n > 0$ такі, що для довільних $\varphi_n \in N_C^{\otimes n}$, $\psi_m \in N_C^{\otimes m}$

$$\int_Q \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle \overline{\langle \psi_m, h_m(x) \rangle} d\rho(x) = \delta_{n, m} d_n \langle \varphi_n, \bar{\psi}_n \rangle, \quad n, m \in \mathbb{N}_0, \quad (7.1)$$

і множина

$$\mathcal{P}(Q) := \left\{ \varphi \in C(Q) \mid \varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle, \quad \varphi_n \in N_C^{\otimes n}, \quad x \in Q, \quad m \in \mathbb{N}_0 \right\}$$

є щільною в просторі $(L^2) := L^2(Q, d\rho(x))$ (зазначимо, що завдяки співвідношенню ортогональності (7.1) кожна функція $\varphi \in \mathcal{P}(Q)$ допускає однозначний розклад $\varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, h_n(x) \rangle$, $m \in \mathbb{N}_0$).

Завдяки (7.1) можна розширити в (L^2) -сенсі клас функцій $\langle \varphi_n, h_n(x) \rangle$, $\varphi_n \in N_C^{\otimes n}$, до функцій $\langle f_n, h_n(x) \rangle$ з $f_n \in \mathcal{F}_n(N_0) = N_{0, C}^{\otimes n}$ таким чином, що для даного розширення властивість ортогональності зберігається.

Точніше, нехай $f_n \in N_{0, C}^{\otimes n}$ і $(\varphi_n^{(k)})_{k=0}^{\infty}$, $\varphi_n^{(k)} \in N_C^{\otimes n}$ — послідовність, збіжна до f_n в $N_{0, C}^{\otimes n}$. Покладемо

$$\langle f_n, h_n(\cdot) \rangle := \lim_{k \rightarrow \infty} \langle \varphi_n^{(k)}, h_n(\cdot) \rangle \in (L^2). \quad (7.2)$$

Неважно бачити, що дана границя існує в (L^2) і не залежить від вибору послідовності $(\varphi_n^{(k)})_{k=0}^\infty$, збіжної до f_n в $N_{0,C}^{\otimes n}$. Крім того, якщо $f_n \in N_{p,C}^{\otimes n}$, $p \in \mathbb{N}_2$, і $\varphi_n^{(k)} \rightarrow f_n$ при $k \rightarrow \infty$ в топології простору $N_{p,C}^{\otimes n}$, то в сенсі збіжності в (L^2) $\lim_{k \rightarrow \infty} \langle \varphi_n^{(k)}, h_n(x) \rangle = \langle f_n, h_n(x) \rangle$ (нагадаємо, що $h_n(x) \in N_{2,C}^{\otimes n} \subset N_{-p,C}^{\otimes n}$), а тому позначення границі (7.2) є природним.

Далі, використавши співвідношення ортогональності (7.1) і неперервність скалярного добутку, для довільних $f_n \in N_{0,C}^{\otimes n}$, $g_m \in N_{0,C}^{\otimes m}$ отримаємо

$$\int_Q \langle f_n, h_n(x) \rangle \overline{\langle g_m, h_m(x) \rangle} d\rho(x) = \delta_{n,m} d_n \langle f_n, \overline{g_n} \rangle, \quad n, m \in \mathbb{N}_0. \quad (7.3)$$

Завдяки припущенню щільності у просторі (L^2) множини $\mathcal{P}(Q)$ має місце таке твердження.

Твердження 7.1. Для довільної функції $f \in (L^2)$ існує однозначно визначена послідовність $(f_n)_{n=0}^\infty \in \mathcal{F}(N_0, d)$ ($d = (d_n)_{n=0}^\infty$, $d_n > 0$ — вага) така, що в (L^2)

$$f(x) = \sum_{n=0}^\infty \langle f_n, h_n(x) \rangle \quad (7.4)$$

і

$$\|f\|_{(L^2)}^2 = \sum_{n=0}^\infty \|f_n\|_{N_{0,C}^{\otimes n}}^2 d_n = \|(f_n)_{n=0}^\infty\|_{\mathcal{F}(N_0, d)}^2. \quad (7.5)$$

Навпаки, довільний ряд вигляду (7.4) з $(f_n)_{n=0}^\infty \in \mathcal{F}(N_0, d)$ визначає функцію в (L^2) .

Як результат визначено відображення

$$\mathcal{F}(N_0, d) \ni f = (f_n)_{n=0}^\infty \mapsto (If)(\cdot) = \sum_{n=0}^\infty \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in (L^2), \quad (7.6)$$

яке реалізує унітарний ізоморфізм між ваговим простором Фока $\mathcal{F}(N_0, d)$ і простором (L^2) (тобто оператор $I : \mathcal{F}(N_0, d) \rightarrow (L^2)$ — унітарний).

Доведення. Досить показати, що відображення I (7.6) визначене і є унітарним оператором між $\mathcal{F}(N_0, d)$ і (L^2) .

Нехай $(f_n)_{n=0}^\infty \in \mathcal{F}(N_0, d)$. З (7.3) відразу випливає збіжність ряду $\sum_{n=0}^\infty \langle f_n, h_n(x) \rangle$ в топології простору (L^2) . Це дає можливість визначити відображення I (7.6), яке внаслідок співвідношення ортогональності (7.3) є ізометричним оператором, що діє із $\mathcal{F}(N_0, d)$ в (L^2) . Цей оператор I буде унітарним, якщо $\text{Ran}(I) = (L^2)$, тобто для довільної функції $f \in (L^2)$ знайдеться вектор $\tilde{f} = (f_n)_{n=0}^\infty \in \mathcal{F}(N_0, d)$ такий, що в (L^2)

$$(I\tilde{f})(x) = \sum_{n=0}^\infty \langle f_n, h_n(x) \rangle = f(x). \quad (7.7)$$

Зафіксуємо $f \in (L^2)$. При кожному фіксованому $n \in \mathbb{N}_0$ функція $f \in (L^2)$ породжує антилінійний неперервний функціонал

$$N_{0,C}^{\otimes n} \ni g_n \mapsto \frac{1}{d_n} \langle \langle f, g_n, h_n(\cdot) \rangle \rangle \in \mathbb{C}^1. \quad (7.8)$$

Тому існує єдиний елемент $f_n \in N_{0,C}^{\otimes n}$ такий, що

$$\langle f_n, \overline{g_n} \rangle = \frac{1}{d_n} \langle \langle f, \langle g_n, h_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle \quad \forall g_n \in N_{0,C}^{\otimes n}. \quad (7.9)$$

Використовуючи співвідношення ортогональності (7.3) і рівність (7.9), неважко встановити нерівність

$$\sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{0,C}^{\otimes n}}^2 d_n \leq \|f\|_{(L^2)}^2, \quad (7.10)$$

яка забезпечує належність послідовності $(f_n)_{n=0}^{\infty}$ до простору $\mathcal{F}(N_0, d)$.

Таким чином, $\tilde{f} = (f_n)_{n=0}^{\infty} \in \mathcal{F}(N_0, d)$, і для доведення твердження залишилось встановити рівність (7.7). Використавши (7.9), (7.3) і врахувавши, що множина $\mathcal{P}(Q)$ є щільною в (L^2) , відразу отримаємо необхідне.

Будемо вважати, що вага $d = (d_n)_{n=0}^{\infty}$, $d_n > 0$, така, що починаючи з деякого $q_0 \in \mathbb{N}$

$$d_n \leq (n!)^2 K^{qn}, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad q \in \mathbb{N}_{q_0} \quad (7.11)$$

(тут $K > \max\{1, \|O_{3,2}\|_{HS}^2, e^2 R_h^{-2}\}$). Зафіксуємо надалі таке $q_0 \in \mathbb{N}$.

Лема 7.1. Гільбертовий простір $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$, формальних рядів (4.5) щільно і неперервно вкладається у простір (L^2) оператором вкладення, що кожному елементу $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in H^h(p, q)$ ставить у відповідність функцію $f \in (L^2)$, а саме таку функцію, до якої збігається в (L^2) ряд $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle$.

Доведення. Покажемо, що має місце оцінка типу (4.10). Для довільного вектора $f(\cdot) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in H^h(p, q)$, $f_n \in N_{p,C}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$, на підставі (7.5) і оцінки (7.11) маємо

$$\|f\|_{(L^2)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{0,C}^{\otimes n}}^2 d_n \leq \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p,C}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} = \|f\|_{H^h(p,q)}^2$$

(враховано, що $\|\cdot\|_{N_{0,C}^{\otimes n}} \leq \|\cdot\|_{N_{p,C}^{\otimes n}}$).

Завдяки останній оцінці для встановлення неперервного вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$ досить показати, що, з рівності $\|f\|_{(L^2)} = 0$ випливає рівність $\|f\|_{H^h(p,q)} = 0$.

Нехай $f \in H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$, і $\|f\|_{(L^2)} = 0$. Використавши (7.5), отримаємо

$$\|f\|_{(L^2)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{0,C}^{\otimes n}}^2 d_n = 0, \quad f_n \in N_{p,C}^{\otimes n}.$$

Отже, $f_n = 0$, $n \in \mathbb{N}_0$, тобто $f = 0$ як елемент простору $H^h(p, q)$. Щільність вкладення $H^h(p, q)$ в (L^2) випливає із щільності множини $\mathcal{P}(Q)$ в цих просторах.

Наслідок 7.1. Система базисних функцій $(h_n(x))_{n=0}^{\infty}$ мінімальна в такому розумінні: якщо ряд $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle = f(x)$, $f_n \in N_{p,C}^{\otimes n}$, збігається в $H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$, і його сума дорівнює 0 для всіх $x \in Q$, то $f_n = 0$, $n \in \mathbb{N}_0$. Іншими словами, якщо $f \in H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$, і $f(x) = 0 \quad \forall x \in Q$, то $f = 0$ в топології простору $H^h(p, q)$.

Доведення. Нехай $f(\cdot) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(\cdot) \rangle \in H^h(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$, тоді згідно з лемами 4.2 і 7.1 f належить $C(Q)$ і (L^2) (точніше, даний ряд $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle$ збігається в топологіях просторів $C(Q)$ і (L^2)). Далі, якщо $f(x) = 0 \forall x \in Q$ (тобто $\forall x \in Q: \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle = 0$), то зрозуміло, що $f = 0$ і в (L^2) (тобто $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, h_n(x) \rangle = 0$ в (L^2)). Оскільки має місце неперервне вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow (L^2)$, то $f = 0$ і як елемент простору $H^h(p, q)$. Таким чином, система базисних функцій $(h_n(x))_{n=0}^{\infty}$ є мінімальною.

Наслідок 7.2. Для довільних фіксованих $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0}$ має місце неперервне вкладення $H^h(p, q) \hookrightarrow C(Q)$.

Твердження 7.2. Завдяки припущенням, які накладені тут на базисні функції $h_n(x)$, оцінка (4.1) (точніше її посилення)

$$\left\| \|h_n(\cdot)\|_{N_{-2,C}^{\otimes n}} \right\|_{(L^2)} \leq C^n n! \text{ для деякого } C > 0 \text{ і } \forall n \in \mathbb{N}_0$$

виконується автоматично.

Доведення. Справді, нехай $(e_\tau)_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}}$ — БЧЗ типу (1.9) у просторі $\mathcal{F}(N_2)$, побудований за ортонормованим базисом $(e_j)_{j=1}^{\infty}$ в N_2 , $e_j \in N_2$. Зрозуміло, що $(e_\tau)_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n}$, $n \in \mathbb{N}_0$, — ортонормований базис у $\mathcal{F}_n(N_2)$ і тому $\|h_n(x)\|_{\mathcal{F}_n(N_2)}^2 = \sum_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n} |\langle e_\tau, h_n(x) \rangle|^2$. Використовуючи (7.5), на підставі теореми Б. Леві отримуємо

$$\begin{aligned} \left\| \|h_n(\cdot)\|_{\mathcal{F}_n(N_2)} \right\|_{(L^2)}^2 &= \int_Q \|h_n(x)\|_{\mathcal{F}_n(N_2)}^2 d\rho(x) = \\ &= \int_Q \sum_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n} |\langle e_\tau, h_n(x) \rangle|^2 d\rho(x) = \\ &= \sum_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n} \int_Q |\langle e_\tau, h_n(x) \rangle|^2 d\rho(x) = \\ &= \sum_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n} \|e_\tau\|_{\mathcal{F}_n(N_0)}^2 d_n = d_n \|S_n\|_{HS}^2 \leq d_n \|O_{2,0}\|_{HS}^{2n}, \end{aligned}$$

де S_n — оператор вкладення $\mathcal{F}_n(N_2) \hookrightarrow \mathcal{F}_n(N_0)$ і $O_{2,0}: N_2 \hookrightarrow N_0$.

Зв'язуючи на те, що існує $q_0 \in \mathbb{N}$ таке, що $d_n \leq (n!)^2 K^{q_0 n}$, і беручи до уваги, що $\mathcal{F}_n(N_2) = N_{-2,C}^{\otimes n}$, знаходимо

$$\left\| \|h_n(\cdot)\|_{N_{-2,C}^{\otimes n}} \right\|_{(L^2)} \leq d_n^{\frac{1}{2}} \|O_{2,0}\|_{HS}^n \leq n! K^{\frac{q_0}{2} n} \|O_{2,0}\|_{HS}^n = n! C^n, \quad n \in \mathbb{N}_0,$$

де $C = \|O_{2,0}\|_{HS} K^{\frac{q_0}{2}}$.

Зауваження 7.1. Нехай залежність функції $\ell(\lambda)$ від λ така, як і в п. 5. Тоді за базисними функціями, пов'язаними з $\kappa(x, \lambda) := \ell(\lambda)h(x, \lambda)$, можна побудувати простори $H^\kappa(p, q)$, для яких всі результати, отримані в п. 5, залишаються справдливими. Зокрема, має місце щільне і неперервне вкладення $H^\kappa(p, q) \hookrightarrow (L^2)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_{q_0+2}$.

Приклад 7.1. Проілюструємо ситуацію, описану в даному пункті, на прикладі побудови аналізу Пуассона в модельному одновимірному випадку. Зазначимо, що на відміну від гауссівського аналізу (який також можна будувати виходячи з результатів, отриманих у даному пункті (див. приклад 10.2)), аналіз Пуассона не можна будувати, спираючись лише на результати, отримані в пп. 4, 5 (оскільки міра Пуассона на $\mathbb{R}^1$ позитивна не на всіх відкритих непорожніх множинах).

Нехай $Q = \mathbb{R}^1$, $N_{0,\mathbb{C}} = \mathbb{C}^1$ (тепер всі простори ланцюжка (1.1) (після комплексифікації) збігаються з $\mathbb{C}^1$) і функція $h(x, \lambda)$ має вигляд

$$h(x, \lambda) := \exp \left(x \log \left(1 + \frac{\lambda}{a} \right) - \lambda \right), \quad x \in Q = \mathbb{R}^1, \quad (7.12)$$

$$\lambda \in B = \left\{ \lambda \in \mathbb{C}^1 \mid |\lambda| < a, a > 0 \right\}.$$

Неважно бачити, що функція $B \ni \lambda \mapsto h(x, \lambda) \in \mathbb{C}^1$ є звичайною аналітичною функцією для кожного фіксованого $x \in Q$, і для кожного $\lambda \in B$ функція $\mathbb{R}^1 \ni x \mapsto h(x, \lambda) \in \mathbb{C}^1$ неперервна і локально обмежена рівномірно відносно λ із довільної замкненої кулі з B .

Розклад (3.1) для функції $h(x, \lambda)$ (7.12) має вигляд

$$h(x, \lambda) = \exp \left(x \log \left(1 + \frac{\lambda}{a} \right) - \lambda \right) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\lambda^n}{n!} h_n(x), \quad x \in Q = \mathbb{R}^1, \quad \lambda \in B. \quad (7.13)$$

При кожному $x \in Q = \mathbb{R}^1$ базисні функції $h_n(x)$ належать $\mathbb{C}^1$ і є класичними поліномами Шарльє. Надалі будемо використовувати стандартні позначення $C_n(x) := h_n(x)$ і $C(x, \lambda) := h(x, \lambda)$ для поліномів Шарльє і їх породжуючої функції (7.13).

Простір $H^h(p, q)$ (4.5) у розглядуваному модельному випадку має вигляд

$$H^h(q) = H^C(q) := \left\{ f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} f_n C_n(x), \right. \\ \left. f_n \in \mathbb{C}^1 \mid \|f\|_{H^C(q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} |f_n|^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \right\} \quad (7.14)$$

(зазначимо, що індекс p відсутній, оскільки $N_{p,\mathbb{C}} = \mathbb{C}^1$, $p \in \mathbb{Z}$).

В якості міри ρ візьмемо міру Пуассона π_a на $(\mathbb{R}^1, \mathcal{B}(\mathbb{R}^1))$ ($\mathcal{B}(\mathbb{R}^1)$ — борелівська σ -алгебра на $\mathbb{R}^1$). Нагадаємо, що міра Пуассона π_a (з параметром $a > 0$) на $(\mathbb{R}^1, \mathcal{B}(\mathbb{R}^1))$ є ймовірнісною мірою, зосередженою на $\mathbb{N}_0$, такою, що для всіх $\alpha \in \mathcal{B}(\mathbb{R}^1)$

$$\pi_a(\alpha) = \sum_{k \in \alpha \cap \mathbb{N}_0} \frac{e^{-a} a^k}{k!}. \quad (7.15)$$

Очевидно, що міра π_a позитивна не на всіх непорожніх відкритих множинах в $Q = \mathbb{R}^1$.

Співвідношення ортогональності для поліномів Шарльє

$$\int_{\mathbb{R}^1} C_n(x)C_m(x)d\pi_a(x) = a^{-n}n!\delta_{n,m}, \quad n, m \in \mathbb{N}_0, \quad (7.16)$$

і різницєва рівність (яку, як і (7.16), можна отримати із зображення (7.13))

$$nC_{n-1}(x) + nC_n(x) + aC_{n+1}(x) = (x - a)C_n(x),$$

$$n \in \mathbb{N}_0 \quad (C_{-1}(x) := 0), \quad x \in Q,$$

показують, що нормовані поліноми

$$P_n(x) = \frac{a^{\frac{n}{2}}}{\sqrt{n!}} C_n(x), \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad x \in Q,$$

є поліномами першого роду, які пов'язані з самоспряженим оператором (породженим скалярною якобієвою матрицею), що діє у просторі l^2 . При цьому спектральною мірою цієї скалярної якобієвої матриці є міра Пуассона π_a (див. [20]).

Зважаючи на те, що лінійна оболонка системи базисних функцій $(C_n(x))_{n=0}^{\infty}$ щільна в $L^2(\mathbb{R}^1, d\pi_a(x))$ (оскільки лінійна оболонка $(P_n(x))_{n=0}^{\infty}$ щільна в $L^2(\mathbb{R}^1, d\pi_a(x))$) і має місце співвідношення ортогональності (7.16), на основі результатів, отриманих у даному пункті, можна побудувати оснащення

$$H^C(-q) \supset L^2(\mathbb{R}^1, d\pi_a(x)) \supset H^C(q). \quad (7.17)$$

8. Оператори узагальненого зсуву. Припустимо, що у просторі $C(Q)$ задано сім'ю $T = (T_x)_{x \in Q}$ лінійних операторів, так званих „операторів узагальненого зсуву”, які мають такі властивості:

а) для довільної функції $f \in C(Q)$ $(T_x f)(y) = (T_y f)(x)$, $x, y \in Q$ („комутативність”);

б) існує точка $e \in Q$ („базисна одиниця”) така, що $T_e = \text{id}$;

в) для довільних $x, y \in Q$ існує куля $W_{x,y} \subset Q$ така, що для довільної функції $f \in C(Q)$ значення $(T_x f)(y)$ не залежить від значень $f(s)$ при $s \in Q \setminus W_{x,y}$ („локальність”);

г) якщо $C(Q) \ni f_n \rightarrow f \in C(Q)$ рівномірно на кожній кулі, то для будь-яких $x, y \in Q$ $(T_x f_n)(y) \rightarrow (T_x f)(y)$ („неперервність”).

Відмітимо, що аксіоми а)–г) — це лише деяка частина аксіом узагальнених операторів зсуву із теорії комутативних гіперкомплексних систем і гіпергруп (див. [50, 51]).

Функцію $\chi \in C(Q)$, яка тотожно не дорівнює нулю, назвемо характером сім'ї T , якщо вона має таку властивість:

$$(T_x \chi)(y) = \chi(x)\chi(y), \quad x, y \in Q. \quad (8.1)$$

Будемо вважати, що функція $\chi(x) = 1$, $x \in Q$, є характером (одиничним характером). Припустимо, що для T існує множина характерів $\chi_\lambda(x) = \chi(x, \lambda)$, які нумеруються точками $\lambda \in N_{0,C}$ і аналітично залежать від λ , і $\chi(x, 0) = 1$ для всіх $x \in Q$. Більш точно, залежність χ від x і λ така, як для функції $h(x, \lambda)$ (3.1), з додатковою умовою $h(x, 0) = 1$ для всіх $x \in Q$. Зафіксуємо множину таких характерів.

Приклад 8.1. Нехай $Q = N_{-1}$. У лінійному просторі $C(Q) = C(N_{-1})$ введемо оператор узагальненого зсуву T_x , поклавши для $x \in N_{-1}$

$$(T_x f)(y) = f(x + y), \quad y \in N_{-1}, \quad f \in C(N_{-1})$$

(тобто маємо звичайний зсув на N_{-1} з базисною одиницею $e = 0 \in N_{-1}$). Очевидно, що вимоги а)–г), накладені на дану сім'ю $T = (T_x)_{x \in N_{-1}}$, виконуються.

Неважко бачити, що функція (3.2) є характером сім'ї T . Таким чином, $\chi(x, \lambda) = \exp\langle x, \lambda \rangle$, $x \in Q = N_{-1}$, $\lambda \in N_{1, \mathbb{C}}$.

Приклад 8.2 (одновимірний випадок). Нехай $Q = \mathbb{R}^1$, $N_{0, \mathbb{C}} = \mathbb{C}^1$. У лінійному просторі $C(\mathbb{R}^1)$ розглянемо звичайний зсув T_x на $\mathbb{R}^1$ з базисною одиницею $e = 0 \in \mathbb{R}^1$. Неважко перекоонатися, що функція

$$\chi(x, \lambda) := \exp\left(x \log\left(1 + \frac{\lambda}{a}\right)\right), \quad x \in \mathbb{R}^1, \quad \lambda \in B = \left\{\lambda \in \mathbb{C}^1 \mid |\lambda| < a, a > 0\right\}, \quad (8.2)$$

при кожному $\lambda \in B$ є характером сім'ї $T = (T_x)_{x \in \mathbb{R}^1}$ і $\chi(x, 0) = 1 \quad \forall x \in Q = \mathbb{R}^1$. Крім того, зрозуміло, що функція (8.2) аналітична відносно λ і неперервна та локально обмежена відносно x рівномірно по λ .

9. Характери Дельсарта. З огляду на те, що залежність функції $\chi(x, \lambda)$ від x і λ така, як для функції $h(x, \lambda)$ з п. 3, для неї є справедливим розклад типу (3.1)

$$\chi(x, \lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle, \quad \lambda \in B_x = \{\lambda \in N_{2, \mathbb{C}} \mid \|\lambda\|_{N_{2, \mathbb{C}}} < R_x\} \subset U_0, \quad (9.1)$$

з відповідними коефіцієнтами $Q \ni x \mapsto \chi_n(x) \in N_{-2, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ – так званими характеристиками Дельсарта для сім'ї T . Оскільки $T_e = \text{id}$ і функція $\chi(x, \lambda)$ при кожному $\lambda \in B_x$ є характером сім'ї T (див. п. 8), то із (8.1) випливає $\chi(e, \lambda) = 1$ для $\lambda \in B_x$. Тому із (9.1), врахувавши останнє і те, що $\chi(x, 0) = 1$ для всіх $x \in Q$, отримаємо очевидні рівності

$$\chi_0(x) = 1, \quad x \in Q, \quad \chi_n(e) = 0, \quad n \in \mathbb{N}. \quad (9.2)$$

Припустимо, що виконується оцінка

$$\left\| \|\chi_n(\cdot)\|_{N_{-2, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \right\|_{(L^2)} \leq LC^n n! \quad \text{для деяких } L > 0, C > 0 \text{ і } \forall n \in \mathbb{N}_0 \quad (9.3)$$

(зрозуміло, що для $h_n(x) = \chi_n(x)$, завдяки останній оцінці, (4.1) має місце), система характеристик Дельсарта $(\chi_n(x))_{n=0}^{\infty}$ мінімальна і множина неперервних функцій

$$P(Q) := \left\{ \varphi \in C(Q) \mid \varphi(x) = \sum_{n=0}^m \langle \varphi_n, \chi_n(x) \rangle, \varphi_n \in N_{\mathbb{C}}^{\otimes n}, x \in Q, m \in \mathbb{N}_0 \right\}$$

щільна в (L^2) . Як і раніше, $(L^2) := L^2(Q, d\rho(x))$, ρ – борелівська ймовірнісна міра на Q , позитивна на непорожніх відкритих множинах в Q .

Так, використовуючи характери Дельсарта, можна побудувати простір (4.5) і оснащення (4.18). Наступна теорема є наслідком результатів п. 4.

Теорема 9.1. При достатньо великому $K > 1$ (K має задовольняти оцінку (4.12)) простори Дельсарта $H^x(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, побудовані за правилом (4.5) по $h_n(x) = \chi_n(x)$, і спряжені до них утворюють ядерний ланцюжок просторів (4.18):

$$(\Phi^x)' \supset \dots \supset H^x(-p, -q) \supset \dots \supset (L^2) \supset \dots \supset H^x(p, q) \supset \dots \supset \Phi^x. \quad (9.4)$$

Для $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$ вкладення $H^x(p, q) \hookrightarrow C(Q)$ неперервне. Простір Φ^x ядерний.

Нагадаємо деякі потрібні в подальшому властивості операторів узагальненого зсуву T_x . Покажемо, перш за все, що для будь-яких $p \in \mathbb{N}$, $n \in \mathbb{N}$ оператори узагальненого зсуву T_x можна природним чином продовжити на простір $\tilde{C}_p^n(Q)$ слабконеперервних векторнозначних функцій $Q \ni s \mapsto \tilde{g}_n(s) \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, для яких $\|\tilde{g}_n(s)\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}$ обмежена на кожній кулі.

Лема 9.1. Для довільного $x \in Q$ існує лінійний оператор $\tilde{T}_x$, який діє в $\tilde{C}_p^n(Q)$ і пов'язаний з T_x рівністю

$$\langle f_n, (\tilde{T}_x \tilde{g}_n(\cdot))(y) \rangle = (T_x \langle f_n, \tilde{g}_n(\cdot) \rangle)(y), \quad (9.5)$$

$$\tilde{g}_n \in \tilde{C}_p^n(Q), \quad f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad p \in \mathbb{N}, \quad y \in Q.$$

Доведення. Зафіксуємо $x, y \in Q$. Згідно з припущенням в) із п. 8 існує куля $W := W_{x, y} \subset Q$ така, що значення $(T_x f)(y)$, $f \in C(Q)$, не залежить від значень $f(s)$ при $s \in Q \setminus W$. Тому відображення $f \upharpoonright W \mapsto (T_x f)(y) \in \mathbb{C}^1$ при $f \in C(Q)$ є лінійним функціоналом на просторі, який складається з цих звужень, з рівномірною нормою. Вимога г) із п. 8 неперервності приводить до неперервності цього функціонала і відповідно до оцінки

$$|(T_x f)(y)| \leq c \sup_{s \in W} |f(s)| \quad \text{для деякого } c > 0 \text{ і } f \in C(Q). \quad (9.6)$$

При $\tilde{g}_n \in \tilde{C}_p^n(Q)$ функція $Q \ni s \mapsto \langle f_n, \tilde{g}_n(s) \rangle \in \mathbb{C}^1$ входить в $C(Q)$. На основі (9.6) отримаємо

$$\begin{aligned} \forall f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}: \quad & |(T_x \langle f_n, \tilde{g}_n(\cdot) \rangle)(y)| \leq \\ & \leq c \sup_{s \in W} |\langle f_n, \tilde{g}_n(s) \rangle| \leq c \sup_{s \in W} \|\tilde{g}_n(s)\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}} \|f_n\|_{N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}. \end{aligned} \quad (9.7)$$

Тому існує однозначно визначений вектор $\tilde{v}(\tilde{g}_n, y) \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ такий, що для довільного $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ $(T_x \langle f_n, \tilde{g}_n(\cdot) \rangle)(y) = \langle f_n, \tilde{v}(\tilde{g}_n, y) \rangle$. Із лінійності T_x випливає $\tilde{v}(\tilde{g}_n, y) = (\tilde{T}_x \tilde{g}_n(\cdot))(y)$, де $\tilde{T}_x$ — лінійний оператор в $\tilde{C}_p^n(Q)$.

Лему доведено.

У подальшому для операторів $\tilde{T}_x$ буде збережено позначення T_x . Таким чином, (9.5) набирає вигляду

$$\forall x, y \in Q: \quad \langle f_n, (T_x \tilde{g}_n(\cdot))(y) \rangle = (T_x \langle f_n, \tilde{g}_n(\cdot) \rangle)(y), \quad \tilde{g}_n \in \tilde{C}_p^n(Q), \quad f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}. \quad (9.8)$$

Згідно з лемою 3.2 для $h = \chi$ кожний характер Дельсарта $Q \ni x \mapsto \chi_n(x) \in N_{-3,C}^{\otimes n}$, $n \in \mathbb{N}_0$, слабконеперервний і локально обмежений, тобто $\chi_n \in \widehat{C}_3^n(Q)$. Таким чином, якщо розуміти характери Дельсарта $\chi_n(x)$ як вектор-функції зі значеннями в $N_{-3,C}^{\otimes n}$, то до них на підставі леми 9.1 можна застосувати оператори узагальненого зсуву T_x (тобто $\widehat{T}_x$): $(T_x \chi_n(\cdot))(y)$. Для останнього виразу справедливим є наступний факт, який узагальнює формулу бінома.

Теорема 9.2. Для кожного $n \in \mathbb{N}_0$ у просторі $N_{-3,C}^{\otimes n}$ справджується рівність

$$(T_x \chi_n(\cdot))(y) = \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \chi_m(x) \widehat{\otimes} \chi_{n-m}(y), \quad x, y \in Q. \quad (9.9)$$

Доведення. Передусім відмітимо, що при $\lambda \in N_{3,C}$, $\|\lambda\|_{N_{3,C}} < K^{-\frac{1}{2}}$ функція $h(\cdot, \lambda) = \chi(\cdot, \lambda) \in H^x(3, 1)$ (зауваження 4.7). А отже, на підставі леми 4.2 для вказаних λ ряд (9.1) збігається рівномірно на кожній кулі з Q .

Тому з урахуванням припущення γ із п. 8, леми 9.1 і (9.1) для цих λ оператор T_x можна перенести через знак суми і $\langle \cdot, \cdot \rangle$. В результаті отримаємо

$$\begin{aligned} \forall x, y \in Q: \quad (T_x \chi(\cdot, \lambda))(y) &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} (T_x \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(\cdot) \rangle)(y) = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, (T_x \chi_n(\cdot))(y) \rangle. \end{aligned} \quad (9.10)$$

З іншого боку, перемноживши розклади (9.1), дістанемо

$$\begin{aligned} \forall x, y \in Q: \quad (T_x \chi(\cdot, \lambda))(y) &= \chi(x, \lambda) \chi(y, \lambda) = \\ &= \sum_{n,m=0}^{\infty} \frac{1}{n!m!} \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle \langle \lambda^{\otimes m}, \chi_m(y) \rangle = \\ &= \sum_{n,m=0}^{\infty} \frac{1}{n!m!} \langle \lambda^{\otimes n+m}, \chi_n(x) \widehat{\otimes} \chi_m(y) \rangle = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \left\langle \lambda^{\otimes n}, \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \chi_m(x) \widehat{\otimes} \chi_{n-m}(y) \right\rangle. \end{aligned} \quad (9.11)$$

Праві частини (9.10) і (9.11) збігаються для будь-яких $x, y \in Q$ при довільних $\lambda \in N_{3,C}$, $\|\lambda\|_{N_{3,C}} < K^{-\frac{1}{2}}$. Тому якщо покласти $\lambda = ze$, де $e \in N_{3,C}$, $\|e\|_{N_{3,C}} = 1$, $z \in \mathbb{C}^1$, $|z| < K^{-\frac{1}{2}}$, то із (9.10), (9.11) знайдемо, порівнявши коефіцієнти при z^n , що для довільних $x, y \in Q$ має місце рівність

$$\langle e^{\otimes n}, (T_x \chi_n(\cdot))(y) \rangle = \left\langle e^{\otimes n}, \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \chi_m(x) \widehat{\otimes} \chi_{n-m}(y) \right\rangle.$$

Скориставшись поляризаційною тотожністю і лінійністю по $e^{\otimes n}$, отримаємо таку саму рівність для щільної в $N_{3,C}^{\otimes n}$ множини векторів g_n , що еквівалентно справедливості рівності (9.9).

10. Характери Апеля. Будемо розглядати характери, які визначаються із розкладу (9.1), але для видозміненої лівої частини $\chi(x, \lambda)$. Зауважимо, що на відміну від елементарних функцій, побудованих за характеристиками Дельсарта, елементарні функції, побудовані за новими характеристиками, в деяких спеціальних випадках можуть бути ортогональними в (L^2) .

Використовуючи розклад (9.1) і оцінку (9.3), можна показати, що узагальнене перетворення Лапласа

$$N_{2,C} \ni \lambda \mapsto \widehat{\rho}(\lambda) := \int_Q \chi(x, \lambda) d\rho(x) \quad (10.1)$$

існує і аналітичне в деякому околі нуля простору $N_{2,C}$. Більш точно, має місце таке твердження.

Твердження 10.1. *Узагальнене перетворення Лапласа (10.1) є аналітичною функцією в $0 \in N_{2,C}$. Точніше, для $\lambda \in N_{2,C}$, $\|\lambda\|_{N_{2,C}} < \min\{R_\chi, C^{-1}\}$ є справедливим розклад у ряд*

$$\widehat{\rho}(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \beta_n \rangle, \quad \beta_n \in N_{-2}^{\otimes n}, \quad (10.2)$$

який збігається рівномірно при $\|\lambda\|_{N_{2,C}} \leq r$, $r \in (0, \min\{R_\chi, C^{-1}\})$.

Доведення. Перш за все відмітимо, що завдяки оцінці (9.3) є справедливою лема 4.1 (для $h(x, \lambda) = \chi(x, \lambda)$). Тому для вказаних в умові леми λ ряд (9.1) збігається у просторі (L^2) , що дає можливість нижче змінити порядок інтегрування і підсумовування (нагадаємо, що $1 \in (L^2)$). В результаті одержимо

$$\begin{aligned} \widehat{\rho}(\lambda) &= \int_Q \chi(x, \lambda) d\rho(x) = \int_Q \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle d\rho(x) = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \int_Q \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle d\rho(x). \end{aligned} \quad (10.3)$$

Зауважимо, що для довільної елементарної функції $\langle f_n, \chi_n(x) \rangle$, $f_n \in N_{2,C}^{\otimes n}$, існує $\beta_n \in N_{-2,C}^{\otimes n}$ таке, що

$$\int_Q \langle f_n, \chi_n(x) \rangle d\rho(x) = \langle f_n, \beta_n \rangle, \quad \|\beta_n\|_{N_{-2,C}^{\otimes n}} \leq LC^n n!. \quad (10.4)$$

Справді, використовуючи (9.3), нерівність Коші–Буняковського і рівність $\rho(Q) = 1$, отримуємо

$$\begin{aligned} &\left| \int_Q \langle f_n, \chi_n(x) \rangle d\rho(x) \right|^2 \leq \int_Q |\langle f_n, \chi_n(x) \rangle|^2 d\rho(x) \leq \\ &\bullet \leq \int_Q \|f_n\|_{N_{2,C}^{\otimes n}}^2 \|\chi_n(x)\|_{N_{-2,C}^{\otimes n}}^2 d\rho(x) \leq (LC^n n!)^2 \|f_n\|_{N_{2,C}^{\otimes n}}^2, \end{aligned}$$

звідки й випливає (10.4).

Таким чином, на підставі (10.3) і (10.4) має місце зображення

$$\widehat{\rho}(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \beta_n \rangle.$$

З оцінки (10.4) при $\|\lambda\|_{N_{2,c}} \leq r$, $r \in (0, \min\{R_\chi, C^{-1}\})$ маємо

$$\frac{1}{n!} |\langle \lambda^{\otimes n}, \beta_n \rangle| \leq \|\lambda\|_{N_{2,c}}^n LC^n \leq L(rC)^n, \quad rC < 1.$$

Звідси випливає рівномірна при $\|\lambda\|_{N_{2,c}} \leq r$ збіжність останнього ряду і аналітичність $\widehat{\rho}(\lambda)$.

Твердження доведено.

З метою спрощення викладок припустимо, що узагальнене перетворення Лапласа $\widehat{\rho}(\lambda)$ є аналітичною в $0 \in N_{1,C}$ функцією.

Оскільки $\widehat{\rho}(0) = \rho(Q) = 1$, то функція $\widehat{\rho}^{-1}(\lambda)$ існує і аналітична в $0 \in N_{1,C}$. Тому функція $\omega(x, \lambda) := \frac{\chi(x, \lambda)}{\widehat{\rho}(\lambda)}$ аналітична і має місце розклад типу (9.1)

$$\omega(x, \lambda) := \frac{\chi(x, \lambda)}{\widehat{\rho}(\lambda)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \omega_n(x) \rangle, \quad (10.5)$$

$$\lambda \in B_\omega = \{ \lambda \in N_{2,c} \mid \|\lambda\|_{N_{2,c}} < R_\omega \} \subset B_\chi,$$

з коефіцієнтами $Q \ni x \mapsto \omega_n(x) \in N_{-2,c}^{\otimes n}$ — характеристиками Апшеля.

Легко помітити, що функція $\omega(x, \lambda)$ побудована за тим самим правилом, що й функція $\kappa(x, \lambda)$ (5.2) (досить покласти $h(x, \lambda) = \chi(x, \lambda)$, $\ell(\lambda) = \widehat{\rho}^{-1}(\lambda)$). Тому всі результати, отримані в п. 5 для $\kappa(x, \lambda) = \omega(x, \lambda)$, залишаються справедливими. Більш точно, має місце така теорема.

Теорема 10.1. *Простори $H^\omega(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, побудовані за правилом (5.11) (з використанням функції $\kappa = \omega$), і спряжені до них утворюють ядерний ланцюжок просторів*

$$(\Phi^\omega)' \supset \dots \supset H^\omega(-p, -q) \supset \dots \supset (L^2) \supset \dots \supset H^\omega(p, q) \supset \dots \supset \Phi^\omega. \quad (10.6)$$

Крім того, мають місце щільні і неперервні вкладення

$$H^X(p, q) \hookrightarrow H^\omega(p, q-1), \quad H^\omega(p, q) \hookrightarrow H^X(p, q-1), \quad (10.7)$$

$$H^\omega(-p, -(q-1)) \hookrightarrow H^X(-p, -q), \quad H^X(-p, -(q-1)) \hookrightarrow H^\omega(-p, -q).$$

Таким чином, $\Phi^X = \Phi^\omega =: \Phi$, $(\Phi^X)' = (\Phi^\omega)' =: \Phi'$.

Поклавши в (5.3), (5.5) $h_n(x) = \chi_n(x)$ і $\kappa_n(x) = \omega_n(x)$, відразу отримаємо формули для перерахунку характерів Дельсарта через характери Апшеля і навпаки, а саме:

$$\begin{aligned} \omega_n(x) &= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \alpha_{n-m} \widehat{\otimes} \chi_m(x), & x \in Q, \quad n \in \mathbb{N}_0, \\ \chi_n(x) &= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \beta_{n-m} \widehat{\otimes} \omega_m(x), & x \in Q, \quad n \in \mathbb{N}_0, \end{aligned} \quad (10.8)$$

де $\beta_n, \alpha_n \in N_{-2, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ і визначаються із розкладів для $\ell^{-1}(\lambda) = \widehat{\rho}(\lambda)$ (10.2) і $\ell(\lambda) = \widehat{\rho}^{-1}(\lambda)$ (5.1) відповідно.

Порівнюючи (10.5) і (5.1) для $\ell(\lambda) = \widehat{\rho}^{-1}(\lambda)$ і враховуючи, що $\chi(e, \lambda) = 1$, $\lambda \in B_\omega$, а також, що $\chi(x, 0) = 1 \ \forall x \in Q$ і $\rho^{-1}(0) = 1$, отримуємо

$$\omega_0(x) = \alpha_0 = 1, \quad x \in Q, \quad \omega_n(e) = \alpha_n, \quad n \in \mathbb{N}.$$

Приклад 10.1. У прикладі 4.2 встановлено, що простори, побудовані за базисними функціями $x^{\otimes n}$, можна розглядати як позитивні відносно нульового $L^2(N_{-1}, dg(x))$, де g — гауссівська міра на N_{-1} . Крім того (приклад 8.1), функція $\chi(x, \lambda) = \exp(x, \lambda)$ є характером сім'ї операторів звичайного зсуву $T = (T_x)_{x \in N_{-1}}$ на N_{-1} і $\chi(x, 0) = 1 \ \forall x \in Q$.

Знайдемо узагальнене перетворення Лапласа $\widehat{g}(\lambda)$ і функцію $\omega(x, \lambda)$. Зрозуміло, що в даному випадку простори, побудовані за базисними функціями $\omega_n(x)$, також можна розглядати як позитивні відносно нульового $L^2(N_{-1}, dg(x))$.

У цьому випадку узагальнене перетворення Лапласа $\widehat{g}(\lambda)$ збігається із звичайним перетворенням Лапласа $l_g(\lambda)$ (4.21)

$$\widehat{g}(\lambda) = \int_{N_{-1}} \chi(x, \lambda) dg(x) = \int_{N_{-1}} \exp(x, \lambda) dg(x) = l_g(\lambda), \quad \lambda \in N_{1, \mathbb{C}},$$

а функція $\omega(x, \lambda) = \frac{\chi(x, \lambda)}{\widehat{g}(\lambda)}$ є породжуючою для поліномів Ерміта. Точніше,

$$\omega(x, \lambda) = \frac{\chi(x, \lambda)}{\widehat{g}(\lambda)} = \exp\left(\langle x, \lambda \rangle - \frac{1}{2}\langle \lambda, \lambda \rangle\right) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, H_n(x) \rangle =: H(x, \lambda),$$

де $H_n(x) = \omega_n(x) \in N_{-2}^{\otimes n}$ — поліноми Ерміта, які, як відомо, утворюють ортогональний базис у просторі $L^2(N_{-1}, dg(x))$.

Поряд з оснащенням (4.22) можна побудувати оснащення

$$H^H(-p, -q) \supset L^2(N_{-1}, dg(x)) \supset H^H(p, q), \quad (10.9)$$

яке є образом оснащення (1.5) простору Фока $F(N_0)$ при ізоморфізмі Вінера-Іто-Сігала.

Зуваження 10.1. Нехай функція $\chi(\cdot, \lambda) \in C(Q)$ є характером сім'ї T , $\chi(x, 0) = 1$ для всіх $x \in Q$ і залежність χ від x і λ така, як для функції $h(x, \lambda)$ (3.1). Припустимо, що перетворення Лапласа $\widehat{\rho}(\lambda)$ існує і аналітичне в $0 \in N_{1, \mathbb{C}}$. Тоді залежність від x і λ функції $\omega(x, \lambda) := \frac{\chi(x, \lambda)}{\widehat{\rho}(\lambda)}$ (нагадаємо, що $\widehat{\rho}(0) = 1$) така сама, як і функції $\chi(x, \lambda)$.

Може трапитись, що система елементарних функцій, побудованих за характеристиками Ашпеля $\omega_n(x)$, щільна і ортогональна в (L^2) (в сенсі п. 7), тоді припущення п. 7, накладені на коефіцієнти $h_n(x) = \omega_n(x)$ (припущення тотальності і ортогональності) і функцію $\ell(\lambda) = \widehat{\rho}(\lambda)$ (припущення аналітичності в $0 \in N_{1, \mathbb{C}}$), виконуються. Тому всі твердження, сформульовані в п. 7, є справедливими і у даному випадку, причому тепер $h(x, \lambda) = \omega(x, \lambda)$, $\kappa(x, \lambda) = \chi(x, \lambda)$, $\ell(\lambda) = \widehat{\rho}(\lambda)$, і міра ρ не обов'язково повинна бути позитивною на непорожніх відкритих множинах в Q . Зазначимо, що така ситуація має місце, коли ρ — міра Гаусса або Пуассона. Точніше, наведемо такі приклади.

Приклад 10.2. Згідно з прикладом 10.1 система елементарних функцій, побудованих за поліномами Ерміта $H_n(x)$, щільна і ортогональна в $L^2(N_{-1}, dg(x))$, тому на підставі зауваження 10.1 можна побудувати гауссівський аналіз (точніше, оснащення (4.22) і (10.9)). Як наслідок, можливість побудови оснащень (4.22) і (10.9) впливає як з результатів пп. 4, 5 (див. приклади 4.2 і 10.1), так і з результатів, отриманих в п. 7.

Приклад 10.3. Як відмічено в прикладі 8.2, функція $\chi(x, \lambda) = \exp\left(x \log\left(1 + \frac{\lambda}{a}\right)\right)$, $x \in Q = \mathbb{R}^1$, $\lambda \in B = \{\lambda \in \mathbb{C}^1 \mid |\lambda| < a, a > 0\}$ є аналітичною відносно λ і неперервною та локально обмеженою відносно x рівномірно по λ . Крім того, вона є характером сім'ї операторів звичайного зсуву $T = (T_x)_{x \in Q}$ на $\mathbb{R}^1$. Зрозуміло, що за її коефіцієнтами (характерами Дельсарта), як за ортогональним базисом, за правилом (7.14) можна побудувати простір $H^\chi(q)$.

За міру ρ візьмемо міру Пуассона π_a на $(\mathbb{R}^1, \mathcal{B}(\mathbb{R}^1))$. З огляду на те, що міра π_a позитивна не на всіх непорожніх відкритих множинах в $Q = \mathbb{R}^1$, не можна розглядати простори $H^\chi(q)$, побудовані за характерами Дельсарта, як позитивні по відношенню до нульового $L^2(\mathbb{R}^1, d\pi_a(x))$, спираючись лише на результати п. 9.

Знайдемо узагальнене перетворення Лапласа міри π_a . На підставі (10.1) і (8.2) маємо

$$\widehat{\pi}_a(\lambda) = \int_{\mathbb{R}^1} \chi(x, \lambda) d\pi_a(x) = \int_{\mathbb{R}^1} \exp\left(x \log\left(1 + \frac{\lambda}{a}\right)\right) d\pi_a(x) = e^\lambda, \quad \lambda \in B. \quad (10.10)$$

Із (10.10), (8.2) і (10.5) відразу отримуємо

$$\omega(x, \lambda) = \frac{\chi(x, \lambda)}{\widehat{\pi}_a(\lambda)} = \exp\left(x \log\left(1 + \frac{\lambda}{a}\right) - \lambda\right), \quad x \in Q = \mathbb{R}^1, \quad \lambda \in B.$$

Неважко бачити, що $\omega(x, \lambda)$ — породжуюча функція для поліномів Шарльє $C_n(x)$ (див. приклад 7.1), які ортогональні і тотальні в $L^2(\mathbb{R}^1, d\pi_a(x))$. Завдяки цьому, на основі результатів п. 7, можна будувати оснащення простору $L^2(\mathbb{R}^1, d\pi_a(x))$, беручи в якості позитивних як простори $H^G(q)$, побудовані за поліномами Шарльє $C_n(x)$, так і простори $H^\chi(q)$, побудовані за характерами Дельсарта $\chi_n(x)$.

11. Оператори знищення і народження, що діють у просторах Фока. Нехай $\mathcal{F}(N_0) = \mathcal{F}(N_0, \gamma)$, $\gamma_n = n!$, — ваговий простір Фока послідовностей

$$f = (f_n)_{n=0}^\infty, \quad f_n \in \mathcal{F}_n(N_0) = N_{0, \mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad \|f\|_{\mathcal{F}(N_0)}^2 = \sum_{n=0}^\infty \|f_n\|_{\mathcal{F}_n(N_0)}^2 n! < \infty. \quad (11.1)$$

Побудуємо оснащення (1.5) з вагою $\gamma(q) = (\gamma_n(q))_{n=0}^\infty$, $\gamma_n(q) = (n!)^2 K^{qn}$:

$$\begin{aligned} (\mathcal{F}(\mathcal{N}))'_F \supset \dots \supset \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F) \supset \dots \supset \mathcal{F}(N_0) \supset \dots \\ \dots \supset \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \supset \dots \supset \mathcal{F}(\mathcal{N}) \end{aligned} \quad (11.2)$$

(нагадаємо, що вага $(\gamma(q))_F = ((\gamma_n(q))_F)_{n=0}^\infty$, $(\gamma_n(q))_F = (n!)^2 \gamma_n^{-1}(q) = K^{-qn}$).

Класичний оператор народження $a_+(g)$, $g \in N_0 \subset \mathcal{F}_1(N_0)$, є визначеним у просторі Фока $F(N_0)$ (11.1) як оператор з областю визначення $\text{Dom}(a_+(g)) = \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_0)$, який діє в кожному n -частковому підпросторі $\mathcal{F}_n(N_0)$ за правилом

$$\mathcal{F}_n(N_0) \ni f_n \mapsto a_+(g)f_n := g \hat{\otimes} f_n \in \mathcal{F}_{n+1}(N_0). \quad (11.3)$$

Відповідний оператор знищення $a_-(g)$ спряжений до $a_+(g)$ в $F(N_0)$, тобто $a_-(g) := (a_+(g))^*$. Використовуючи визначення (5.15), неважко перевірити, що для довільного $n \in \mathbb{N}$

$$\mathcal{F}_n(N_0) \ni f_n \mapsto a_-(g)f_n = n f_n^g \in \mathcal{F}_{n-1}(N_0), \quad (11.4)$$

$$a_-(g)f_0 := 0.$$

Можна поширити „за мультиплікативністю і лінійністю” означення (11.3), (11.4) на оператори народження і знищення довільного порядку, що діятимуть в негативних або позитивних просторах. А саме, нехай $p \in \mathbb{Z}$ і $\xi_m \in N_{p,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m} = \mathcal{F}_m(N_p)$, $m \in \mathbb{N}_0$. При $s \in \mathbb{Z}$, $s \leq p$ покладемо

$$\mathcal{F}_n(N_s) \ni f_n \mapsto a_+(\xi_m)f_n := \xi_m \hat{\otimes} f_n \in \mathcal{F}_{n+m}(N_s). \quad (11.5)$$

Нехай $\xi_m \in N_{-p,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m} = \mathcal{F}_m(N_{-p})$, $p \in \mathbb{N}_0$. Врахувавши (5.15), покладемо

$$\begin{aligned} \mathcal{F}_n(N_p) \ni f_n \mapsto a_-(\xi_m)f_n := \\ := n \dots (n - m + 1) f_n^{\xi_m} \in \mathcal{F}_{n-m}(N_p) \quad \text{для } n \in \mathbb{N}_m, \end{aligned} \quad (11.6)$$

$$a_-(\xi_m)f_n := 0 \quad \text{для } n = 0, \dots, m - 1.$$

Неважко бачити, що оператори $a_+(\xi_m)$ і $a_-(\xi_m)$, які задаються (11.5) і (11.6) відповідно, є неперервними в кожному n -частковому просторі Фока $\mathcal{F}_n(N_s)$ з відповідним $s \in \mathbb{Z}$. Тому їх можна покоординатно поширити до операторів, визначених на $\mathcal{F}_{\text{fin}}(N_s)$ з відповідним $s \in \mathbb{Z}$.

Лема 11.1. Оператор $a_-(\xi_m)$, $\xi_m \in \mathcal{F}_m(N_{-p})$, $p \in \mathbb{N}$, $m \in \mathbb{N}_0$, заданий через (11.6), який розуміємо як оператор

$$\mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \supset \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_p) \ni f \mapsto a_-(\xi_m)f \in \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_p) \subset \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)), \quad (11.7)$$

можна продовжити за неперервністю на весь простір $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ як неперервний оператор, що діє в цьому просторі і задовольняє оцінку

$$\|a_-(\xi_m)f\|_{\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))}^2 \leq K^{-qm} \|\xi_m\|_{N_{-p,\mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}}^2 \|f\|_{\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))}^2, \quad (11.8)$$

$$f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)), \quad q \in \mathbb{N}$$

(ми зберегли позначення $a_-(\xi_m)$ для продовження; $\gamma(q)$ — вага (1.7)). Дія оператора $a_-(\xi_m)$ на довільному векторі $f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ задається формулою

$$a_-(\xi_m)f = a_-(\xi_m)(f_0, f_1, \dots, f_m, \dots) = (a_-(\xi_m)f_m, a_-(\xi_m)f_{m+1}, \dots). \quad (11.9)$$

Доведення. Оскільки оператор (11.7) лінійний і простір $\mathcal{F}_{\text{fin}}(N_p)$ щільний в $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$, то для доведення леми досить показати, що виконується оцінка (11.8) для $f \in \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_p)$. Згідно з (1.3), (11.6) і (5.15) для $f \in \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_p)$ маємо

$$\begin{aligned} \|a_-(\xi_m)f\|_{\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))}^2 &= \sum_{n=m}^{\infty} \|a_-(\xi_m)f_n\|_{\mathcal{F}_{n-m}(N_p)}^2 ((n-m)!)^2 K^{q(n-m)} = \\ &= \sum_{n=m}^{\infty} \left\| \frac{n!}{(n-m)!} f_n^{\xi_m} \right\|_{\mathcal{F}_{n-m}(N_p)}^2 ((n-m)!)^2 K^{q(n-m)} = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \left\| \frac{(n+m)!}{n!} f_{n+m}^{\xi_m} \right\|_{\mathcal{F}_n(N_p)}^2 (n!)^2 K^{qn} \leq \\ &\leq \sum_{n=0}^{\infty} ((n+m)!)^2 \|\xi_m\|_{N_{-p, c}^{\otimes m}}^2 \|f_{n+m}\|_{\mathcal{F}_{n+m}(N_p)}^2 K^{qn} = \\ &= \|\xi_m\|_{N_{-p, c}^{\otimes m}}^2 K^{-qm} \sum_{n=0}^{\infty} \|f_{n+m}\|_{\mathcal{F}_{n+m}(N_p)}^2 ((n+m)!)^2 K^{q(n+m)} \leq \\ &\leq K^{-qm} \|\xi_m\|_{N_{-p, c}^{\otimes m}}^2 \|f\|_{\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))}^2. \end{aligned}$$

Лему доведено.

Якщо $\xi_m \in \mathcal{F}_m(N_{-p})$, $p \in \mathbb{N}$, то $\xi_m \in \mathcal{F}_m(N_{-p'})$ для всіх $p' \geq p$. Тому оператор $a_-(\xi_m)$ діє неперервно в кожному просторі $\mathcal{F}(N_{p'}, \gamma(q))$, $q \in \mathbb{N}$, а отже, і в $\mathcal{F}(\mathcal{N})$. Спряжений до нього $(a_-(\xi_m))^+$ відносно ланцюжка (11.2) діє неперервно в просторах узагальнених функцій $\mathcal{F}(N_{-p'}, (\gamma(q))_F)$ і $(\mathcal{F}(\mathcal{N}))'_F$. Зв'язок між $(a_-(\xi_m))^+$ і $a_-(\xi_m)$ має вигляд

$$((a_-(\xi_m))^+ \eta, f)_{\mathcal{F}(N_0)} = (\eta, a_-(\xi_m)f)_{\mathcal{F}(N_0)},$$

$$\xi_m \in \mathcal{F}_m(N_{-p}), \quad \eta \in \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F), \quad f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)).$$

Лема 11.2. Для кожного $\xi_m \in \mathcal{F}_m(N_{-p})$, $p \in \mathbb{N}$, $m \in \mathbb{N}_0$, оператор $a_+(\xi_m)$ (11.5), як оператор

$$\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F) \supset \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_{-p}) \ni \eta \mapsto a_+(\xi_m)\eta \in \mathcal{F}_{\text{fin}}(N_{-p}) \subset \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F),$$

після продовження за неперервністю є лінійним неперервним оператором в $\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)$ і задовольняє оцінку

$$\|a_+(\xi_m)\eta\|_{\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)}^2 \leq K^{-qm} \|\xi_m\|_{N_{-p, c}^{\otimes m}}^2 \|\eta\|_{\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)}^2, \quad (11.10)$$

$$\eta \in \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F), \quad q \in \mathbb{N}$$

(ми зберегли позначення $a_+(\xi_m)$ для продовження; вага $(\gamma(q))_F = ((\gamma_n(q))_F)_{n=0}^{\infty}$, $(\gamma_n(q))_F = K^{-qn}$). Дія оператора $a_+(\xi_m)$ на довільному векторі $\eta \in \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)$ задається формулою

$$a_+(\xi_m)\eta = a_+(\xi_m)(\eta_0, \eta_1, \dots) = \underbrace{(0, \dots, 0)}_m, a_+(\xi_m)\eta_0, a_+(\xi_m)\eta_1, \dots. \quad (11.11)$$

Доведення. Як і при доведенні попередньої леми, досить перекоонатися у справедливості оцінки (11.10) для $\eta \in \mathcal{F}_{\text{fin}}(N-p)$. На підставі (1.3) і (11.5) для $\eta \in \mathcal{F}_{\text{fin}}(N-p)$ одержимо

$$\begin{aligned} & \|a_+(\xi_m)\eta\|_{\mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F)}^2 = \\ & = \sum_{n=0}^{\infty} \|a_+(\xi_m)\eta_n\|_{\mathcal{F}_{n+m}(N-p)}^2 K^{-q(n+m)} = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_m \hat{\otimes} \eta_n\|_{\mathcal{F}_{n+m}(N-p)}^2 K^{-q(n+m)} \leq \\ & \leq \|\xi_m\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}}^2 \sum_{n=0}^{\infty} \|\eta_n\|_{\mathcal{F}_n(N-p)}^2 K^{-q(n+m)} = K^{-qm} \|\xi_m\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}}^2 \|\eta\|_{\mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F)}^2. \end{aligned}$$

Неважко зрозуміти, що оператори $a_+(\bar{\xi}_m): \mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F) \rightarrow \mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F)$ і $a_-(\xi_m): \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \rightarrow \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ пов'язані, як спряжені відносно ланцюжка (11.2), тобто є справедливою така лема.

Лема 11.3. Для всіх $\xi_m \in \mathcal{F}_m(N-p)$, $p \in \mathbb{N}$, $m \in \mathbb{N}_0$, має місце рівність

$$a_+(\bar{\xi}_m) = (a_-(\xi_m))^+.$$

Доведення. Зафіксуємо $\xi_m \in \mathcal{F}_m(N-p)$, $p \in \mathbb{N}$, $m \in \mathbb{N}_0$. Оскільки згідно з лемами 11.1 і 11.2 дія операторів $a_+(\xi_m): \mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F) \rightarrow \mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F)$ і $a_-(\xi_m): \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)) \rightarrow \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ на довільних векторах $\eta \in \mathcal{F}(N-p, (\gamma(q))_F)$ і $f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$ визначається відповідно за формулами (11.9) і (11.11), то з урахуванням (11.5), (11.6) і (11.1) дістанемо

$$\begin{aligned} (\eta, a_-(\xi_m)f)_{F(N_0)} & = \sum_{n=m}^{\infty} (\eta_{n-m}, a_-(\xi_m)f_n)_{\mathcal{F}_{n-m}(N_0)} (n-m)! = \\ & = \sum_{n=m}^{\infty} \left(\eta_{n-m}, \frac{n!}{(n-m)!} f_n^{\xi_m} \right)_{\mathcal{F}_{n-m}(N_0)} (n-m)! = \\ & = \sum_{n=m}^{\infty} (\eta_{n-m} \hat{\otimes} \bar{\xi}_m, f_n)_{\mathcal{F}_n(N_0)} n! = \sum_{n=0}^{\infty} (\eta_n \hat{\otimes} \bar{\xi}_m, f_{n+m})_{\mathcal{F}_{n+m}(N_0)} (n+m)! = \\ & = \sum_{n=0}^{\infty} (a_+(\bar{\xi}_m)\eta_n, f_{n+m})_{\mathcal{F}_{n+m}(N_0)} (n+m)! = (a_+(\bar{\xi}_m)\eta, f)_{F(N_0)}. \end{aligned}$$

Лему доведено.

12. Кохарактери і опис просторів узагальнених функцій. Зафіксуємо $p \in \mathbb{N}_2$, $q \in \mathbb{N}$, $m \in \mathbb{N}_0$. У просторі $H^{\times}(p, q)$ введемо оператор знищення $\partial_x(\xi_m)$, $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}$, поклавши (див. (4.13))

$$\partial_x(\xi_m) := I_+^{\times} a_-(\xi_m) (I_+^{\times})^{-1}. \quad (12.1)$$

Тобто оператор $\partial_\chi(\xi_m)$ — образ оператора знищення $a_-(\xi_m)$, визначеного у просторі Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$, $\gamma_n(q) = (n!)^2 K^{qn}$, при унітарному ізоморфізмі I_+^χ (4.13) (потрібно покласти $h = \chi$).

Із означення (12.1) оператора $\partial_\chi(\xi_m)$ відразу отримуємо такий результат.

Лема 12.1. *Лінійний оператор $\partial_\chi(\xi_m)$, $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, $p \in \mathbb{N}_2$, $m \in \mathbb{N}_0$, діє неперервно в кожному просторі $H^x(p', q)$, $p' \geq p$, $q \in \mathbb{N}$ (а таму і в Φ), і задовольняє оцінку*

$$\|\partial_\chi(\xi_m)f\|_{H^x(p', q)}^2 \leq K^{-qm} \|\xi_m\|_{N_{-p', \mathbb{C}}^{\otimes m}}^2 \|f\|_{H^x(p', q)}^2, \quad f \in H^x(p', q).$$

Доведення. Лема відразу випливає із леми 11.1 і (12.1).

Легко переконатися, що дія $\partial_\chi(\xi_m)$, $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, на елементарних функціях є такою:

$$\begin{aligned} \forall n \in \mathbb{N}_0, \quad x \in Q: \quad \partial_\chi(\xi_m)(f_n, \chi_n(x)) &= \\ &= \begin{cases} \frac{n!}{(n-m)!} \langle f_n, \xi_m \hat{\otimes} \chi_{n-m}(x) \rangle & \text{для } n \geq m; \\ 0 & \text{для } n < m, \end{cases} \end{aligned} \quad (12.2)$$

де $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $\chi_n(x) \in N_{-2, \mathbb{C}}^{\otimes n} \subset N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$.

Зауваження 12.1. Оператор $\partial_\chi(\xi_m)$, $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, $p \in \mathbb{N}_2$, $m \in \mathbb{N}_0$, можна трактувати як оператор, визначений через (12.2) на елементарних функціях і за лінійністю і неперервністю продовжений на весь простір $H^x(p, q)$ (див. [41], лема 5).

Подібно до (12.1) у просторі $H^\omega(p, q)$ введемо оператор знищення $\partial_\omega(\xi_m)$, поклавши

$$\partial_\omega(\xi_m) := I_+^\omega a_-(\xi_m) (I_+^\omega)^{-1}. \quad (12.3)$$

Тут I_+^ω — унітарний ізоморфізм, заданий відображенням (4.13) (потрібно покласти $h = \omega$).

Очевидно, що всі результати, отримані вище для $\partial_\chi(\xi_m)$, зберігаються і для $\partial_\omega(\xi_m)$ (із заміною χ на ω). Більш того, завдяки формулі (10.8) оператори $\partial_\chi(\xi_m)$ і $\partial_\omega(\xi_m)$ „збігаються”. Точніше, має місце така лема.

Лема 12.2. *Для всіх $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, $p \in \mathbb{N}_2$, $m \in \mathbb{N}_0$, маємо*

$$(\partial_\chi(\xi_m)) \upharpoonright \Phi = (\partial_\omega(\xi_m)) \upharpoonright \Phi =: \partial(\xi_m). \quad (12.4)$$

Доведення. З огляду на те, що лінійна множина $\mathcal{P}(Q)$ щільна у просторі Φ і оператори $\partial_\chi(\xi_m) : \Phi \rightarrow \Phi$, $\partial_\omega(\xi_m) : \Phi \rightarrow \Phi$ неперервні, досить показати, що для довільного $\varphi \in \mathcal{P}(Q)$

$$\partial_\chi(\xi_m)\varphi(x) = \partial_\omega(\xi_m)\varphi(x), \quad x \in Q. \quad (12.5)$$

Крім того, оскільки оператори $\partial_\chi(\xi_m)$ і $\partial_\omega(\xi_m)$ лінійні і кожен елемент $\varphi \in \mathcal{P}(Q)$ можна подати у вигляді $\varphi(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \varphi_n, \omega_n(x) \rangle$, $\varphi_n \in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}^{\otimes n}$ (нагадаємо, що кількість доданків в останньому ряді є скінченною), неважко помітити, що рівність (12.5) еквівалентна такій:

$$\partial_x(\xi_m)\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle = \partial_\omega(\xi_m)\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle, \quad x \in Q, \quad \varphi_n \in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad n \in \mathbb{N}_0. \quad (12.6)$$

Встановимо (12.6). Нехай $n \geq m$. На підставі (10.8), (5.15) і (12.2) для довільних $\varphi_n \in \mathcal{N}_{\mathbb{C}}^{\otimes n}$, $x \in Q$ одержимо

$$\begin{aligned} \partial_x(\xi_m)\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle &= \partial_x(\xi_m)\langle\varphi_n, \sum_{k=0}^n \frac{n!}{k!(n-k)!} \alpha_{n-k} \hat{\otimes} \chi_k(x)\rangle = \\ &= \partial_x(\xi_m) \sum_{k=0}^n \frac{n!}{k!(n-k)!} \langle\varphi_n^{\alpha_{n-k}}, \chi_k(x)\rangle = \\ &= \sum_{k=m}^n \frac{n!}{k!(n-k)!} \frac{k!}{(k-m)!} \langle\varphi_n^{\alpha_{n-k}}, \xi_m \hat{\otimes} \chi_{k-m}(x)\rangle = \\ &= n! \sum_{l=0}^{n-m} \frac{1}{l!(n-m-l)!} \langle\varphi_n, \alpha_{n-m-l} \hat{\otimes} \xi_m \hat{\otimes} \chi_l(x)\rangle = \\ &= \frac{n!}{(n-m)!} \sum_{l=0}^{n-m} \frac{(n-m)!}{l!(n-m-l)!} \langle\varphi_n^{\xi_m}, \alpha_{n-m-l} \hat{\otimes} \chi_l(x)\rangle = \\ &= \frac{n!}{(n-m)!} \langle\varphi_n^{\xi_m}, \omega_{n-m}(x)\rangle = \frac{n!}{(n-m)!} \langle\varphi_n, \xi_m \hat{\otimes} \omega_{n-m}(x)\rangle = \partial_\omega(\xi_m)\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle. \end{aligned}$$

У випадку $n < m$ аналогічно отримуємо $\partial_x(\xi_m)\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle = \partial_\omega(\xi_m)\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle = 0$.

Лему доведено.

Зауваження 12.2. Незавжди бачити, що рівність (12.6) зберігається, якщо замінити $\langle\varphi_n, \omega_n(x)\rangle$ на $\langle f_n, \omega_n(x)\rangle$ або $\langle f_n, \chi_n(x)\rangle$, $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $p \in \mathbb{N}_2$. Тобто дія операторів $\partial_x(\xi_m)$ і $\partial_\omega(\xi_m)$ на елементарних функціях $\langle f_n, \omega_n(x)\rangle$ або $\langle f_n, \chi_n(x)\rangle$ збігається.

Зауваження 12.3. Оскільки простір Φ щільний у просторах $H^x(p, q)$ і $H^\omega(p, q)$, то оператори $\partial_x(\xi_m)$ і $\partial_\omega(\xi_m)$ можна розуміти як продовження за неперервністю оператора $\partial(\xi_m)$ на простори $H^x(p, q)$ і $H^\omega(p, q)$ відповідно. Надалі ці продовження будемо позначати $\partial(\xi_m)$, нехтуючи індексами χ і ω .

Оскільки $\partial(\xi_m)$ діє неперервно в Φ , то спряжений (відносно (L^2)) до нього оператор $\partial^+(\xi_m)$ діє неперервно в Φ' . Відповідне звууження $\partial^+(\xi_m)$ на $H^x(-p, -q)$ або $H^\omega(-p, -q)$ діє неперервно в цих просторах і його можна розуміти як оператор, спряжений до $\partial(\xi_m)$ відносно ланцюжків (9.4) або (10.6) відповідно.

Згідно з лемою 4.2 для $h = \chi$ справедливою є оцінка $|f(x)| < c \|f\|_{H^x(p, q)}$, $x \in U \subset Q$, $f \in H^x(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$. Тому для будь-якого $x \in Q$ визначено δ -функцію δ_x , зосереджену в точці x :

$$\langle\langle \delta_x, f \rangle\rangle := \overline{f(x)}, \quad f \in H^x(p, q), \quad \delta_x \in H^x(-p, -q). \quad (12.7)$$

Таким чином, при $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$ має сенс узагальнена функція

$$\theta(\xi_m) = \partial^+(\bar{\xi}_m)\delta_e \in H^X(-p, -q), \quad (12.8)$$

яку будемо називати *кохарактером Дельсарта* (e -базисна одиниця).

Лема 12.3. Для $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$ і $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $n, m \in \mathbb{N}_0$, $p \in \mathbb{N}_3$, справджується співвідношення біортогональності

$$\langle \langle \theta(\xi_m), \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \delta_{n,m} n! \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle. \quad (12.9)$$

Доведення. Нехай $m < n$. Згідно з (12.8), (12.2), (12.7) і (9.2) маємо

$$\begin{aligned} \langle \langle \theta(\xi_m), \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle &= \langle \langle \delta_e, \partial(\bar{\xi}_m) \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \\ &= \frac{n!}{(n-m)!} \langle \langle \delta_e, \langle f_n, \bar{\xi}_m \otimes \chi_{n-m}(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \\ &= \frac{n!}{(n-m)!} \overline{\langle f_n, \bar{\xi}_m \otimes \chi_{n-m}(e) \rangle} = 0. \end{aligned} \quad (12.10)$$

У випадку $n = m$ за підрахунками (12.10) отримуємо

$$\langle \langle \theta(\xi_m), \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = n! \overline{\langle f_n, \bar{\xi}_m \otimes \chi_{n-m}(e) \rangle} = n! \langle \bar{f}_n, \xi_n \rangle = n! \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle.$$

У випадку $m > n$ вже другий вираз в (12.10) дорівнює нулю внаслідок (12.2).

Лему доведено.

Співвідношення біортогональності (12.9) між характеристиками і кохарактерами Дельсарта дає можливість більш конструктивно описати простір $H^X(-p, -q)$, який згідно з (6.7) має вигляд ($p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$ — фіксовані):

$$\begin{aligned} H^X(-p, -q) &= \left\{ \theta = \sum_{n=0}^{\infty} \theta_n, \theta_n \in H_{-n}^X(p, q) \mid \right. \\ &\left. \|\theta\|_{H^X(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\theta_n\|_{H_{-n}^X(p, q)}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \right\}. \end{aligned} \quad (12.11)$$

Тут

$$H_{-n}^X(p, q) := (\mathbb{I}^X(p, q))^{-1} H_n^X(p), \quad \|\theta_n\|_{H_{-n}^X(p, q)} = \|\mathbb{I}^X(p, q)\theta_n\|_{H_n^X(p)},$$

де $\mathbb{I}^X(p, q)$ — канонічна ізометрія, пов'язана з ланцюжком (9.4).

Теорема 12.1. Негативний простір $H^X(-p, -q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, узагальнених функцій має вигляд (12.11), де елементарні узагальнені функції θ_n збігаються з точністю до множника з кохарактерами Дельсарта (12.8). А саме:

$$\theta_n = n! K^{qn} \theta(\eta_n), \quad \eta_n = (\mathbb{I}_p^{\otimes n})^{-1} g_n \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}, \quad (12.12)$$

де $g_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ визначається із рівності $\mathbb{I}^X(p, q)\theta_n = \langle g_n, \chi_n(\cdot) \rangle \in H_n^X(p)$; при цьому

$$\|\theta_n\|_{H_{-n}^X(p, q)} = \|\eta_n\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}, \quad n \in \mathbb{N}_0 \quad (12.13)$$

(тут $\mathbb{I}_p^{\otimes n}$ — канонічна ізометрія, пов'язана з ланцюжком (6.10)).

Доведення. Зафіксуємо $m \in \mathbb{N}_0$. Вектор $\theta_m \in H_{-m}^X(p, q)$ має вигляд

$$\theta_m = (\mathbb{I}^X(p, q))^{-1} \langle g_m, \chi_m(\cdot) \rangle.$$

Покладемо $\eta_m = (\mathbb{I}_p^{\otimes m})^{-1} g_m$. Для різниці

$$(\theta_m - m! K^{qm} \theta(\eta_m)) \in H^X(-p, -q)$$

при довільній елементарній функції $\langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \in H^X(p, q)$, $f_n \in N_{p,C}^{\otimes n}$, $n \in \mathbb{N}_0$, згідно з співвідношеннями біортогональності (12.9) і (6.11) (для $h_n(x) = \chi_n(x)$) маємо

$$\begin{aligned} & \langle \langle \theta_m - m! K^{qm} \theta(\eta_m), \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \\ & = \langle \langle \theta_m, \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle - \langle \langle m! K^{qm} \theta(\eta_m), \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \rangle \rangle = \\ & = \delta_{n,m} \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle (n!)^2 K^{qn} - n! K^{qn} \delta_{n,m} \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle n! = 0. \end{aligned}$$

Вектори $\langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle$, $n \in \mathbb{N}_0$, утворюють тотальну систему в $H^X(p, q)$, тому із останньої рівності випливає $\theta_m = m! K^{qm} \theta(\eta_m)$. Це доводить (12.12).

Рівність (12.13) очевидна:

$$\begin{aligned} \|\theta_n\|_{H_{-n}^X(p, q)} &= \|\mathbb{I}^X(p, q) \theta_n\|_{H_n^X(p)} = \|\langle g_n, \chi_n(\cdot) \rangle\|_{H_n^X(p)} = \\ &= \|g_n\|_{N_{p,C}^{\otimes n}} = \|(\mathbb{I}_p^{\otimes n})^{-1} g_n\|_{N_{-p,C}^{\otimes n}} = \|\eta_n\|_{N_{-p,C}^{\otimes n}}. \end{aligned}$$

Теорему доведено.

Рівності (12.12), (12.13) дають можливість переписати зображення (12.11) для простору $H^X(-p, -q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, у вигляді

$$\begin{aligned} H^X(-p, -q) &= \left\{ \theta = \sum_{n=0}^{\infty} \theta(\eta_n) n! K^{qn}, \eta_n \in N_{-p,C}^{\otimes n} \mid \right. \\ & \left. \|\theta\|_{H^X(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\eta_n\|_{N_{-p,C}^{\otimes n}}^2 (n!)^2 K^{qn} < \infty \right\}. \quad (12.14) \end{aligned}$$

Оскільки $\theta(\eta_n)$ лінійно залежить від η_n , то відображення

$$N_{-p,C}^{\otimes n} \ni \eta_n \mapsto \theta^+(\bar{\eta}_n) \delta_e = \theta(\eta_n) \in H^X(-p, -q)$$

також лінійне. Це дозволяє в (12.14) виконати заміну змінних $n! K^{qn} \eta_n = \xi_n$, після чого зображення (12.14) для $H^X(-p, -q)$ набере вигляду

$$\begin{aligned} H^X(-p, -q) &= \left\{ \xi = \sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n), \xi_n \in N_{-p,C}^{\otimes n} \mid \right. \\ & \left. \|\xi\|_{H^X(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p,C}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} < \infty \right\}. \quad (12.15) \end{aligned}$$

„Координатно” спарювання цього простору з $H^X(p, q)$ має вигляд

$$\forall \xi \in H^X(-p, -q), \forall f \in H^X(p, q) : \langle \langle \xi, f \rangle \rangle = (\xi, f)_{(L^2)} = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle n!. \quad (12.16)$$

Зазначимо, що формула (12.16) випливає із (6.3), формули (12.12) і співвідношення біортогональності (12.9) (потрібно врахувати виконану заміну змінних).

Зауваження 12.4. Простір $H^X(-p, -q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, (12.15) унітарно ізоморфний негативному простору Фока $\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)$ із оснащенням (1.5) з вагою $(\gamma(q))_F = ((\gamma_n(q))_F)_{n=0}^{\infty}$, $(\gamma_n(q))_F = K^{-qn}$. Ізоморфізм задається відображенням

$$\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F) \ni \xi = (\xi_n)_{n=0}^{\infty} \mapsto I_-^X \xi = \sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n) \in H^X(-p, -q), \quad (12.17)$$

$$\|I_-^X \xi\|_{H^X(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p, C}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} = \|\xi\|_{\mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F)}^2.$$

Зауваження 12.5. Оператори $I_{\pm}^X$ (див. (4.13)) і $I_{\pm}^X$ (див. (12.17)) пов'язані таким чином:

$$(I_{\pm}^X \xi, I_{\pm}^X f)_{(L^2)} = (\xi, f)_{F(N_0)}, \quad (12.18)$$

$$\xi \in \mathcal{F}(N_{-p}, (\gamma(q))_F), \quad f \in \mathcal{F}(N_p, \gamma(q)),$$

$$\gamma(q) = (\gamma_n(q))_{n=0}^{\infty}, \quad \gamma_n(q) = (n!)^2 K^{qn}.$$

Про таку пару операторів $(I_{\pm}^X, I_{\pm}^X)$ можна сказати, що вона є біунітарним відображенням між оснащенням (11.2) простору Фока $F(N_0)$ і оснащенням (9.4) простору (L^2) (детальніше див. [44]).

Справді, з урахуванням (4.13) і (12.17), скориставшись (12.16), відразу отримаємо

$$(I_{\pm}^X \xi, I_{\pm}^X f)_{(L^2)} = \langle \langle I_{\pm}^X \xi, I_{\pm}^X f \rangle \rangle = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle n! = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, f_n \rangle_{\mathcal{F}_n(N_0)} n! = (\xi, f)_{F(N_0)}.$$

Наслідок 12.1. Для всіх $\xi_m \in N_{-p, C}^{\otimes m}$, $m \in \mathbb{N}_0$, $p \in \mathbb{N}_3$, справджується рівність

$$\theta^+(\xi_m) = I_{\pm}^X a_+(\bar{\xi}_m) (I_{\pm}^X)^{-1}. \quad (12.19)$$

Рівність (12.19) випливає із зауваження 12.5, леми 11.3 і твердження 2 із [44].

Наслідок 12.2. Як прямиий наслідок (11.5) і (12.19) має місце рівність

$$\theta^+(\xi_m) \theta(\eta_n) = \theta(\bar{\xi}_m \hat{\otimes} \eta_n), \quad (12.20)$$

де $\xi_m \in N_{-p, C}^{\otimes m}$, $\eta_n \in N_{-p, C}^{\otimes n}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $n, m \in \mathbb{N}_0$.

Перейдемо до розгляду просторів узагальнених функцій $H^{\omega}(-p, -q)$ і відповідних кохарактерів. Неважко бачити, що функція $1 \in (L^2) \subset H^{\omega}(-p, -q) \subset \Phi'$,

$p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_3$. Тому подібно до (12.8) можна ввести кохарактери Ашпеля з коефіцієнтом $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, $m \in \mathbb{N}_0$:

$$\mathcal{Q}(\xi_m) := \partial^+(\bar{\xi}_m)1 \in H^\omega(-p, -q). \quad (12.21)$$

Покажемо, що для кохарактерів (12.21) має місце аналог леми 12.3. Перш за все звернемо увагу на те, що при доведенні леми 12.3 важливу роль відіграло співвідношення (12.9) „біортогональності між χ_n і δ_e ”. Таку ж роль відіграє співвідношення „біортогональності між ω_n і 1”. Встановимо це співвідношення.

Лема 12.4. *Справджується рівність*

$$\langle\langle 1, \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \delta_{n,0} \overline{\langle f_0, 1 \rangle} = \delta_{n,0} \bar{f}_0, \quad (12.22)$$

де $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $n \in \mathbb{N}_0$.

Доведення. Оскільки $\rho(Q) = 1$ і $\omega_0(x) = 1 \quad \forall x \in Q$, то при $n = 0$ рівність (12.22) очевидна. Встановимо її для $n \in \mathbb{N}$. Згідно з лемою 4.1 (для $h = \omega$) при $\lambda \in N_{p, \mathbb{C}}$, $\|\lambda\|_{N_{p, \mathbb{C}}} < r = \min\{R_\omega, D^{-1}\}$ ряд

$$\omega(x, \lambda) = \frac{\chi(x, \lambda)}{\bar{\rho}(\lambda)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \omega_n(x) \rangle$$

збігається в (L^2) , крім того, $\langle \lambda^{\otimes n}, \omega_n(\cdot) \rangle \in (L^2)$. Тому врахувавши (10.1), одержимо

$$1 = \left\langle\left\langle 1, \frac{\chi(\cdot, \lambda)}{\bar{\rho}(\lambda)} \right\rangle\right\rangle = \left\langle\left\langle 1, \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes n}, \omega_n(\cdot) \rangle \right\rangle\right\rangle = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \left\langle\left\langle 1, \langle \lambda^{\otimes n}, \omega_n(\cdot) \rangle \right\rangle\right\rangle. \quad (12.23)$$

Підставивши в (12.23) $\lambda = ze$, де e — орт простору $N_{p, \mathbb{C}}$, $z \in \mathbb{C}^1$, $|z| < r$, дістанемо

$$1 = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!} \langle\langle 1, \langle e^{\otimes n}, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle,$$

звідки

$$\langle\langle 1, \langle e^{\otimes n}, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle = 0, \quad n \in \mathbb{N}. \quad (12.24)$$

Завдяки цій рівності, поляризаційній тотожності і лінійності відносно $e^{\otimes n}$ виразу, що стоїть у лівій частині (12.24), маємо

$$\langle\langle 1, \langle g_n, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle = 0, \quad n \in \mathbb{N}, \quad (12.25)$$

для щільної в $N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $p \in \mathbb{N}_3$, множини векторів g_n . Зважаючи на те, що $1 \in H^\omega(-p, -q)$ і збіжність $g_n \rightarrow f_n$ в $N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ приводить до збіжності $\langle g_n, \omega_n(\cdot) \rangle \rightarrow \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle$ в топології простору $H^\omega(p, q)$, можна апроксимувати такими векторами g_n довільне $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$ в цьому просторі і перейти в (12.25) до границі. В результаті отримуємо (12.22) при $n \in \mathbb{N}$.

Тепер ми легко встановимо таку лему.

Лема 12.5. *Має місце співвідношення біортогональності*

$$\langle\langle \mathcal{Q}(\xi_m), \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \delta_{n,m} n! \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle, \quad (12.26)$$

де $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, $f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $n, m \in \mathbb{N}_0$.

Доведення. Із (12.21) і (12.22), використавши рівності (12.2) і (5.15), відразу дістанемо

$$\begin{aligned} \langle\langle \mathcal{Q}(\xi_m), \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle &= \langle\langle 1, \partial(\bar{\xi}_m) \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \\ &= \frac{n!}{(n-m)!} \langle\langle 1, \langle f_n, \bar{\xi}_m \hat{\otimes} \omega_{n-m}(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \\ &= \frac{n!}{(n-m)!} \langle\langle 1, \langle f_n^{\bar{\xi}_m}, \omega_{n-m}(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \delta_{n,m} n! \overline{\langle f_n^{\bar{\xi}_m}, 1 \rangle} = \\ &= \delta_{n,m} n! \langle \bar{f}_n, \xi_n \rangle = \delta_{n,m} n! \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle. \end{aligned}$$

Остання лема дозволяє по аналогії з доведенням теореми 12.1 отримати наступний результат.

Теорема 12.2. *Негативний простір узагальнених функцій $H^\omega(-p, -q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, має вигляд*

$$\begin{aligned} H^\omega(-p, -q) &= \left\{ \xi = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n), \xi_n \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n} \mid \right. \\ &\left. \|\xi\|_{H^\omega(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}}^2 K^{-qn} < \infty \right\}. \end{aligned} \quad (12.27)$$

Координатно спарювання між $H^\omega(p, q)$ і $H^\omega(-p, -q)$ має вигляд

$$\langle\langle \xi, f \rangle\rangle = (\xi, f)_{(L^2)} = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle n!, \quad (12.28)$$

де $\xi \in H^\omega(-p, -q)$ і $f \in H^\omega(p, q)$.

Зауваження 12.6. Зауваження 12.4, 12.5 і наслідки 12.1, 12.2 є справедливими і у даному випадку, лише необхідно замінити I_+^X , I_-^X , $H^X(-p, -q)$, θ на I_+^ω , I_-^ω , $H^\omega(-p, -q)$, $\mathcal{Q}$ відповідно.

13. Оператори узагальненого зсуву Тейлора–Дельсарта. Сім'ю T (див. п. 8) з фіксованою множиною характерів $(\chi(x, \lambda))_{\lambda \in B_X}$ назвемо сім'єю операторів узагальненого зсуву Тейлора–Дельсарта, якщо існує сім'я лінійних неперервних операторів $\mathcal{L}(\xi_m)$, $m \in \mathbb{N}_0$,

$$H^X(p, q) \ni f \mapsto \mathcal{L}(\xi_m) f \in C(Q), \quad \xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}, \quad p \in \mathbb{N}_3, \quad q \in \mathbb{N},$$

таких, що характер $\chi(x, \lambda)$ є їх „власною функцією” в такому розумінні:

$$\forall \xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}, \quad p \in \mathbb{N}_3, \quad q \in \mathbb{N}: \quad (\mathcal{L}(\xi_m) \chi(\cdot, \lambda))(x) = \langle \lambda^{\hat{\otimes} m}, \xi_m \rangle \chi(x, \lambda), \quad (13.1)$$

$$x \in Q, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}) = \{\lambda \in N_{p, \mathbb{C}} \mid \|\lambda\|_{N_{p, \mathbb{C}}} < K^{-\frac{q}{2}}\}$$

(нагадаємо, що при $\lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}})$, $p \in \mathbb{N}_3$, внаслідок зауваження 4.7 $h(\cdot, \lambda) = \chi(\cdot, \lambda) \in H^X(p, q)$).

Зуваження 13.1. Оператор $\mathcal{L}(\xi_m): H^X(p, q) \rightarrow C(Q)$ неперервний в такому розумінні: якщо $f_n \rightarrow f$ за нормою простору $H^X(p, q)$, то $\mathcal{L}(\xi_m)f_n \rightarrow \mathcal{L}(\xi_m)f$ у сенсі збіжності в $C(Q)$ (тобто рівномірно на кожній кулі).

Приклад 13.1 (одновимірний випадок). На функціях $f \in C(\mathbb{R}^1)$ введемо лінійний оператор

$$(\mathcal{L}f)(x) = a(f(x+1) - f(x)), \quad x \in Q = \mathbb{R}^1, \quad a > 0. \quad (13.2)$$

Застосуємо (13.2) до характерів (8.2):

$$\begin{aligned} (\mathcal{L}\chi(\cdot, \lambda))(x) &= a(\chi(x+1, \lambda) - \chi(x, \lambda)) = \\ &= a \exp((x+1) \log \left(1 + \frac{\lambda}{a}\right) - x \log \left(1 + \frac{\lambda}{a}\right)) = \\ &= \lambda \exp \left(x \log \left(1 + \frac{\lambda}{a}\right)\right) = \lambda \chi(x, \lambda), \quad x \in Q = \mathbb{R}^1, \quad \lambda \in B. \end{aligned}$$

Таким чином, оператори T_x із прикладу 8.2 з фіксованою множиною характерів (8.2) утворюють сім'ю операторів узагальненого зсуву Тейлора–Дельсарта (потрібна неперервність оператора $\mathcal{L}$ є очевидною).

Не зупиняючись на деталях, зазначимо, що оператори T_x із прикладу 8.1 з фіксованою множиною характерів $\chi(x, \lambda) = \exp(x, \lambda)$ також утворюють сім'ю операторів узагальненого зсуву Тейлора–Дельсарта.

Неважко бачити, що насправді оператор $\mathcal{L}(\xi_m)$ діє неперервно у просторі $H^X(p, q)$ і збігається з оператором $\partial(\xi_m): H^X(p, q) \rightarrow H^X(p, q)$.

Теорема 13.1. Припустимо, що сім'я T є сім'єю операторів узагальненого зсуву Тейлора–Дельсарта. Для кожного $\xi_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes m}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $m \in \mathbb{N}_0$, оператор $\mathcal{L}(\xi_m)$ діє неперервно у просторі $H^X(p, q)$, $q \in \mathbb{N}$, і

$$\partial(\xi_m) = \mathcal{L}(\xi_m). \quad (13.3)$$

Доведення. Теорему буде встановлено, якщо ми покажемо, що

$$\forall f \in H^X(p, q): \quad \partial(\xi_m)f(x) = \mathcal{L}(\xi_m)f(x), \quad x \in Q.$$

Для цього досить переконатися, що оператори $\partial(\xi_m)$ і $\mathcal{L}(\xi_m)$, як оператори, що діють із $H^X(p, q)$ в $C(Q)$, збігаються. Оскільки оператори $\partial(\xi_m): H^X(p, q) \rightarrow C(Q)$ і $\mathcal{L}(\xi_m): H^X(p, q) \rightarrow C(Q)$ є лінійними і неперервними, то достатньо показати, що

$$\partial(\xi_m)\langle f_n, \chi_n(x) \rangle = \mathcal{L}(\xi_m)\langle f_n, \chi_n(x) \rangle, \quad x \in Q, \quad f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\otimes n}.$$

(Неперервність оператора $\partial(\xi_m): H^X(p, q) \rightarrow C(Q)$ відразу випливає із неперервності $\partial(\xi_m)$ у просторі $H^X(p, q)$ (лема 12.5) і неперервності вкладення $H^X(p, q) \hookrightarrow C(Q)$ (теорема 9.1).)

Використовуючи розклад (9.1) для $\lambda \in B_p(K^{-\frac{1}{2}})$ і враховуючи неперервність $\mathcal{L}(\xi_m)$, отримуємо

$$\left(\mathcal{L}(\xi_m)\chi(\cdot, \lambda)\right)(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \mathcal{L}(\xi_m) \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle, \quad (13.4)$$

$$\begin{aligned} \langle \lambda^{\otimes m}, \xi_m \rangle \chi(x, \lambda) &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes m}, \xi_m \rangle \langle \lambda^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \lambda^{\otimes(m+n)}, \xi_m \hat{\otimes} \chi_n(x) \rangle = \sum_{n=m}^{\infty} \frac{1}{(n-m)!} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_m \hat{\otimes} \chi_{n-m}(x) \rangle. \end{aligned}$$

Ряди у правих частинах (13.4) на основі (13.1) збігаються до однієї суми для будь-яких $x \in Q$. Тому якщо покласти $\lambda = ze$, де $e \in N_{p,c}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $\|e\|_{N_{p,c}} = 1$, $z \in \mathbb{C}^1$, $|z| < K^{-\frac{1}{2}}$, то із (13.4), порівнюючи коефіцієнти при z^n , для $x \in Q$, $n \in \mathbb{N}_0$ знайдемо

$$\mathcal{L}(\xi_m) \langle e^{\otimes n}, \chi_n(x) \rangle = \begin{cases} \frac{n!}{(n-m)!} \langle e^{\otimes n}, \xi_m \hat{\otimes} \chi_{n-m}(x) \rangle & \text{для } n \geq m; \\ 0 & \text{для } n < m. \end{cases} \quad (13.5)$$

За допомогою поляризаційної тотожності робимо висновок, що (13.5) має місце і у випадку, коли $e^{\otimes n}$ замінити на $e_1 \hat{\otimes} \dots \hat{\otimes} e_n$, де $e_1, \dots, e_n \in N_{p,c}$, $\|e_1\|_{N_{p,c}} = \dots = \|e_n\|_{N_{p,c}}$. Далі, нехай $(e_j)_{j=1}^{\infty}$ — ортонормований базис у просторі N_p . Побудуємо по ньому БЧЗ $(\tilde{e}_\tau)_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}}$ (1.9) у просторі $\mathcal{F}(N_p)$, тоді $(e_\tau)_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n}$, $n \in \mathbb{N}_0$, — ортонормований базис у $\mathcal{F}_n(N_p) = N_{p,c}^{\hat{\otimes} n}$. Оскільки оператор $\mathcal{L}(\xi_m) : H^h(p, q) \rightarrow C(Q)$ неперервний, то для довільного $f_n \in N_{p,c}^{\hat{\otimes} n}$, $p \in \mathbb{N}_3$, з координатами $f_{n;\tau}$ у введеному вище базисі маємо

$$\begin{aligned} \mathcal{L}(\xi_m) \langle f_n, \chi_n(x) \rangle &= \sum_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n} f_{n;\tau} \mathcal{L}(\xi_m) \langle e_\tau, \chi_n(x) \rangle = \\ &= \begin{cases} \frac{n!}{(n-m)!} \sum_{\tau \in \mathbb{N}_{0,fin}^{\infty}, |\tau|=n} f_{n;\tau} \langle e_\tau, \xi \hat{\otimes} \chi_{n-m}(x) \rangle & \text{для } n \geq m; \\ 0 & \text{для } n < m \end{cases} = \\ &= \begin{cases} \frac{n!}{(n-m)!} \langle f_n, \xi \hat{\otimes} \chi_{n-m}(x) \rangle & \text{для } n \geq m; \\ 0 & \text{для } n < m \end{cases} = \partial(\xi_m) \langle f_n, \chi_n(x) \rangle, \quad x \in Q. \end{aligned}$$

Теорему доведено.

14. Інтегральні перетворення. Як і у випадку звичайного зсуву, можна ввести інтегральні перетворення S , S і T . У цьому пункті ми наведемо означення та основні властивості цих операторів і встановимо зв'язок між ними.

Оскільки простори $H^\omega(p, q)$ і $H^x(p, q)$ унітарно ізоморфні простору Фока $\mathcal{F}(N_p, \gamma(q))$, то існує природний унітарний ізоморфізм між ними.

Лема 14.1. Лінійне відображення $I_+^{\omega\chi} := I_+^\omega \circ (I_+^\chi)^{-1}$, задане через

$$\begin{aligned} H^\chi(p, q) \ni f(\cdot) &= \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \mapsto I_+^{\omega\chi} f(\cdot) = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \in H^\omega(p, q), \quad p \in \mathbb{N}_2, \quad q \in \mathbb{N}, \end{aligned}$$

є унітарним ізоморфізмом. Обернене до нього $I_+^{\omega\chi} := I_+^\chi \circ (I_+^\omega)^{-1}$ є унітарним ізоморфізмом між $H^\omega(p, q)$ і $H^\chi(p, q)$ і задається через

$$\begin{aligned} H^\omega(p, q) \ni f(\cdot) &= \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \mapsto I_+^{\omega\chi} f(\cdot) = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \chi_n(\cdot) \rangle \in H^\chi(p, q), \quad p \in \mathbb{N}_2, \quad q \in \mathbb{N}. \end{aligned}$$

Виявляється, що унітарний ізоморфізм $I_+^{\omega\chi} : H^\omega(p, q) \rightarrow H^\chi(p, q)$ має простий аналітичний вигляд. Знайдемо його.

С-перетворенням називається лінійний оператор, визначений на деякій множині неперервних функцій $f \in C(Q)$ таким чином:

$$(Cf)(x) := \int_Q (T_x f)(y) d\rho(y), \quad x \in Q, \quad (14.1)$$

де T_x — оператор узагальненого зсуву (див. п. 8). Нижче ми переконаємося, що оператор (14.1), визначений на функціях із простору $H^\omega(p, q) \subset C(Q)$, і є вказаним ізоморфізмом $I_+^{\omega\chi}$.

Перш за все встановимо формули типу (9.9) для підрахунку $(T_x \omega_n(\cdot))(y)$.

Лема 14.2. Для $x, y \in Q$, $n \in \mathbb{N}_0$ маємо

$$\begin{aligned} (T_x \omega_n(\cdot))(y) &= \sum_{k+l+m=n} \frac{n!}{k!l!m!} \alpha_k \hat{\otimes} \chi_l(x) \hat{\otimes} \chi_m(y) = \\ &= \sum_{k+l+m=n} \frac{n!}{k!l!m!} \beta_k \hat{\otimes} \omega_l(x) \hat{\otimes} \omega_m(y) = \\ &= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \chi_m(x) \hat{\otimes} \omega_{n-m}(y), \end{aligned} \quad (14.2)$$

де α_k, β_k такі, як у (10.8).

Доведення. Зафіксуємо $x, y \in Q$, $n \in \mathbb{N}_0$. Згідно з (10.8) і (9.9) маємо

$$(T_x \omega_n(\cdot))(y) = \left(T_x \left(\sum_{r=0}^n \frac{n!}{r!(n-r)!} \alpha_{n-r} \hat{\otimes} \chi_r(\cdot) \right) \right) (y) =$$

$$\begin{aligned}
&= \sum_{r=0}^n \frac{n!}{r!(n-r)!} \alpha_{n-r} \hat{\otimes} (T_x \chi_r(\cdot))(y) = \\
&= \sum_{r=0}^n \frac{n!}{r!(n-r)!} \alpha_{n-r} \hat{\otimes} \left(\sum_{s=0}^r \frac{r!}{s!(r-s)!} \chi_s(x) \hat{\otimes} \chi_{r-s}(y) \right) = \\
&= \sum_{r=0}^n \sum_{s=0}^r \frac{n!}{(n-r)!s!(r-s)!} \alpha_{n-r} \hat{\otimes} \chi_s(x) \hat{\otimes} \chi_{r-s}(y) = \\
&= \sum_{k+l+m=n} \frac{n!}{k!l!m!} \alpha_k \hat{\otimes} \chi_l(x) \hat{\otimes} \chi_m(y). \tag{14.3}
\end{aligned}$$

Перший вираз для $(T_x \omega_n(\cdot))(y)$ встановлено.

Перевіримося у справедливості третього. Використавши (10.8) із (14.3), дістанемо необхідне:

$$\begin{aligned}
(T_x \omega_n(\cdot))(y) &= \sum_{r=0}^n \sum_{s=0}^r \frac{n!}{(n-r)!s!(r-s)!} \alpha_{n-r} \hat{\otimes} \chi_s(x) \hat{\otimes} \chi_{r-s}(y) = \\
&= \sum_{s=0}^n \frac{n!}{s!(n-s)!} \chi_s(x) \hat{\otimes} \left(\sum_{r=s}^n \frac{(n-s)!}{(n-r)!(r-s)!} \alpha_{n-r} \hat{\otimes} \chi_{r-s}(y) \right) = \\
&= \sum_{s=0}^n \frac{n!}{s!(n-s)!} \chi_s(x) \hat{\otimes} \left(\sum_{r=0}^{n-s} \frac{(n-s)!}{r!(n-s-r)!} \alpha_{n-s-r} \hat{\otimes} \chi_r(y) \right) = \\
&= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \chi_m(x) \hat{\otimes} \omega_{n-m}(y).
\end{aligned}$$

Для доведення другого виразу потрібно в третій підставити зображення (10.8) для $\chi_m(x)$.

Лема 14.3. *C-перетворення переводить характери Анпеля в характери Дельсарта в такому сенсі:*

$$\forall n \in \mathbb{N}_0 : (C\langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(x) = \langle f_n, \chi_n(x) \rangle, \quad x \in \mathcal{Q}, \quad f_n \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}, \quad p \in \mathbb{N}_3. \tag{14.4}$$

Доведення. Використовуючи третій вираз із (14.2) і рівності (9.8) і (5.15), отримуємо

$$\begin{aligned}
(T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y) &= \langle f_n, (T_x \omega_n(\cdot))(y) \rangle = \\
&= \left\langle f_n, \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \chi_m(x) \hat{\otimes} \omega_{n-m}(y) \right\rangle =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \langle f_n, \chi_m(x) \hat{\otimes} \omega_{n-m}(y) \rangle = \\
&= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \langle f_n^{\chi_m(x)}, \omega_{n-m}(y) \rangle. \quad (14.5)
\end{aligned}$$

При фіксованому $x \in Q \quad \forall m = 0, \dots, n$ вектор $f_n^{\chi_m(x)} \in N_{p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes}(n-m)}$ і тому функція $Q \ni y \mapsto \langle f_n^{\chi_m(x)}, \omega_{n-m}(y) \rangle$ входить в (L^2) . Але тоді згідно з (14.5) $f(y) = (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y)$ входить в (L^2) , тобто є інтегрованою в квадраті відносно $d\rho(y)$, а значить, і інтегрованою. Таким чином, інтеграл (14.1) існує і ліва частина рівності (14.4) має сенс.

Сама ця рівність випливає із (14.5) і (12.22):

$$\begin{aligned}
&\int_Q (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y) d\rho(y) = \\
&= \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \int_Q \langle f_n^{\chi_m(x)}, \omega_{n-m}(y) \rangle d\rho(y) = \langle f_n^{\chi_n(x)}, 1 \rangle = \langle f_n, \chi_n(x) \rangle.
\end{aligned}$$

Лему доведено.

Тепер можна встановити таке твердження.

Теорема 14.1. *C-перетворення є унітарним оператором, що переводить $H^\omega(p, q)$ в $H^X(p, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}_2$. Більш того, має місце рівність*

$$I_+^{\omega X} = C. \quad (14.6)$$

Доведення. Із (14.1) з урахуванням (14.4) для $f \in H^\omega(p, q)$ дістанемо

$$\begin{aligned}
(Cf)(x) &= \left(C \left(\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \right) \right)(x) = \int_Q \left(T_x \left(\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle \right) \right)(y) d\rho(y) = \\
&= \sum_{n=0}^{\infty} \int_Q (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y) d\rho(y) = \sum_{n=0}^{\infty} (C \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(x) = \\
&= \sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \chi_n(x) \rangle = (I_+^{\omega X} f)(x), \quad x \in Q.
\end{aligned}$$

Зрозуміло, що ця викладка формальна. Щоб надати їй строгого математичного сенсу, потрібно обґрунтувати справедливість третьої рівності в цьому підрахунку.

Оскільки $f \in H^\omega(p, q)$, то згідно з лемою 4.2 ряд $\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \omega_n(x) \rangle = f(x)$ збігається рівномірно на кожній кулі з Q . Тому на основі припущення г) з п. 8 для довільних фіксованих $x, y \in Q$ послідовність $\sum_{n=0}^m (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y) \rightarrow (T_x (\sum_{n=0}^{\infty} \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle))(y)$ при $m \rightarrow \infty$. Зрозуміло, що

$$\int_Q \sum_{n=0}^m (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y) d\rho(y) = \sum_{n=0}^m \int_Q (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y) d\rho(y). \quad (14.7)$$

Перейшовши в (14.7) до границі при $m \rightarrow \infty$, отримаємо потрібну рівність.

Можливість граничного переходу під знаком інтеграла в лівій частині (14.7) випливає із теореми Лебега про граничний перехід. В якості інтегровної мажоранти для послідовності $(\sum_{n=0}^m (T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y))_{m=0}^{\infty}$ можна взяти $\sum_{n=0}^{\infty} |(T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y)|$.

Справді, використовуючи (14.5), нерівність Коші–Буняковського, (5.15), (5.14), а також (4.3) і (3.7) для $h_n(x) = \omega_n(x)$, на підставі теореми Б. Леві отримаємо (нагадаємо, що $\rho(Q) = 1$)

$$\begin{aligned} \forall r \in (0, R_\omega) \quad \text{і} \quad \forall x \in Q: \quad & \int_Q \sum_{n=0}^{\infty} |(T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y)| d\rho(y) = \\ & = \sum_{n=0}^{\infty} \int_Q |(T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y)| d\rho(y) \leq \\ & \leq \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} \int_Q |(f_n^{X^m(x)}, \omega_{n-m}(y))| d\rho(y) \leq \\ & \leq \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!(n-m)!} L D^{n-m} (n-m)! \|f_n^{X^m(x)}\|_{N_{p,c}^{\Phi(n-m)}} \leq \\ & \leq L \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!} K^{\frac{n-m}{2}} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\Phi n}} \|\chi_m(x)\|_{N_{-p,c}^{\Phi m}} \leq \\ & \leq L \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{m=0}^n \frac{n!}{m!} K^{\frac{n-m}{2}} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\Phi n}} \|\chi_m(x)\|_{N_{-3,c}^{\Phi m}} \leq \\ & \leq L \sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}^{\Phi r}}} |\chi(x, \lambda)| \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\Phi n}} K^{\frac{n}{2}} n! \sum_{m=0}^n \frac{m! e^m \|O_{3,2}\|_{HS}^m}{m! K^{\frac{m}{2}} r^m}. \quad (14.8) \end{aligned}$$

Оскільки згідно з (5.14) $K^{\frac{1}{2}} > \frac{e \|O_{3,2}\|_{HS}}{R_\omega}$, то можна вибрати $r \in (0, R_\omega)$ так, щоб $\frac{e \|O_{3,2}\|_{HS}}{K^{\frac{1}{2}} r}$ було меншим за одиницю. Для такого фіксованого r ряд

$$\sum_{m=0}^{\infty} \left(\frac{e \|O_{3,2}\|_{HS}}{K^{\frac{1}{2}} r} \right)^m = c < \infty.$$

Враховавши останнє і (14.8), для $q \in \mathbb{N}_2$ дістанемо

$$\int_Q \sum_{n=0}^{\infty} |(T_x \langle f_n, \omega_n(\cdot) \rangle)(y)| d\rho(y) \leq cL \sup_{\|\lambda\|_{N_{2,c}^{\Phi r}}} |\chi(x, \lambda)| \sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p,c}^{\Phi n}} K^{\frac{(q-1)n}{2}} n! \leq$$

$$\leq cL \sup_{\|\lambda\|_{N_2, C} = r} |\chi(x, \lambda)| \left(\sum_{n=0}^{\infty} \|f_n\|_{N_{p, C}^{\otimes n}}^2 K^{qn} (n!)^2 \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{n=0}^{\infty} K^{-n} \right)^{\frac{1}{2}} \leq \\ \leq c_1(x) \|f\|_{H^\omega(p, q)} < \infty$$

при кожному $x \in Q$.

Теорему доведено.

Із теореми випливає, що звуження S на $\Phi = \Phi^X = \Phi^\omega$ є неперервним оборотним оператором у цьому просторі. Звідси випливає, що *спряжений оператор S^+ до S відносно $\langle\langle \cdot, \cdot \rangle\rangle$ є унітарним оператором, який переводить весь $H^X(-p, -q)$ на весь $H^\omega(-p, -q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, і неперервним оборотним в $\Phi' = (\Phi^X)' = (\Phi^\omega)'$.*

Зв'язок між S^+ і S такий:

$$\forall p, q \in \mathbb{N}_3: \quad \langle\langle C^+ \xi, f \rangle\rangle = \langle\langle \xi, Cf \rangle\rangle, \quad (14.9)$$

$$\xi \in H^X(-p, -q), \quad f \in H^\omega(p, q).$$

Більш того, оператор S^+ переводить кохарактери Дельсарта в кохарактери Анпеля:

$$C^+ \theta(\xi_n) = \mathcal{Q}(\xi_n), \quad \xi_n \in N_{-p, C}^{\otimes n}, \quad n \in \mathbb{N}_0, \quad p \in \mathbb{N}_3. \quad (14.10)$$

Справді, для будь-яких $\xi_n \in N_{-p, C}^{\otimes n}$, $n \in \mathbb{N}_0$, згідно з (14.9), (14.4) і співвідношеннями біортогональності (12.9), (12.26) маємо

$$\begin{aligned} & \langle\langle C^+ \theta(\xi_n) - \mathcal{Q}(\xi_n), \langle f_m, \omega_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \\ & = \langle\langle C^+ \theta(\xi_n), \langle f_m, \omega_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle - \langle\langle \mathcal{Q}(\xi_n), \langle f_m, \omega_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \\ & = \langle\langle \theta(\xi_n), C \langle f_m, \omega_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle - \langle\langle \mathcal{Q}(\xi_n), \langle f_m, \omega_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \\ & = \langle\langle \theta(\xi_n), \langle f_m, \chi_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle - \langle\langle \mathcal{Q}(\xi_n), \langle f_m, \omega_m(\cdot) \rangle \rangle\rangle = \\ & = \delta_{n, m} n! \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle - \delta_{n, m} n! \langle \xi_n, \bar{f}_n \rangle = 0. \end{aligned}$$

Завдяки щільності лінійної оболонки множини функцій $\langle f_m, \omega_m(x) \rangle$, $f_m \in N_{p, C}^{\otimes m}$, $p \in \mathbb{N}_3$, $m \in \mathbb{N}_0$, в (L^2) із останньої рівності випливає (14.10).

Із означення просторів $H^X(-p, -q)$ і $H^\omega(-p, -q)$ випливає, що дія S^+ на $\xi \in H^X(-p, -q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, має вигляд

$$C^+ \xi = C^+ \left(\sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n) \right) = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n) \in H^\omega(-p, -q). \quad (14.11)$$

S -перетворенням називається інтегральний оператор

$$(Sf)(\lambda) := \int_Q f(x) \overline{k_S(\lambda, x)} d\rho(x) = \langle\langle f, k_S(\lambda, \cdot) \rangle\rangle, \quad (14.12)$$

$$k_S(\lambda, x) := \omega(x, \bar{\lambda}) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \langle \bar{\lambda}^{\otimes n}, \omega_n(x) \rangle, \quad x \in Q, \quad (14.13)$$

$$\lambda \in N_{3, \mathbb{C}}, \quad \|\lambda\|_{N_{3, \mathbb{C}}} < \min\{R_\omega, D^{-1}\},$$

визначений для $f \in (L^2)$. Пояснимо, що в існуванні інтеграла (14.12) для $f \in (L^2)$ легко пересвідчитись, використавши нерівність Коші–Буняковського і врахувавши, що для вказаних в означенні (14.12) $\lambda \in \omega(\cdot, \lambda) \in (L^2)$ (лема 4.1 для функції $h(x, \lambda) = \omega(x, \lambda)$).

Згідно з зауваженням 4.7 для $h(x, \lambda) = \omega(x, \lambda)$ функція $Q \ni x \mapsto k_S(\lambda, x) \in \mathbb{C}^1$ при $\lambda \in B_p(K^{-\frac{1}{2}})$ належить простору $H^\omega(p, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, тому оператор (14.12) можна продовжити на узагальнені функції, пов'язані з характеристами Аппеля, поклавши

$$\forall p, q \in \mathbb{N}_3 : (S\xi)(\lambda) := \langle \langle \xi, k_S(\lambda, \cdot) \rangle \rangle, \quad (14.14)$$

$$\xi \in H^\omega(-p, -q) \supset (L^2), \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{1}{2}}).$$

Із (12.28), врахувавши (14.13), відразу отримаємо

$$(S\xi)(\lambda) = \langle \langle \xi, k_S(\lambda, \cdot) \rangle \rangle = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, \lambda^{\otimes n} \rangle = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{1}{2}}), \quad (14.15)$$

$$\xi = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n), \quad \|\xi\|_{H^\omega(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} < \infty.$$

Теорема 14.2. *S-перетворення (14.12) за допомогою формули (14.14) поширюється на простір $\Phi' = (\Phi^\omega)' = \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\omega(-p, -q)$ узагальнених функцій, при цьому кохарактери Аппеля переходять у степінь, точніше для будь-якого $\xi \in H^\omega(-p, -q)$ маємо*

$$(S\xi)(\lambda) = \left(S \left(\sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n) \right) \right) (\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{1}{2}}),$$

$$\xi = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n), \quad \|\xi\|_{H^\omega(-p, -q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p, \mathbb{C}}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} < \infty.$$

S-образи просторів $H^\omega(-p, -q)$ і $\Phi' = \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\omega(-p, -q)$ є відповідно просторами аналітичних функцій $\text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q)$ і ростків аналітичних функцій $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}})$.

Оператор S здійснює топологічний ізоморфізм між відповідними просторами; $S: H^\omega(-p, -q) \rightarrow \text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, – унітарний оператор.

Доведення. Оскільки $\Phi' = \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^\omega(-p, -q)$, а $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}}) = \text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}} \text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q)$ (теорема 2.1), то для доведення теореми досить показати, що $S: H^\omega(-p, -q) \rightarrow \text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q)$ – унітарний оператор.

Нехай $\xi \in H^\omega(-p, -q)$. Тоді згідно з (14.15) маємо

$$(S\xi)(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}).$$

Із означення (12.27), (2.7) просторів $H^{\omega}(-p, -q)$ і $\text{Hol}(N_{p,c}, q)$ відразу отримуємо

$$\|S\xi\|_{\text{Hol}(N_{p,c}, q)} = \|\xi\|_{H^{\omega}(-p, -q)}.$$

Таким чином, S -перетворення є ізометричним оператором, що діє з $H^{\omega}(-p, -q)$ в $\text{Hol}(N_{p,c}, q)$. Він буде унітарним, якщо $\text{Ran}(S) = \text{Hol}(N_{p,c}, q)$, тобто для будь-якого $\phi \in \text{Hol}(N_{p,c}, q)$ знайдеться вектор $\xi \in H^{\omega}(-p, -q)$ такий, що $S\xi = \phi$. Нехай $\phi(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle$ — довільний вектор із простору $\text{Hol}(N_{p,c}, q)$. Покладемо

$$\xi := \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n).$$

Зрозуміло, що $\|\xi\|_{H^{\omega}(-p, -q)} = \|\phi\|_{\text{Hol}(N_{p,c}, q)} < \infty$, а тому $\xi \in H^{\omega}(-p, -q)$. Крім того, на підставі (14.15)

$$(S\xi)(\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle = \phi(\lambda), \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}).$$

Як результат, $\text{Ran}(S) = \text{Hol}(N_{p,c}, q)$.

Теорему доведено.

Перейдемо до розгляду T -перетворення, яке також визначимо як інтегральний оператор з ядром $k_T(\lambda, x) := \chi(x, \bar{\lambda})$:

$$(Tf)(\lambda) := \int_Q f(x) \overline{k_T(\lambda, x)} d\rho(x) = \langle \langle f, k_T(\lambda, \cdot) \rangle \rangle, \quad f \in (L^2), \quad (14.16)$$

$$\lambda \in N_{3,c}, \quad \|\lambda\|_{N_{3,c}} < \min\{R_{\omega}, C^{-1}\}$$

(при даному λ внаслідок леми 4.1 $k_T(\lambda, \cdot)$ належить (L^2) , а тому інтеграл (14.16) існує). Як і у випадку S -перетворення, оператор T продовжується на узагальнені функції, але пов'язані з кохарактерами Дельсарта, а не Аппеля: для будь-яких $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$ потрібно покласти

$$(T\xi)(\lambda) := \langle \langle \xi, k_T(\lambda, \cdot) \rangle \rangle, \quad \xi \in H^{\omega}(-p, -q) \supset (L^2), \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}). \quad (14.17)$$

Все викладене вище щодо S -перетворення зберігається і для T -перетворення, але з використанням просторів $H^{\omega}(p, q)$ замість $H^{\omega}(p, q)$ і кохарактерів Дельсарта замість кохарактерів Аппеля.

Має місце аналог теореми 14.2.

Теорема 14.3. T -перетворення (14.16) за допомогою формули (14.17) поширюється на простір $\Phi' = (\Phi^{\omega})' = \text{ind} \lim_{p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}} H^{\omega}(-p, -q)$ узагальнених функцій, при цьому кохарактери Дельсарта переходять у степінь, точніше для будь-якого $\xi \in H^{\omega}(-p, -q)$ маємо

$$(T\xi)(\lambda) = \left(T \left(\sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n) \right) \right) (\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \lambda^{\otimes n}, \xi_n \rangle, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}), \quad (14.18)$$

$$\xi = \sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n), \quad \|\xi\|_{H^{\times}(-p,-q)}^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \|\xi_n\|_{N_{-p,C}^{\otimes n}}^2 K^{-qn} < \infty.$$

T -образи просторів $H^{\times}(-p,-q)$ і $\Phi' = \text{ind} \lim_{p \in \mathbb{N}_3, q \in \mathbb{N}} H^{\times}(-p,-q)$ є відповідно тими самими просторами аналітичних функцій $\text{Hol}(N_{p,C}, q)$ і ростків аналітичних функцій $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_C)$.

Оператор T здійснює топологічний ізоморфізм між відповідними просторами; $T: H^{\times}(-p,-q) \rightarrow \text{Hol}(N_{p,C}, q)$, $p \in \mathbb{N}_3$, $q \in \mathbb{N}$, — унітарний оператор.

Гільбертовий простір $\text{Hol}(N_{p,C}, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, з одного боку, є S -образом простору $H^{\omega}(-p,-q)$, а з іншого — T -образом простору $H^{\times}(-p,-q)$. У свою чергу простір $H^{\omega}(-p,-q)$ є C^+ -образом простору $H^{\times}(-p,-q)$. Зв'язок між цими операторами показує наступна лема.

Лема 14.4. Унітарний оператор $T: H^{\times}(-p,-q) \rightarrow \text{Hol}(N_{p,C}, q)$, $p, q \in \mathbb{N}_3$, можна подати у вигляді

$$T = SC^+, \quad (14.19)$$

де $S: H^{\omega}(-p,-q) \rightarrow \text{Hol}(N_{p,C}, q)$, а $C^+: H^{\times}(-p,-q) \rightarrow H^{\omega}(-p,-q)$.

Доведення. Нехай $\xi = \sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n) \in H^{\times}(-p,-q)$. Використовуючи (14.11) і (14.15), отримуємо

$$((SC^+)\xi)(\lambda) = (S(C^+\xi))(\lambda) = \left(S \left(\sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n) \right) \right) (\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, \lambda^{\otimes n} \rangle, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}),$$

з іншого боку,

$$(T\xi)(\lambda) = \left(T \left(\sum_{n=0}^{\infty} \theta(\xi_n) \right) \right) (\lambda) = \sum_{n=0}^{\infty} \langle \xi_n, \lambda^{\otimes n} \rangle, \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{q}{2}}).$$

Таким чином, $T = SC^+$.

15. Множення Віка. Ізоморфізм S і T між простором узагальнених функцій $\Phi' = (\Phi^{\times})' = (\Phi^{\omega})'$ і простором ростків аналітичних функцій $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_C)$ і та обставина, що останній простір є комутативною алгеброю відносно звичайного додавання і множення функцій, дають можливість ввести в Φ' множення Віка узагальнених функцій.

Для довільних $\xi, \eta \in \Phi'$ введемо множення S -Віка $\diamond_S$, поклавши

$$\xi \diamond_S \eta = S^{-1}((S\xi)(\lambda) \cdot (S\eta)(\lambda)). \quad (15.1)$$

Завдяки теоремі 14.2 це означення коректне і разом із звичайним додаванням і множенням на скаляр узагальнених функцій перетворює $\Phi' = (\Phi^{\omega})'$ в комутативну алгебру, ізоморфну $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_C)$.

Для кохарактерів Аппеля маємо

$$\forall p \in \mathbb{N}_3: \quad \mathcal{Q}(\xi_n) \diamond_S \mathcal{Q}(\eta_m) = \mathcal{Q}(\xi_n \hat{\otimes} \eta_m), \quad (15.2)$$

$$\xi_n \in N_{-p,C}^{\otimes n}, \quad \eta_m \in N_{-p,C}^{\otimes m}, \quad n, m \in \mathbb{N}_0.$$

Справді, S -образ лівої частини в (15.2) згідно з (15.1) і теоремою 14.2 такий:

$$\langle \xi_n, \lambda^{\otimes n} \rangle \langle \eta_m, \lambda^{\otimes m} \rangle = \langle \xi_n \hat{\otimes} \eta_m, \lambda^{\otimes(n+m)} \rangle, \quad \lambda \in N_{p,c},$$

що збігається з S -образом правої частини в (15.2).

Таким чином, якщо $\xi = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\xi_n) \in \Phi'$, $\eta = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\eta_n) \in \Phi'$, то множення S -Віка задано через

$$\xi \hat{\otimes}_S \eta = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{Q}(\zeta_n), \quad \text{де } \zeta_n = \sum_{m=0}^n \xi_m \hat{\otimes} \eta_{n-m}. \quad (15.3)$$

Зауваження 15.1. Оператор $\partial^+(\bar{\xi}_m): \Phi' \rightarrow \Phi'$ можна трактувати як оператор S -множення на елементарну узагальнену функцію $\mathcal{Q}(\xi_m)$, тобто

$$\Phi' \ni \eta \mapsto \partial^+(\bar{\xi}_m)\eta = \mathcal{Q}(\xi_m) \hat{\otimes}_S \eta \in \Phi', \quad \xi_m \in N_{-p,c}^{\hat{\otimes} m}, \quad p, q \in \mathbb{N}_3.$$

(Це відразу випливає із зауваження 12.6 і (12.20), (15.3).) Звідси видно, що образ оператора $\partial^+(\bar{\xi}_m)$ при S -перетворенні є оператором множення на функцію $\langle \lambda^{\otimes m}, \xi_m \rangle$ в $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_c)$.

Лема 15.1. Множення S -Віка неперервне в $\Phi' = (\Phi^\omega)'$. Зокрема, для $\xi \in H^\omega(-p_1, -q_1)$, $\eta \in H^\omega(-p_2, -q_2)$ і $p = \max\{p_1, p_2\}$, $q > \max\{q_1, q_2\}$ має місце така оцінка: існує константа $c > 0$ така, що

$$\|\xi \hat{\otimes}_S \eta\|_{H^\omega(-p, -q)} \leq c \|\xi\|_{H^\omega(-p_1, -q_1)} \|\eta\|_{H^\omega(-p_2, -q_2)}.$$

Доведення. Нехай, наприклад, $q_2 > q_1$. За допомогою (15.3) і (12.27) отримаємо

$$\begin{aligned} \|\xi \hat{\otimes}_S \eta\|_{H^\omega(-p, -q)}^2 &= \sum_{n=0}^{\infty} \|\zeta_n\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} n}}^2 K^{-qn} = \sum_{n=0}^{\infty} \left\| \sum_{m=0}^n \xi_m \hat{\otimes} \eta_{n-m} \right\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} n}}^2 K^{-qn} \leq \\ &\leq \sum_{n=0}^{\infty} \left(\sum_{m=0}^n \|\xi_m\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} m}} \|\eta_{n-m}\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes}(n-m)}} \right)^2 K^{-qn} \leq \\ &\leq \sum_{n=0}^{\infty} K^{-qn} \left(\sum_{m=0}^n \|\xi_m\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} m}}^2 K^{-q_1 m} \right) \left(\sum_{m=0}^n \|\eta_{n-m}\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes}(n-m)}}^2 K^{q_1 m} \right) \leq \\ &\leq \sum_{n=0}^{\infty} K^{(-q+q_2)n} \left(\sum_{m=0}^n \|\xi_m\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} m}}^2 K^{-q_1 m} \right) \left(\sum_{m=0}^n \|\eta_{n-m}\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes}(n-m)}}^2 K^{-q_2(n-m)} \right) \leq \\ &\leq \left(\sum_{n=0}^{\infty} K^{(-q+q_2)n} \right) \left(\sum_{m=0}^{\infty} \|\xi_m\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} m}}^2 K^{-q_1 m} \right) \left(\sum_{k=0}^{\infty} \|\eta_k\|_{N_{-p,c}^{\hat{\otimes} k}}^2 K^{-q_2 k} \right) = \\ &= c^2 \|\xi\|_{H^\omega(-p_1, -q_1)}^2 \|\eta\|_{H^\omega(-p_2, -q_2)}^2, \quad \text{де } c^2 = \frac{K^{q-q_2}}{K^{q-q_2} - 1}. \end{aligned}$$

Лему доведено.

Викладену конструкцію можна повторити для T -перетворення. У цьому випадку множення T -Віка вводиться рівністю

$$\forall \xi, \eta \in \Phi': \quad \xi \hat{\otimes}_T \eta = T^{-1}((T\xi)(\lambda) \cdot (T\eta)(\lambda)), \quad (15.4)$$

яка породжується правилом множення „базисних” векторів $\theta(\xi_n)$ простору $\Phi' = (\Phi^X)'$:

$$\forall p \in \mathbb{N}_3 : \theta(\xi_n) \diamond_T \theta(\eta_m) = \theta(\xi_n \hat{\otimes} \eta_m), \quad (15.5)$$

$$\xi_n \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} n}, \quad \eta_m \in N_{-p, \mathbb{C}}^{\hat{\otimes} m}, \quad n, m \in \mathbb{N}_0.$$

Аналоги зауваження 15.1 і леми 15.1 зберігаються. Множення (15.4), (15.5) знову перетворює Φ' в комутативну алгебру, ізоморфну тій самій алгебрі $\text{Hol}_0(\mathcal{N}_{\mathbb{C}})$, але відмінну від алгебри, породженої (15.1), (15.2).

Має місце теорема, в якій встановлюється зв'язок між множенням S - і T -Віка.

Теорема 15.1. Для всіх $\xi, \eta \in \Phi' = (\Phi^X)'$ має місце рівність

$$C^+(\xi \diamond_T \eta) = C^+ \xi \diamond_S C^+ \eta. \quad (15.6)$$

Доведення. Для довільних $\xi, \eta \in \Phi' = (\Phi^X)'$ $\text{ind} \lim_{p, q \in \mathbb{N}_3} H^X(-p, -q)$ існують $p_1, p_2, q_1, q_2 \in \mathbb{N}_3$ такі, що $\xi \in H^X(-p_1, -q_1)$, $\eta \in H^X(-p_2, -q_2)$. Зафіксуємо $\xi, \eta \in \Phi'$ і числа $p_1, p_2, q_1, q_2 \in \mathbb{N}_3$ з вказаними вище властивостями. Використовуючи лему 15.1 і враховуючи, що оператор C^+ діє із простору $H^X(-p, -q)$ у простір $H^\omega(-p, -q)$, легко переконуємося, що ліва і права частини рівності (15.6) належать $H^\omega(-p, -q)$, де $p = \max\{p_1, p_2\}$, $q = \max\{q_1, q_2\}$.

Подіємо оператором S на ліву частину рівності (15.6). Використавши (14.19) і (15.4), отримаємо

$$(SC^+(\xi \diamond_T \eta))\chi(\lambda) = (T(\xi \diamond_T \eta))\chi(\lambda) = (T\xi\chi)(\lambda) \cdot (T\eta)(\lambda) \in \text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q), \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{2}{3}}).$$

З іншого боку, при дії S на праву частину (15.6), використавши (14.19) і (15.1), дістанемо

$$\begin{aligned} (S(C^+ \xi \diamond_S C^+ \eta))(\lambda) &= (SC^+ \xi)(\lambda) \cdot (SC^+ \eta)(\lambda) = \\ &= (T\xi)(\lambda) \cdot (T\eta)(\lambda) \in \text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q), \quad \lambda \in B_p(K^{-\frac{2}{3}}). \end{aligned}$$

Звідси, врахувавши те, що S — унітарний оператор, що діє із $H^\omega(-p, -q)$ в $\text{Hol}(N_{p, \mathbb{C}}, q)$, одержимо (15.6).

Теорему доведено.

Зробимо одне загальне зауваження.

Зауваження 15.2. Нехай залежність функції $h(x, \lambda)$ (3.1) від x і λ така, як і в п. 3, і $\kappa(x, \lambda) := \frac{h(x, \lambda)}{\hat{\rho}(\lambda)}$ (тут $\hat{\rho}(\lambda) := \int_Q h(x, \lambda) d\rho(x)$ — аналітична в $0 \in N_{1, \mathbb{C}}$ функція (за припущенням)).

Якщо відомо, що $h(x, 0) = 1$ для всіх $x \in Q$, і існує точка $e \in Q$ така, що $h(e, \lambda) = 1$ для всіх $\lambda \in B_h$, то результати пп. 12–15 (окрім результатів, отриманих для S -перетворення) залишаються справедливими (із заміною χ і ω на h і κ відповідно) незалежно від того, чи є функція $h(x, \lambda)$ характером деякої сім'ї T операторів узагальненого зсуву.

Автори глибоко вдячні М. О. Качановському за корисні обговорення і критичні зауваження, які сприяли поліпшенню викладу роботи.

1. *Березанский Ю. М., Саломейленко Ю. С.* Ядерные пространства функций бесконечного числа переменных // Укр. мат. журн. – 1973. – 25, № 6. – С. 723–737 (English transl.: Ukr. Math. J. – 1973. – 25).
2. *Hida T.* Analysis of Brownian functionals // Carleton Math. Lect. Notes. – 1975. – № 13. – 83 p.
3. *Березанский Ю. М.* Самосопряженные операторы в пространствах функций бесконечного числа переменных. – Киев: Наук. думка, 1978. – 360 с. (English transl.: Providence: Amer. Math. Soc., 1986. – xvi + 384 p.).
4. *Berezansky Yu. M., Kondratiev Yu. G.* Spectral methods in infinite dimensional analysis. – Dordrecht etc.: Kluwer Acad. Publ., 1995. – Vol. 1. – xvii + 572 p.; Vol. 2. – viii + 427 p. (Russian edition: Kiev: Naukova Dumka, 1988. – 680 p.).
5. *Hida T.* Brownian motion. – Berlin: Springer, 1980 (Russian edition: Moscow: Nauka, 1987. – 304 p.).
6. *Hida T., Kuo H.-H., Potthoff J., Streit L.* White noise. An infinite dimensional calculus. – Dordrecht: Kluwer Acad. Publ., 1993. – xiii + 516 p.
7. *Obata N.* White noise calculus and Fock space // Lect. Notes Math. – Berlin: Springer, 1994. – x + 183 p.
8. *Кондратьев Ю. Г.* Узгаальнені функції нескінченної кількості змінних. – Київ: Вид-во Київ. ун-ту, 1975.
9. *Кондратьев Ю. Г., Саломейленко Ю. С.* Интегральное представление обобщенных положительно определенных ядер бесконечного числа переменных // Докл. АН СССР. – 1976. – 227, № 4. – С. 800–803 (English transl.: Sov. Math. Dokl. – 1976. – 17).
10. *Kondratiev Yu. G., Samolienko Yu. S.* The space of trial and generalized functions of infinitely many variables // Rept. Math. Phys. – 1978. – 14, № 3. – P. 325–350.
11. *Кондратьев Ю. Г.* Степени Вика гауссовских обобщенных случайных процессов // Методы функционального анализа в задачах математической физики. – Киев: Ин-т математики АН УССР, 1978. – С. 129–158.
12. *Кондратьев Ю. Г., Саломейленко Ю. С.* Обобщенные производные вероятностных мер на $\mathbb{R}^\infty$ // Там же. – С. 159–176.
13. *Кондратьев Ю. Г.* Обобщенные функции в задачах бесконечномерного анализа: Дис. ... канд. физ.-мат. наук. – Киев, 1979. – 146 с.
14. *Кондратьев Ю. Г.* Ядерные пространства целых функций в задачах бесконечномерного анализа // Докл. АН СССР. – 1980. – 254, № 6. – С. 1325–1329 (English transl.: Sov. Math. Dokl. – 1981. – 22).
15. *Кондратьев Ю. Г.* Пространство целых функций бесконечного числа переменных, связанное с оснащением пространств Фока // Спектральный анализ дифференциальных операторов. – Киев: Ин-т математики АН УССР, 1980. – С. 18–37 (English transl.: Selecta Math. Sov. – 1991. – 10, № 2).
16. *Kondratiev Yu. G., Leukert P., Streit L.* Wick calculus in Gaussian analysis // Acta Appl. Math. – 1996. – 44. – P. 269–294.
17. *Berezansky Yu. M.* Spectral approach to white noise analysis // Proc. Symp. „Dynamics of Complex and Irregular Systems” (16–20 December 1991, Germany; „Bielefeld-Encounters in Math. and Phys. VIII”). – Singapore: World Sci., 1993. – P. 131–140.
18. *Березанский Ю. М., Ливинский В. А., Литвинов Е. В.* Спектральный подход к анализу белого шума // Укр. мат. журн. – 1994. – 46, № 3. – С. 177–197 (English transl.: Ukr. Math. J. – 1994. – 46, № 2. – P. 183–203).
19. *Berezansky Yu. M., Livinsky V. O., Lytvynov E. V.* A generalization of Gaussian white noise analysis // Meth. Funct. Anal. and Top. – 1995. – 1, № 1. – P. 28–55.
20. *Berezansky Yu. M.* Poisson measure as the spectral measure of Jacobi field // Infinite Dimen. Anal. Quant. Probab. Related Topics. – 2000. – 3, № 1. – P. 121–139.
21. *Литвинов Е. В.* Multiple Wiener integrals and non-Gaussian white noise analysis: a Jacobi field approach // Meth. Funct. Anal. and Top. – 1995. – 1, № 1. – P. 61–85.
22. *Kondratiev Yu. G., Da Silva J. L., Streit L., Us G. F.* Analysis on Poisson and Gamma spaces // Infinite Dimen. Anal. Quant. Probab. Related Topics. – 1998. – 1, № 1. – P. 91–117.
23. *Kondratiev Yu. G., Lytvynov E. V.* Operators of Gamma white noise calculus // Ibid. – 2000. – 3, № 3. – P. 303–335.
24. *Kondratiev Yu. G., Kuna T., Oliveira M. J.* Analytic aspects of Poissonian white noise analysis // Meth. Funct. Anal. and Top. – 2002. – 8, № 4. – P. 15–48.
25. *Ito Y., Kubo I.* Calculus on Gaussian and Poisson white noise // Nagoya Math. J. – 1988. – 111. – P. 41–84.
26. *Далецкий Ю. Л.* Биортогональный аналог полиномов Эрмита и обращение преобразования Фурье по негауссовской мере // Функцион. анализ и его прил. – 1991. – 25, № 2. – С. 68–70 (English transl.: Funct. Anal. and Appl. – 1991. – 25).

27. *Albeverio S., Kondratiev Yu. G., Strelt L.* How to generalize white noise analysis to non-Gaussian spaces // *Dynamics of Complex and Irregular Systems / Eds: Ph. Blanchard et al.* – Singapore: World Sci., 1993. – P. 48–60.
28. *Albeverio S., Daletsky Yu. L., Kondratiev Yu. G., Strelt L.* Non-Gaussian infinite-dimensional analysis // *J. Func. Anal.* – 1996. – 138. – P. 311–350.
29. *Kondratiev Yu. G., Da Silva J. L., Strelt L.* Generalized Appel systems // *Meth. Funct. Anal. and Top.* – 1997. – 3, № 3. – P. 28–61.
30. *Kondratiev Yu. G., Strelt L., Westerkamp W., Yan J.* Generalized functions in infinite dimensional analysis // *Hiroshima Math. J.* – 1998. – 28, № 2. – P. 213–260.
31. *Kachanovsky N. A.* Biorthogonal Appel-like systems in a Hilbert space // *Meth. Funct. Anal. and Top.* – 1996. – 2, № 3–4. – P. 36–52.
32. *Качановский Н. А.* Дуальная система Аппеля и пространства Кондратьева в анализе на пространствах Шварца // *Укр. мат. журн.* – 1997. – 49, № 4. – С. 527–534 (English transl.: *Ukr. Math. J.* – 1997. – 49, № 4. – P. 581–590).
33. *Kachanovsky N. A.* On analog of stochastic integral and Wick calculus in non-Gaussian infinite dimensional analysis // *Meth. Funct. Anal. and Top.* – 1997. – 3, № 3. – P. 1–12.
34. *Kachanovsky N. A.* Dual Appel-like system and finite order spaces in non-Gaussian infinite dimensional analysis // *Ibid.* – 1998. – 4, № 2. – P. 41–52.
35. *Качановский Н. А., Ус Г. Ф.* Биортогональные системы Аппеля в анализе на дуально-ядерных пространствах // *Функцион. анализ и его прил.* – 1998. – 32, № 1. – С. 69–72 (English transl.: *Funct. Anal. and Appl.* – 1998. – 32).
36. *Березанский Ю. М., Кондратьев Ю. Г.* Негауссов анализ и гипергруппы // *Там же.* – 1995. – 29, № 3. – С. 51–55 (English transl.: *Funct. Anal. and Appl.* – 1995. – 29).
37. *Berezansky Yu. M.* A connection between the theory of hypergrups and white noise analysis // *Rept. Math. Phys.* – 1995. – 36, № 2/3. – P. 215–234.
38. *Berezansky Yu. M.* A generalization of white noise analysis by means of theory of hypergrups // *Ibid.* – 1996. – 38, № 3. – P. 289–300.
39. *Berezansky Yu. M., Kondratiev Yu. G.* Biorthogonal systems in hypergroups: an extension of non-Gaussian analysis // *Meth. Funct. Anal. and Top.* – 1996. – 2, № 2. – P. 1–50.
40. *Березанский Ю. М.* Бесконечномерный негауссов анализ и операторы обобщенного сдвига // *Функцион. анализ и его прил.* – 1996. – 30, № 4. – С. 61–65 (English transl.: *Funct. Anal. and Appl.* – 1996. – 30).
41. *Березанский Ю. М.* Бесконечномерный анализ, связанный с операторами обобщенного сдвига // *Укр. мат. журн.* – 1997. – 49, № 3. – С. 364–409 (English transl.: *Ukr. Math. J.* – 1997. – 49, № 3. – P. 403–450).
42. *Berezansky Yu. M.* Generalized functions, connected with differential hypergroups // *Differential Equations, Asymptotic Analysis, and Mathematical Physics / Eds M. Demuth, B.-W. Schulze.* – Berlin: Acad. Verlag, 1997. – P. 32–39.
43. *Berezansky Yu. M.* Construction of generalized translation operators from the system of Appel characters // *Amer. Math. Soc. Transl. (2).* – 1998. – 184. – P. 7–21.
44. *Berezansky Yu. M.* Infinite-dimensional non-Gaussian analysis connected with generalized translation operators // *Analysis on Infinite-Dimensional Lie Groups and Algebras / Eds H. Heyer, J. Marion.* – Singapore etc.: World Sci., 1998. – P. 22–46.
45. *Березанский Ю. М.* Пуассонов бесконечномерный анализ как пример анализа, связанного с операторами обобщенного сдвига // *Функцион. анализ и его прил.* – 1998. – 32, № 3. – С. 65–70 (English transl.: *Funct. Anal. and Appl.* – 1998. – 32).
46. *Berezansky Yu. M., Sheftel Z. G., Us G. F.* Functional analysis: Vols 1, 2. – Basel etc.: Birkhäuser, 1996. – Vol. 1. – xix + 423 p.; Vol. 2. – xvi + 293 p. (Russian edition: Kiev: Vyscha Shkola, 1990. – 600 p.).
47. *Nachbin L.* Topology on spaces of holomorphic mappings. – Berlin etc.: Springer, 1969. – 66 p.
48. *Dineen S.* Complex analysis in locally convex spaces // *Math. Stud.* – Amsterdam: North Holland, 1981. – № 57.
49. *Kachanovsky N. A., Koshkin S. V.* Minimality of Appell-like systems and embeddings of test functions spaces in a generalization of white noise analysis // *Meth. Funct. Anal. and Top.* – 1999. – 5, № 3. – P. 13–25.
50. *Березанский Ю. М., Калюжний А. А.* Гармонический анализ в гиперкомплексных системах. – Киев: Наук. думка, 1992. – 352 с. (English transl.: Dordrecht etc.: Kluwer Acad. Publ., 1996. – x + 483 p.).
51. *Bloom W. R., Heyer H.* Harmonic analysis of probability measures on hypergroups. – Berlin; New York: de Gruyter, 1995. – vi + 601 p.

Одержано 13.05.2003